

socialinių inovacijų institutas

JAUNIMO POLITIKOS PLĖTROS SAVIVALDYBĖSE TYRIMAS

I dalis

SAVIVALDYBIŲ JAUNIMO REIKALŲ KOORDINATORIŲ APKLAUSA

Tyrimo ataskaita

2008

Vilnius

VšĮ Socialinių inovacijų institutas

Saulėtekio al. 15-215, LT-10224 Vilnius

Tel. +370 68621641, faks. +370 5 2354037,

el. p. info@sii.lt

Studiją atliko:

Ingrida Gečienė (vadovė)

Dr. Jolita Buzaitytė-Kašalynienė (ekspertė)

Vilma Venta Jankūnienė

Rūta Vitanauskaitė

Dr. Piotras Cimperman

2008 m. rugsėjo 12 d. paslaugų teikimo sutartis Nr. 1F-68-(2.26) tarp LR Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir VšĮ Socialinių inovacijų instituto

TURINYS

1. ĮVADAS	4
2. TYRIMO METODIKA	6
3. JAUNIMO REIKALŲ KOORDINATORIŲ APKLAUSOS DUOMENŲ ANALIZĖ	7
3.1. JAUNIMO REIKALŲ KOORDINATORIAUS VIETA SAVIVALDYBĖJE.....	7
3.2. JAUNIMO REIKALŲ KOORDINATORIAUS ĮDARBINIMO PAGRINDAS.....	11
3.3. JRK PATIRTIS IR KOMPETENCIJOS.....	12
3.4. JAUNIMO REIKALŲ KOORDINATORIŲ FUNKCIJOS.....	14
3.5. JRK DARBAS SU JAUNIMO IR SU JAUNIMU DIRBANČIOMIS ORGANIZACIJOMIS. JŲ VEIKLOS POBŪDIS.....	20
3.6. JAUNIMO REIKALŲ KOORDINATORIŲ VYKDOMOS VEIKLOS.....	22
3.7. DARBAS SU ĮVAIRIOMIS JAUNIMO GRUPĖMIS.....	27
3.8. DALYVAVIMAS TARPŽINYBINĖSE IR TARPINSTITUCINĖSE DARBO GRUPĖSE.....	31
3.9. JAUNIMO REIKALŲ KOORDINATORIŲ PRIKLAUSYMO NEVYRIAUSYBINĖMS/POLITINĖMS ORGANIZACIJOMS ĮTAKA ATLIEKAMOMS FUNKCIJOMS.....	35
3.10. SAVIVALDYBIŲ JAUNIMO POLITIKOS PRIORITETAI.....	43
3.11. REGIONINĖ JAUNIMO ORGANIZACIJŲ TARYBA.....	46
3.12. REGIONINĖS JAUNIMO REIKALŲ TARYBOS.....	49
3.13. JAUNIMO INFORMAVIMAS SAVIVALDYBĖSE.....	51
4. IŠVADOS	58
5. REKOMENDACIJOS	60
PRIEDAI	62
1. PRIEDAS. APKLAUSOS ANKETA.....	62
2. PRIEDAS. JAUNIMO IR SU JAUNIMU DIRBANČIOS ORGANIZACIJŲ VEIKLOS POBŪDIS (DETALE INFORMACIJA).....	81

1. Įvadas

Jaunimo politikos pagrindų įstatyme jaunimo politika apibrėžiama, kaip kryptinga veikla, kuria sprendžiamos jaunimo problemos ir siekiama sudaryti palankias sąlygas formuoti jauno žmogaus asmenybei bei jo integravimuisi į visuomenės gyvenimą, taip pat veikla, kuria siekiama visuomenės ir atskirų jos grupių supratimo bei tolerancijos jauniems žmonėms.¹

Pagrindiniai jaunimo politikos įgyvendinimo principai yra pariteto, subsidarumo, tarpžinybinio koordinavimo, dalyvavimo, informavimo, savarankiškumo, savanoriškumo, savivaldos, bendravimo ir bendradarbiavimo.²

Regioninės jaunimo politikos įgyvendinimo funkcija yra savarankiška savivaldybės funkcija. Savivaldybės institucijoms atlikti šią funkciją padeda savivaldybės jaunimo reikalų koordinatorius (toliau – JRK). Savivaldybės tarybos sprendimu gali būti sudaroma savivaldybės jaunimo reikalų taryba. Savivaldybės jaunimo reikalų taryba sudaroma pariteto principu iš savivaldybės institucijų ir įstaigų bei jaunimo organizacijų atstovų. Jaunimo organizacijų atstovus į savivaldybės jaunimo reikalų tarybą deleguoja regioninė jaunimo organizacijų taryba.³

Jaunimo politikos plėtros savivaldybėse 2007-2009 metų programoje numatytos tokios jaunimo politiką savivaldybėse plėtros sritys ar kryptys: jaunimo organizacijų kūrimosi ir veiklos skatinimas, jų ryšio su savivaldybių institucijomis, kaimo bei miesto bendruomenėmis stiprinimas; savivaldybių jaunimo reikalų koordinatorių veiklos tobulinimas; savivaldybių institucijų veiklos formuojant ir įgyvendinant jaunimo politiką gerinimas, tobulinant savivaldybių jaunimo reikalų koordinatorių, su jaunimu dirbančių specialistų bei savanorių kvalifikaciją; jaunimo politikos savivaldybėse kokybės vertinimo sistemos parengimas ir įdiegimas.⁴

Jaunimo politikos įgyvendinimo sistemoje glūdi esminiai prieštaravimai arba dilemos, kurios sudaro tam tikrų sunkumų jos plėtrai savivaldybėse.

Pirmasis prieštaravimas susijęs su savivaldybės funkcijų atlikimo savarankiškumu. Savivaldybės savarankiškai vykdo savo funkcijas, pačios sprendžia dėl jaunimo politikos formavimo, plėtojimo kryptį ir pan. Nacionalinio lygmens sprendimai savivaldybėms yra tikrai rekomendacinio pobūdžio. Jaunimo reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – JRD) neturi tiesioginių nurodymų ir jų įgyvendinimo kontrolės svertų, tai reiškia kad nacionalinis lygmuo gali paveikti regioninį jaunimo politikos formavimo ir įgyvendinimo lygmenį tikrai socialinio dialogo (įtikinimų ir įkalbinėjimų) pagalba. Sunkumai kyla tada, kai šiame dialoge nenorima dalyvauti.

Antrasis prieštaravimas susijęs su valstybės deleguota savivaldybėms jaunimo reikalų koordinatoriaus funkcija. Funkcija yra deleguota, pinigai įgyvendinti šią funkciją savivaldybėms ateina, tačiau silpnas šių pinigų panaudojimo atskaitomybės mechanizmas, t.y., šių pinigų panaudojimas yra savivaldybių reikalas, todėl susiduriama su tokia problema, kad jaunimo reikalų koordinatoriams pavedamos papildomos su jaunimo politikos įgyvendinimu nesusijusios funkcijos. Šio prieštaravimo sprendimą apsunkina pirmasis prieštaravimas.

Trečiasis prieštaravimas slypi jaunimo politikos įgyvendinimo savarankiškumo, savanoriškumo ir savivaldos principuose. Valstybė Jaunimo politikos plėtros programa savivaldybėse numato didinti

¹ LR Jaunimo politikos pagrindų įstatymas 2003 m. gruodžio 4 d. Nr. IX-1871 (Žin., 2003, Nr. [119-5406](#)).

² Ten pat.

³ Ten pat.

⁴ Jaunimo politikos plėtros savivaldybėse 2007-2009 metų programa. Patvirtinta LR Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 14 d. nutarimu Nr. 898.

jaunimo organizacijų struktūrų veiklos efektyvumą savivaldybėse, siekia skatinti jaunimo organizacijų kūrimąsi ir veiklos plėtojimą. Tačiau kyla dilema, kad valstybinės institucijos negali įtakoti savarankiškos piliečių iniciatyvos pasinaudoti savo pilietinėmis teisėmis burtis į įvairias asociacijas/organizacijas. Jei savivaldybėse nėra pilietinės iniciatyvos, kaip jaunimo koordinatorius ją gali įtakoti, paskatinti? Vienintelis vyriausybės naudojamas šios pilietinės iniciatyvos skatinimo mechanizmas buvo ir yra jaunimo organizacijų veiklos, iniciatyvų projektinis finansavimas.

Ketvirtasis prieštaravimas slypi jaunimo politikos įgyvendinimo „dalyvavimo“ principu. Šis principas įkūnijamas šiuose Jaunimo politikos plėtros savivaldybėse programos uždaviniuose: didinti savivaldybių jaunimo reikalų tarybų veiklos efektyvumą, sudaryti palankias sąlygas mažiau galimybių turinčiam jaunimui dalyvauti sprendžiant jiems svarbius klausimus. Tačiau norint, kad jauni žmonės savanoriškai dalyvautų sprendimų priėmimo procesuose, turi būti atsižvelgiama į jų sprendimus, priešingu atveju dingsta noras ir motyvas dalyvauti. Kam dalyvauti, jei dalyvaujame tik sprendimų priėmimo simuliacijoje, jei visi sako, kad jūsų nuomonė svarbi, bet nieks tos nuomonės nepaiso? Ši motyvacijos problema iškyla jaunimo reikalų tarybų sprendimų rekomendaciniame pobūdyje.

Penktasis esminis prieštaravimas slypi tame, kad vyriausybiniis sektorius siekia skatinti plėstis nevyriausybiniis sektorių. Pastarasis pilietinėje demokratinėje valstybėje turi atlikti vyriausybiniio sektoriaus kritiko, oponento ir visuomeninio intereso gynėjo vaidmenį. Šis vaidmuo labai svarbus užtikrinant, kad vyriausybiniis institucijos netaptų savitiksliomis, dirbtų piliečių, o ne jų pačių naudai. Iš šio vaidmens kyla tam tikros įtampos, prieštaravimai tarp vyriausybiniio ir nevyriausybiniio sektorių, nes sąmoningai ar nesąmoningai bet kuris individas ar institucija, kritikos ir kontrolės savo atžvilgiu vengia, nepageidauja. Iš kitos pusės, vyriausybiniis sektorius finansuodamas nevyriausybiniis sektorių turi gerą įrankį, priemonę ši sektorių kontroliuoti: finansuoja tam tikrus tikslus, veiklas, paslaugas. Tokiu būdu nevyriausybiniis organizacijoms priskiriamas paslaugų teikėjo vaidmuo, tikimasi, kad jis spręs vyriausybiniis institucijų matomas įvardijamas jaunimo problemas, pvz., tokias kaip nusikalstamumas, narkomanija, ankstyvas pasitraukimas iš švietimo sistemos, nedarbas ir kt.

Šių prieštaravimų kontekste matome, kad savivaldybių jaunimo reikalų koordinatorių veikla, funkcijos ir jų įgyvendinimas yra sudėtingas uždavinys ir yra tik dalis viso paveikslo. Jaunimo reikalų koordinatorių tyrimas atliekamas tikintis, kad jis suteiks konstatuojamo pobūdžio informacijos, t.y., atskleis faktus tiktai apie tam tikrą jaunimo politikos įgyvendinimo savivaldybėse dalį, arba kaip sekasi jaunimo reikalų koordinatoriams vykdyti jiems Jaunimo politikos pagrindų įstatyme, nacionaliniame lygmenyje (Jaunimo reikalų departamento) numatytus uždavinius ir funkcijas. Taip pat šis tyrimas leis atskleisti subjektyvius jaunimo reikalų koordinatorių suvokimus apie tai kaip galėtų būti, kad jam būtų geriau pavestas funkcijas ir uždavinius atlikti. Esamos ir galimos situacijos lyginimas daromas tikintis išvelgti galimas pokyčių ar gerinimo galimybes jaunimo politikos įgyvendinimo per šias jaunimo reikalų koordinatoriaus veiklos sritis darbą savivaldybės administracijos struktūroje, jaunimo politikos įgyvendinimo sistemoje ir darbą su savivaldybės teritorijoje gyvenančiu jaunimu, bei jaunimo organizacijomis.

Šiam tyrimui keliami tokie probleminiai klausimai: kur savivaldybės struktūroje JRK galėtų veikti efektyviausiai, arba koks pavaldumas sudarytų palankiausiai sąlygas jaunimo politikos formavimui ir įgyvendinimui savivaldybėje; kokias funkcijas, veiklas koordinatoriai atlieka, tačiau kokias funkcijas jie laiko efektyviomis siekiant jaunimo politikos plėtros savivaldybėse; ar koordinatoriai tiesiogiai dirba su jaunimu, kaip ir kodėl jie tai daro; ar veikia jaunimo politikos įgyvendinimo struktūros savivaldybėse, kiek prie jų veiklos prisideda JRK, ar šiose struktūrose priimti sprendimai pasiekia savivaldybės tarybą administraciją.

Jaunimo reikalų koordinatorių apklausa (toliau vadinama – Apklausa) atlikta 2008 metų gruodžio mėnesį. Apklausoje dalyvavo 54 savivaldybių jaunimo reikalų koordinatoriai (toliau vadinama – JRK).

Savivaldybių jaunimo reikalų koordinatorių apklausos tikslai:

1. Surinkti ir susisteminti duomenis apie jaunimo politikos padėtį savivaldybėse, jose įgyvendinamas programas ir priemonės, skirtas jaunimui.
2. Išsiaiškinti savivaldybės jaunimo politikos privalumus ir trūkumus.
3. Pateikti rekomendacijas dėl savivaldybių institucijų veiklos formuojant ir įgyvendinant jaunimo politiką tobulinimo.

Apklausos tikslams įgyvendinti buvo išskirti šie uždaviniai:

1. Išsiaiškinti, kokiame skyriuje dirba ir kokias pareigas eina JRK, Ištirti jų nuomonę apie tai, kokiame skyriuje turėtų dirbti JRK ir kodėl.
2. Išsiaiškinti atliekamas JRK funkcijas: kokias funkcijas atlieka pagal pareigybės aprašą, kokios funkcijos yra papildomos, nesusiję su jaunimo politikos plėtra.
3. Nustatyti, kiek jaunimo ir su jaunimo organizacijomis dirbančių organizacijų, JRK žiniomis, yra savivaldybėje; kokio pobūdžio veikla jiems žinomos organizacijos užsiima.
4. Išsiaiškinti, kokias veiklas vykdo JRK, kokias laiko efektyviausiomis įgyvendinant jaunimo politiką, kaip planuoja savo veiklą.
5. Ištirti, ar JRK žino apie savivaldybėje esančias neformalias jaunimo grupes, ar patys tiesiogiai dirba su jaunimu ir kokiomis priemonėmis.
6. Nustatyti, keliose savivaldybėje ar už savivaldybės ribų veikiančiose komisijose ar darbo grupėse dalyvauja JRK, kokie tokio dalyvavimo privalumai ir trūkumai.
7. Nustatyti Jaunimo reikalų skyriaus savivaldybėse poreikį.
8. Išsiaiškinti savivaldybių jaunimo politikos plėtros prioritetus ir JRK nuomones apie juos.
9. Ištirti, keliose savivaldybėse yra regioninės organizacijų tarybos, kieno iniciatyva jos buvo įkurtos, kokia jų sudėtis ir kokios sąsajos su savivaldybėmis.
10. Išsiaiškinti regioninės jaunimo reikalų tarybos sudėtį, veiklą, narių skaičių, narių pobūdį, susirinkimų dažnumą, sprendžiamus klausimus.
11. Ištirti jaunimo informavimo padėtį savivaldybėje.
12. Ištirti JRK priklausymą jaunimo organizacijoms ar partijoms ir jų nuomonę apie tokios narystės įtaką JRK darbui.

2. Tyrimo metodika

Apklausos atranka – ištisinė. Lietuvoje yra 60 savivaldybių, jose dirba 60 koordinatorių. Apklausoje dalyvavo 54, tai yra 90 proc. visos JRK generalinės visumos.

Apklausiai buvo parengta anketa (priedas Nr. 1). Anketai parengti buvo atlikti penki ekspertiniai interviu su jaunimo politikos ekspertais iš LR Seimo Socialinių reikalų komiteto, Kūno kultūros ir sporto departamento prie LR Vyriausybės, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Jaunimo reikalų koordinatorių asociacijos, Lietuvos jaunimo organizacijų tarybos. Taip pat buvo konsultuotasi su JRD darbuotojais ir pačiais savivaldybių koordinatoriais, su kuriais buvo praversta fokusuotos grupės diskusija. Šie pokalbiai ir diskusijos turėjo įtakos formuojant tyrimo uždavinius, formuluojant klausimus ir parenkant atsakymų į klausimus alternatyvas.

Apklausa buvo vykdyta internetu. Duomenys apdoroti SPSS (10) programiniu paketu. Duomenų analizei naudoti atsakymų procentiniai pasiskirstymai, sąsajoms tarp kintamųjų nustatyti taikytas Chi-kvadratu statistinis kriterijus, o sąsajų stiprumui – koreliacijos koeficientai skirti parametriniams ir neparametriniams kintamiesiems. Sprendimas apie sąsajų ir koreliacijos statistinį reikšmingumą priimamas, kai $p \leq 0.005$.

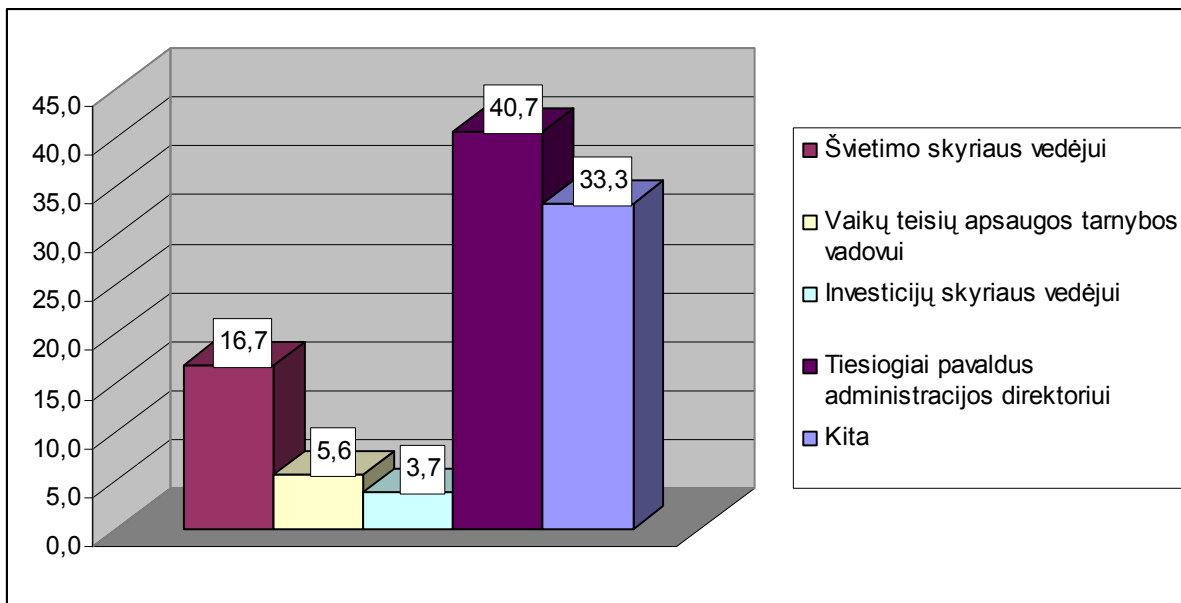
Buvo siekiama nustatyti nuomonių skirtumus (sąsajų) beveik visais tirtais klausimais pagal JRK darbo trukmę šiose pareigose, pagal JRK priklausymą nevyriausybinėms organizacijoms ir politinėms partijoms, JRK žinomus jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų skaičius, darbo laiką JRK skiriamą jaunimo politikos funkcijų įgyvendinimui. Prieš taikant statistinius kriterijus metrinės skalės buvo paverstos į tvarkos skales, pvz., pagal JRK darbo trukmę metais visi JRK buvo suskirstyti į dvi grupes (iki 3 metų, nuo 3 metų ir daugiau), pagal organizacijų savivaldybėje skaičius į tris grupes, pagal su jaunimo politika susijusioms funkcijoms vykdyti skiriamą darbo laiko dalį į tris grupes ir pan. Ataskaitoje aptariami tik tie skirtumai (sąsajos), kurie buvo statistikai reikšmingi.

Tyrimo apribojimai. Nors tyrimas ištisinis ir užtikrintas 90 proc. anketų grįžtamumas, tačiau tyrimo imtis daugeliu atvejų buvo per maža sąsajoms tarp kintamųjų nustatyti, arba šių sąsajų statistiniam reikšmingumui patvirtinti.

3. Jaunimo reikalų koordinatorių apklausos duomenų analizė

3.1. Jaunimo reikalų koordinatoriaus vieta savivaldybėje

Jaunimo reikalų koordinatoriaus vietą savivaldybėje atspindi keletas aspektų: jo pavaldumas, atsakomybės arba funkcijos, darbo sutarties pobūdis ir pan. JRK pasiskirstymas pagal pavaldumą ir priklausomybę skyriams pavaizduotas 1 paveiksle.

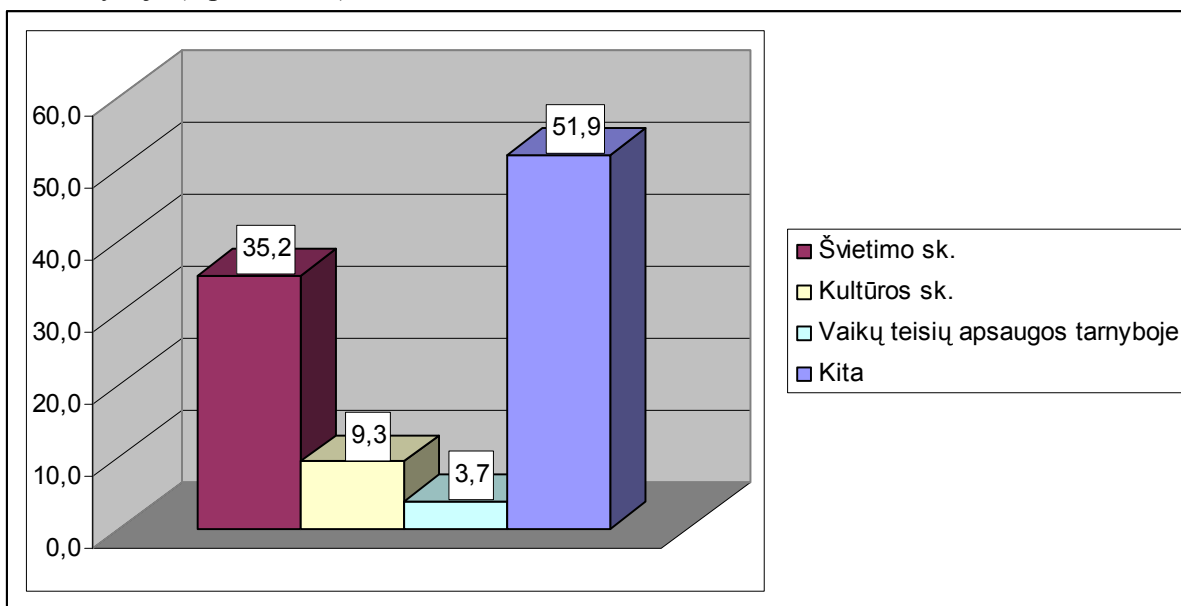

1 pav. JRK pavaldumas savivaldybės administracijos struktūroje (proc.)

Tyrimo rezultatai rodo, kad keturi iš dešimties (40,7 proc.) jaunimo reikalų koordinatorių yra tiesiogiai pavaldūs administracijos direktoriui. Trečdalis respondentų atsakė, kad yra pavaldūs įvairiems anketoje nepaminėtiems skyriams arba atsakingiems asmenims: Švietimo ir kultūros (arba kultūros; kultūros ir paveldosaugos; kultūros ir sporto) departamento direktoriui (13 atsakymų), Socialinio departamento direktoriui, Kultūros, turizmo ir ryšių su užsienio šalimis skyriaus vedėjui, Viešųjų ryšių skyriaus vedėjui, Kultūros ir sporto skyriui, Plėtros ir investicijų skyriaus vedėjui, Jaunimo reikalų skyriaus vedėjui.

Šie tyrimo rezultatai rodo, kad didesnė dalis (60 proc.) jaunimo reikalų koordinatorių priklauso įvairiems savivaldybės skyriams arba departamentams, tačiau net 40 proc. jų yra tiesiogiai pavaldūs savivaldybės administracijos direktoriui. Jei JRK pavaldus skyriui ar departamentui, tai dažniausiai yra švietimo, kultūros reikalus kuruojantys padaliniai; tik po vieną koordinatorių priklauso socialinių reikalų ir Vaikų teisių apsaugos tarnybos (VTAT) padaliniais. Tikrai vienoje savivaldybėje yra sukurtas Jaunimo reikalų skyrius, kuriam ir priklauso JRK.

Tyrimo metu buvo siekta išsiaiškinti JRK nuomonę, kokiam skyriui turėtų priklausyti JRK, t.y., koks struktūrinis pavaldumas ir kodėl būtent toks užtikrintų efektyvumą įgyvendinant jaunimo politiką savivaldybėje (2 paveikslas).

2 pav. JRK nuomonės dėl struktūrinio pavaldumo pasiskirstymas (proc.)

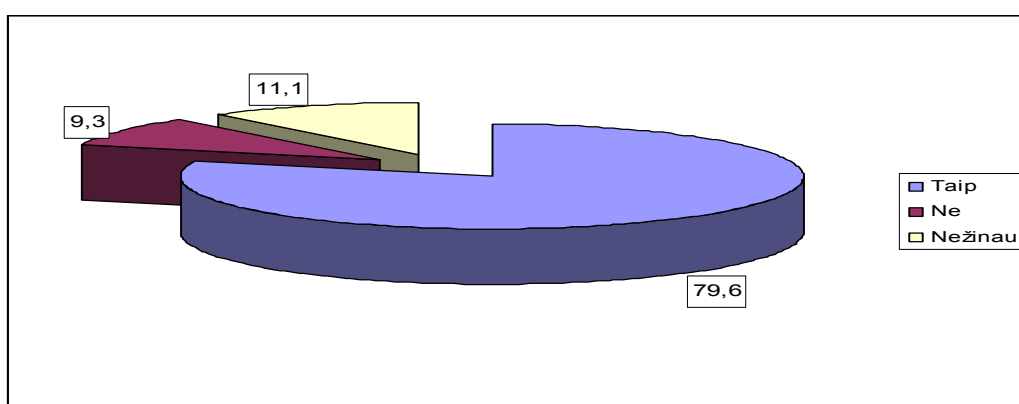
Dažniausiai pasitaikantis (35,2 proc.) pasirinkimas buvo pavaldumas švietimo skyriui. Šį pasirinkimą respondantai argumentavo tuo, kad moksleiviai yra neatsiejama JRK kuruojamos srities dalis, kad pavaldumas švietimo skyriui užtikrintų nuolatinį kontaktą su mokyklų vadovais, palengvintų išsilyginimą į moksleivių tarpą, taip pat per Švietimo skyrių paprasčiau būtų įtraukti ir mokinių savivaldas.

Pavaldumo Kultūros skyriui efektyvumas buvo grindžiamas tuo, kad kultūra plačiai aprėpia įvairias gyvenimo sritis, todėl specialistas, dirbantis šiame skyriuje, galėtų efektyviau save realizuoti, taip pat šis skyrius mažiausiai „užkrauna“ kitų funkcijų, nesusijusių su jaunimo politikos įgyvendinimu. Tačiau taip pat buvo išsakyta nuomonė, kad netinka nė vienas iš pateiktų variantų, t.y., priklausomybė vienam ar kitam skyriui nėra gerai, nes tokiu atveju JRK yra priskiriami papildomi darbai.

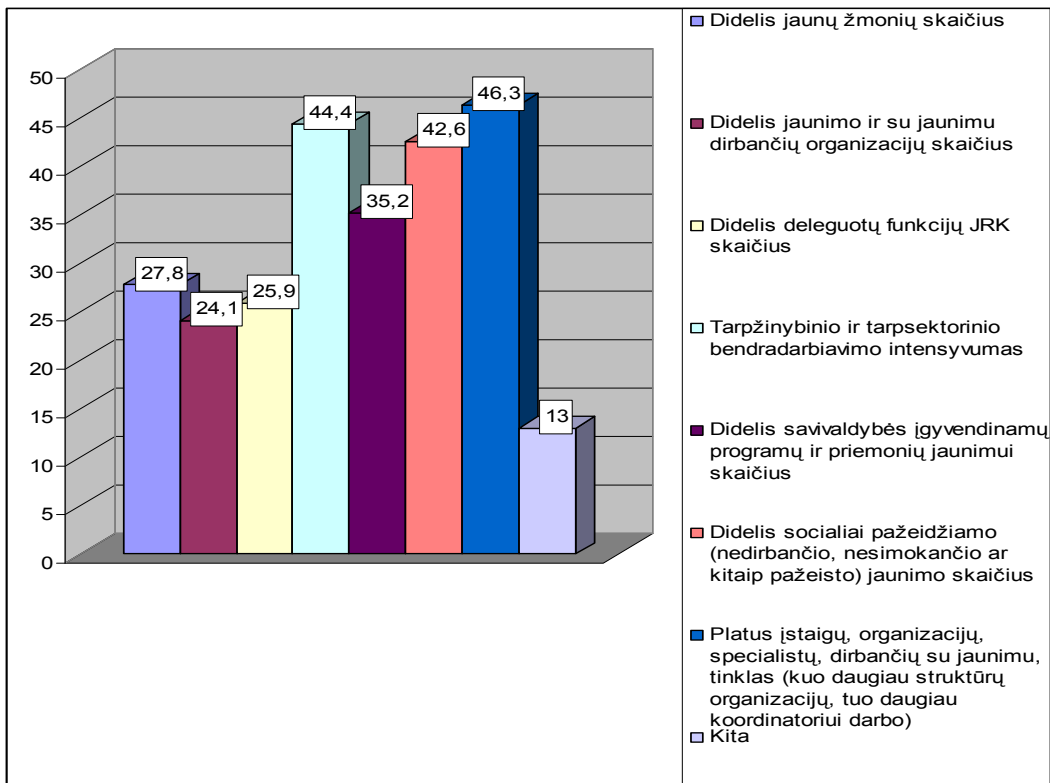
Sąsają tarp esamos priklausomybės skyriui ir pageidaujamos nepastebėta, išsiskyrė tik tai švietimo skyrius, net 66,7 proc. šiame skyriuje dirbančių JRK manė, kad jam ir turėtų priklausyti. Visos kitos nuomonės ir argumentai dėl priklausomybės konkrečiam skyriui, ar administracijai išsibarstė. Galima daryti prielaidą, kad savivaldybėse susiklostę skirtingos struktūros ir santykiai jų viduje bei tarp jų, todėl sunku daryti apibendrintas išvadas.

Tik trys jaunimo reikalų koordinatoriai, netiesiogiai paklausti apie pavaldumą, efektyviausiai užtikrinantį jaunimo politikos įgyvendinimą, paminėjo atskirą Jaunimo reikalų skyrių. nes pateikus tiesioginį klausimą apie tokio skyriaus reikalingumą, net 79,6 proc. visų koordinatorių atsakė teigiamai. 3 paveiksle pavaizduotas bendras JRK nuomonių dėl Jaunimo reikalų skyriaus savivaldybėje poreikio pasiskirstymas.

3 pav. Jaunimo reikalų skyriaus poreikis savivaldybėje

Sąlygos, kurios, JRK nuomone, būtų svarbiausios pagrindžiant šio skyriaus savivaldybėje reikalingumą, pavaizduotos 4 paveiksle.

4 pav. Jaunimo reikalų skyriaus poreikį įrodančios sąlygos

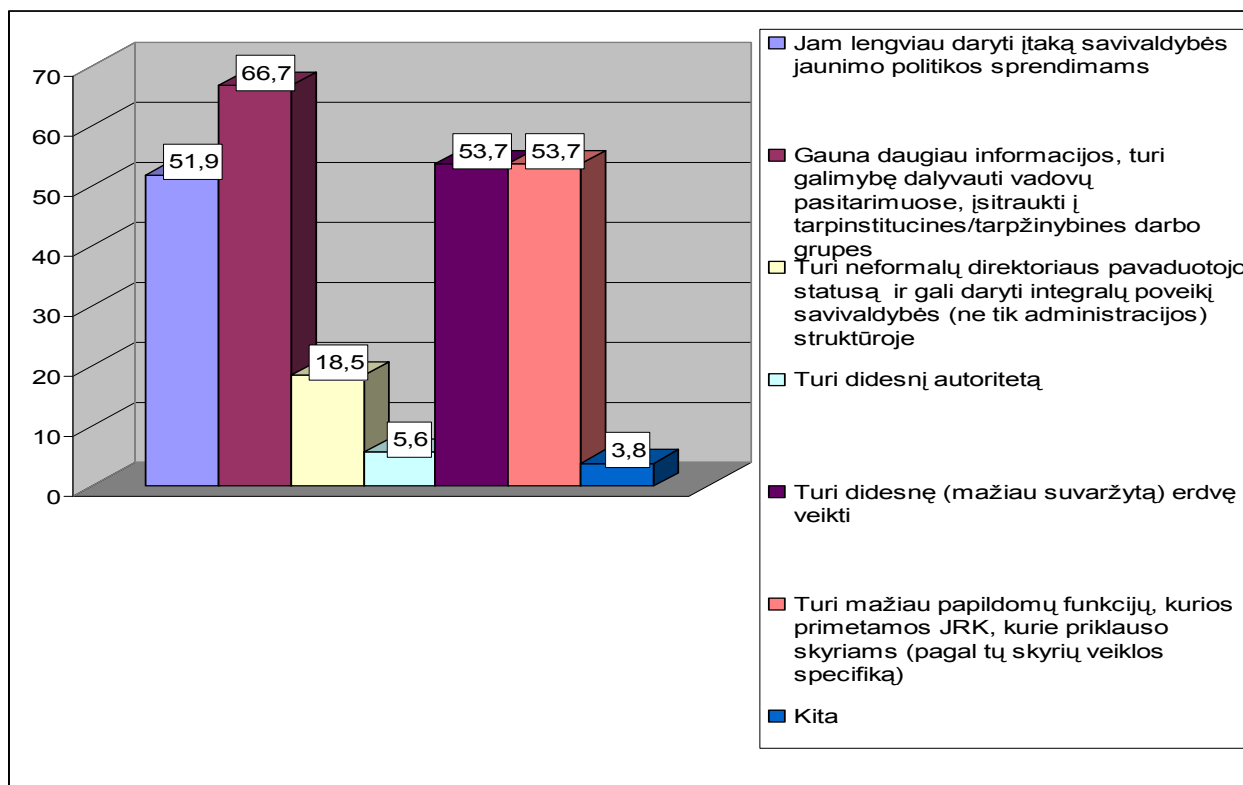
Jaunimo reikalų skyriaus būtinumą JRK grindžia labai įvairiai - nuomonės išsibarstė ir visos tyrėjų įvardytos sąlygos buvo minėtos beveik vienodai dažnai, nė viena sąlyga neperžengė 50 proc. pasirinkimų ribos. Į pirmą minėtų sąlygų trejetuką pateko plataus įstaigų, organizacijų, specialistų, dirbančių su jaunimu, tinklas, t.y., kuo daugiau savivaldybėje įvairių su jaunimu dirbančių struktūrų, organizacijų, tuo daugiau JRK turi darbo (46,3 proc.); tarpžinybinio ir tarpsektorinio bendradarbiavimo intensyvumas (44,4%); didelis socialiai pažeidžiamo (nedirbančio, nesimokančio ar kitaip pažeidžiamo) jaunimo skaičius (42,6%) savivaldybėje. Pasirinkimai „Didelis jaunų žmonių skaičius“, „Didelis jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų skaičius“ ir „Didelis JRK deleguotų funkcijų skaičius“ sulaukė apie 25 proc. pasirinkimų kiekvienas. Apibendrinant galima pasakyti, kad jaunimo reikalų skyriaus poreikis siejamas su plačiu savivaldybėje struktūrų, organizacijų tinklu ir jaunimo politikos integruotumu į kitas politikos sritis bei iš to kylantis intensyvaus bendradarbiavimo poreikis.

Jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų skaičius buvo mažiau svarbus, šį argumentą jaunimo skyriaus poreikiui pagrįsti dažniau rinkosi koordinatoriai, kurių savivaldybėse buvo daug jaunimo ($k=0.410$, $p=0.004$) ir su jaunimu dirbančių organizacijų ($k=0.394$, $p=0.007$). Kuo daugiau organizacijų tuo dažniau jį rinkosi.

Tyrimo metu buvo iškelta prielaida, kad JRK pavaldumas tiesiogiai administracijos direktoriui taip pat gali būti labai pageidautinas. Trečdalis (32 proc., arba 18 koordinatorių) norėtų būti pavaldūs tiesiogiai administracijos direktoriui. Iš šiuo metu pavaldžių administracijos direktoriui (22 koordinatoriai), tik 14 (64 proc.) pasisako už pavaldumą administracijos direktoriui. Likusieji pasisako už pavaldumą kitiems skyriams: 2 (9,1 proc.) švietimo skyriui, 2 (9,1 proc.) vaikų teisių apsaugos tarnybai, 1 (4,5 proc.) atskiram jaunimo reikalų skyriui, 2 (9,1 proc.) – švietimo ir kultūros skyriams, 1

(4,5 proc.) teigė, kad struktūrinis pavaldumas efektyvumo nepakeistų. Deja, remiantis šio tyrimo duomenimis, nėra įmanoma nustatyti tokių atsakymų motyvavimo.

Koordinatorių taip pat buvo paklausta, kodėl tiesioginis pavaldumas administracijos direktoriui būtų efektyvus įgyvendinant jaunimo politiką (5 paveikslas).

5 pav. Jei JRK būtų pavaldus tiesiogiai savivaldybės administracijos direktoriui, tai...

JRK nuomone, tiesioginis pavaldumas savivaldybės administracijos direktoriui būtų naudingas tuo, kad JRK gautų daugiau informacijos, turėtų galimybę dalyvauti vadovų pasitarimuose ir įsitraukti į tarpinstitucines / tarpžinybines darbo grupes (66,7 proc.), turėtų mažiau papildomų funkcijų, kurios primetamos JRK, priklausantiems įvairiems skyriams (53,7 proc.), turėtų platesnę erdvę veiklai (53,7 proc.), jam būtų lengviau daryti įtaką savivaldybės jaunimo politikos sprendimams (51,9 proc.). Sąsajų tarp esamo pavaldumo/ priklausomybės ir tiesioginės priklausomybės administracijos direktoriui privalumų pasirinkimo nebuvo nustatyta.

3.2. Jaunimo reikalų koordinatoriaus įdarbinimo pagrindas

JRK įdarbinimo pagrindas, arba darbo sutarties pobūdis pavaizduotas 1 lentelėje.

1 lentelė. JRK savivaldybėje yra:

	Absoliutūs sk.	%
Karjeros valstybės tarnautojas	49	90,7
Dirba pagal darbo sutartį	4	7,4

Politinio pasitikėjimo valstybės tarnautojas	0	0
Kita	1	1,9
Iš viso	54	100

Beveik visi (90,7%) jaunimo reikalų koordinatoriai dirba kaip karjeros valstybės tarnautojai. Keturi asmenys dirba pagal darbo sutartį ir vienas respondentas pažymėjo, kad tiktų visi trys variantai, tai reikštų, kad JRK yra karjeros ir politinio pasitikėjimo valstybės tarnautojas ir dar dirba pagal darbo sutartį, sunku paaiškinti tokį atsakymą. Šią JRK įdarbinimo savivaldybėse padėtį reiktų vertinti teigiamai, nes valstybės tarnautojo statusas suteikia tam tikras garantijas, užtikrina saugumą.

3.3. JRK patirtis ir kompetencijos

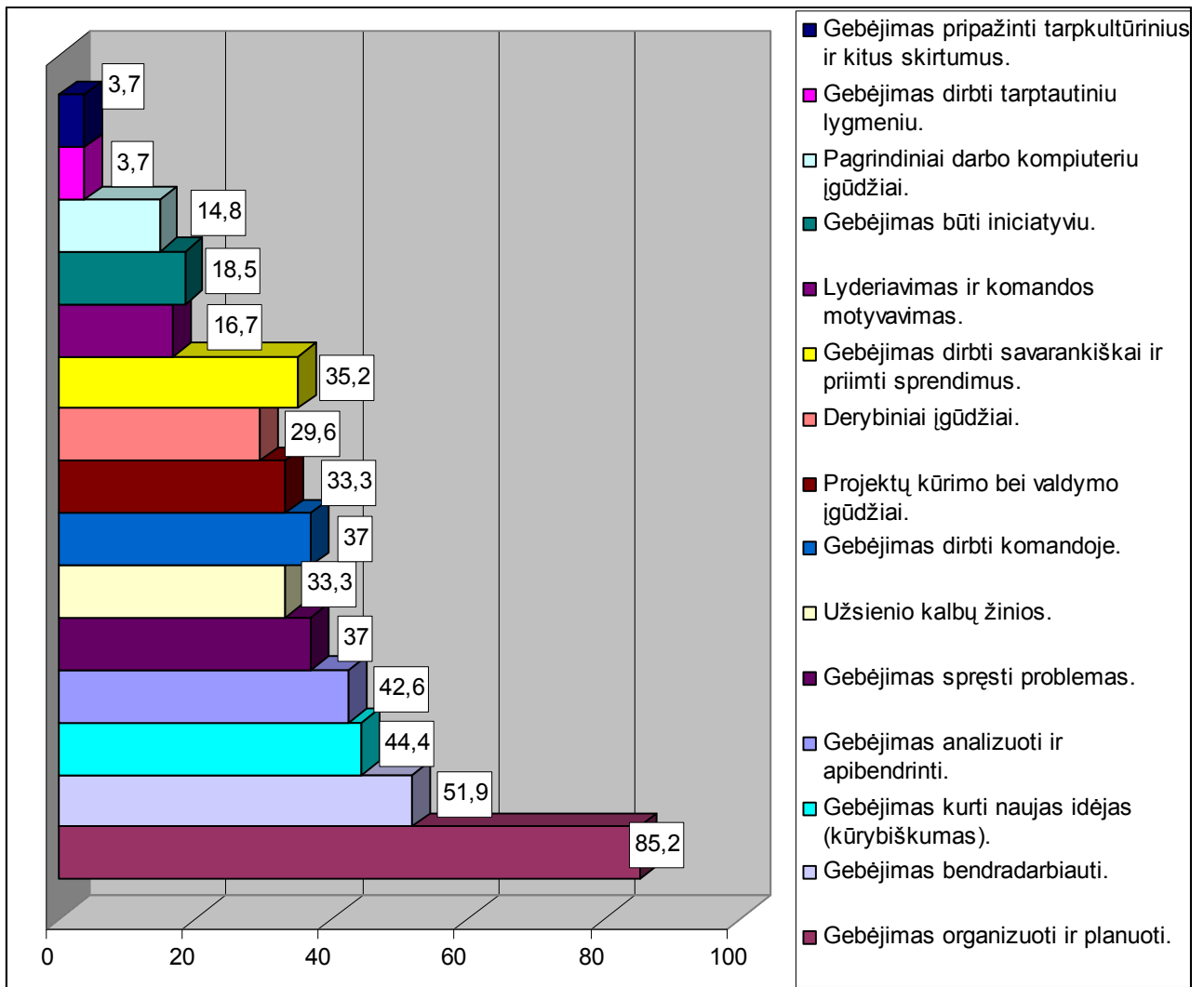
Jaunimo reikalų koordinatorių darbo stažas einant šias pareigas pavaizduotas 2 lentelėje.

2 lentelė. JRK pasiskirstymas pagal darbo trukmę JRK pareigose

	Absoliutūs sk.	%
Iki 1	6	11,1
1-3	21	38,9
4-7	16	29,8
8-10	6	11,1
Iš viso	49	90,7
Neatsakė	5	9,3

Šios apklausos respondantai jaunimo reikalų koordinatorių pareigas eina daugiausia 1-3 (~40 proc.) arba 4-7 (~30 proc.) metus. Nepilnus metus dirbančių JRK yra dešimtadalis, tiek pat šių pareigų „veteranų“.

Bendrosios kompetencijos, kurias JRK laiko būtinomis jų efektyviai veiklai, pavaizduotos 6 paveiksle.

6 pav. Bendrosios kompetencijos, būtinos efektyviai JRK veiklai? (pažymėkite 5 svarbiausias)

Dauguma (85,2 proc.) respondentų sutarė tik dėl gebėjimo organizuoti ir planuoti būtinumo. Nuomonės dėl kitų kompetencijų išsibarstė ir pasiskirstė labai vienodai. Pusė (51,9 proc.) JRK paminėjo gebėjimą bendradarbiauti, taip pat nemažai atsakymų susilaukė ir gebėjimas kurti naujas idėjas (44,4 proc.) bei gebėjimas analizuoti ir apibendrinti (42,6 proc.). Mažiausiai pasirinkimų sulaukė tokios kompetencijos, kaip gebėjimas pripažinti tarpkultūrinius ir kitus skirtumus, gebėjimas dirbti tarptautiniu lygiu. Tokie rezultatai nebūtinai reiškia, kad JRK yra netolerantiški arba negalėtų dirbti tarptautiniu lygiu, galbūt kompetencijų pasirinkimas per didelis, arba dauguma JRK retai susiduria su kitų kultūrų jaunais žmonėmis ir retai dirba tarptautiniu lygmeniu.

JRK buvo pateiktas atviras klausimas apie tai, kokias iš pateiktų ar papildomų bendrųjų ir specialiųjų kompetencijų jie norėtų patobulinti. Respondentai galėjo nurodyti iki 5 kompetencijų. Į šį klausimą atsakė 15 koordinatorių. Atsakymai į šį klausimą buvo labai įvairūs: buvo kelios kompetencijos, kurias minėjo keletas respondentų, kitos buvo paminėtos tik po vieną kartą.

Pagrindinės paminėtos norimos patobulinti kompetencijų grupės:

1. **Lietuvos ir ES jaunimo politika.** Lietuvos ir ES jaunimo politikos prioritetų išmanymas (11)⁵, ES jaunimo politika ir ją reglamentuojantys teisės aktai (2), Lietuvos jaunimo politika ir su ja susiję teisės aktai, prioritetai (2), Jaunimo politikos integracija į kitas sritis (1), Darbo su jaunimu savivaldybėse prioritetai (1);
2. **NVO veiklos principai.** NVO veiklos principų (ir kitų susijusių dalykų) žinojimas (10);
3. **Jaunimo interesų žinojimas ir atstovavimas** (5), Jaunimo reikalų koordinatorių darbo specifiška ir pasiteisinantys metodai (1), Lobizmas (sprendimų, susijusių su jaunimo politika priėmimas); Bendradarbiavimas (1), „Koučingo“ metodas ir jo taikymas (1);
4. **Jaunimo politikos planavimas, projektų rašymas, vertinimas.** Įvairių koncepcijų kūrimo principai (1), JP planavimas vietos lygiu (1), Strateginis veiklos planavimas (1), Programų, projektų ruošimo metodika (1), Projektų vertinimo gebėjimas (1), Tarptautinių projektų koordinavimas (1),
5. **Informacijos technologijų žinios** (3);
6. **Užsienio kalbos** (anglų arba/ir kitos – vokiečių, ispanų, rusų, lenkų) (3);
7. **Sociologinių ir statistinių jaunimo situacijos tyrimų aspektai** (2);
8. **Bendrieji gebėjimai.** Laiko planavimo (2), Komunikacija, viešoji kalba, psichologiniai bendravimo aspektai (1), Konfliktinių situacijų valdymas (1), Globalizacijos įtaka jaunimui (1), Žmogaus teisių, ekologijos, kultūros (plačiąja prasme) (1).

Daugiausiai koordinatorių paminėjo norintys pagilinti žinias apie Lietuvos ir ES jaunimo politiką, NVO veikimo principus, jaunimo interesus ir jų atstovavimą bei jaunimo politikos planavimą ir vertinimą.

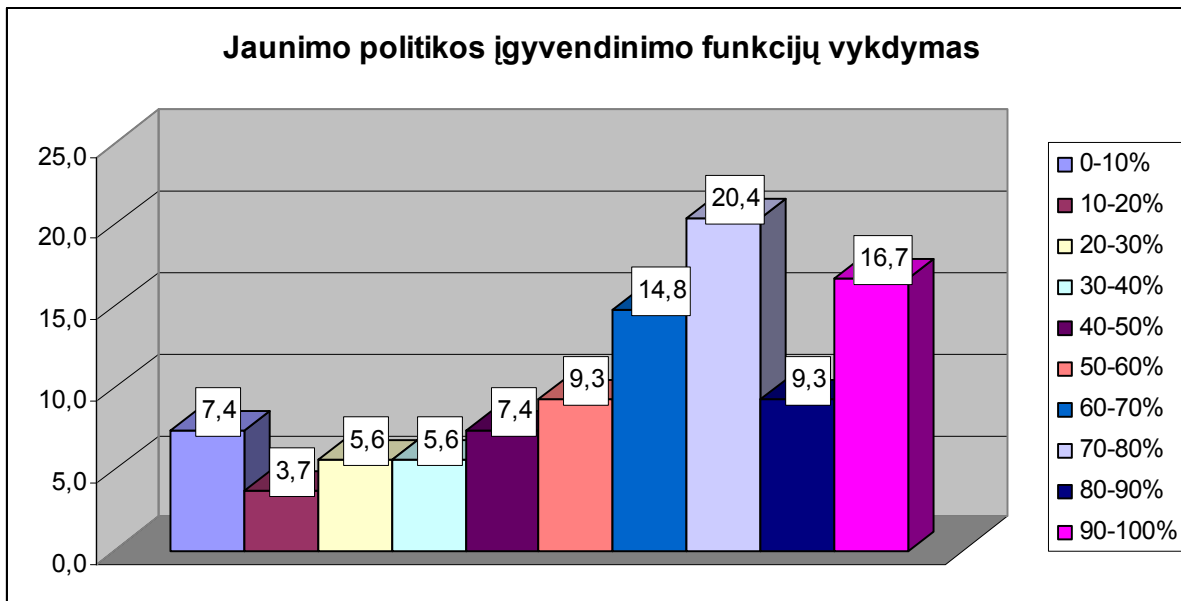
3.4. Jaunimo reikalų koordinatorių funkcijos

Tyrimo metu buvo svarbu išsiaiškinti, kokias funkcijas JRK atlieka, tiek susijusias su jaunimo politikos įgyvendinimu, tiek nesusijusias, bei kiek laiko vienoms ir kitoms skiria. Jei atlieka papildomas su jaunimo politikos įgyvendinimu nesusijusias funkcijas, tai ar gauna už jas papildomą atlygį; pagal kokių funkcijų atlikimą vertinamas JRK darbas. Taip pat buvo svarbu sužinoti, ar dažniausiai atliekamos funkcijos sutapo su JRK nuomone apie labiausiai prie jaunimo politikos plėtos prisidedančiomis funkcijomis.

Respondentai buvo prašomi nurodyti, kokią jų darbo laiko dalį užima su jaunimo politikos įgyvendinimu susijusių ir nesusijusių funkcijų vykdymas. 7 paveiksle pateikti duomenys apie su jaunimo politikos įgyvendinimu susijusių funkcijų vykdymą.

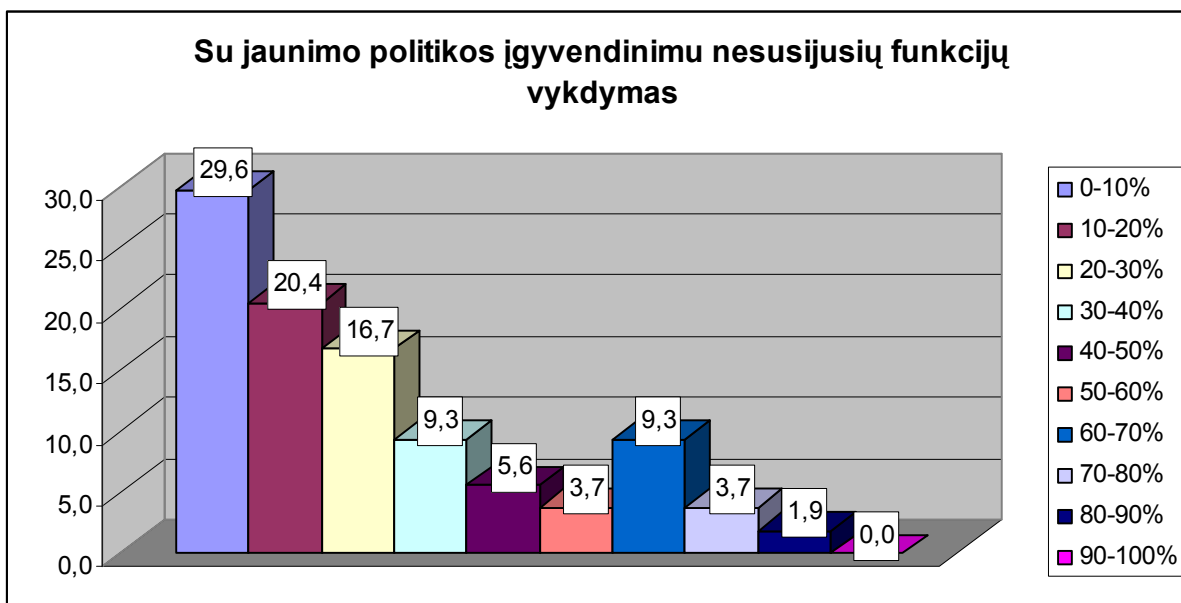
---

⁵ Skaičius skliausteliuose rodo paminėjusių skaičių. Šis skaičius tik orientacinis, neparodantis tikro paklausos dydžio. Kiekvienu atveju planuojant mokymus ar panašias priemones, rekomenduotina iš naujo apklausti koordinatorius, kiek iš jų norėtų dalyvauti konkrečiuose kompetencijų ugdymo mokymuose.

7 pav. JRK darbo laiko dalis, skiriama jaunimo politikos įgyvendinimo funkcijų vykdymui

Šie tyrimo rezultatai kelia nerimą, nes beveik trečdalis jaunimo reikalų koordinatorių nurodė, kad jaunimo politikos įgyvendinimo funkcijų atlikimui neskiria nei pusės savo darbo laiko ir tik ketvirtadalis (26 proc.) joms skiria 80 ir daugiau procentų laiko.

8 pav. JRK darbo laiko dalis skiriama su jaunimo politikos įgyvendinimu nesusijusių funkcijų vykdymui

Su jaunimo politikos įgyvendinimu nesusijusių funkcijų vykdymas beveik trečdaliui (29,6 proc.) respondentų užima iki 10 proc. Apibendrinant, JRK, kuriems su jaunimo politikos įgyvendinimu nesusijusių funkcijų vykdymas užima iki 30 proc. darbo laiko, sudaro 66,7 proc. Tačiau yra keletas

atvejų (apie 15 proc.), kuriems ši veikla užima itin daug laiko – 60-90 proc. Tai rodo, kad dalis JRK dėl nesusijusios su jaunimo politikos įgyvendinimu veiklos negali skirti pakankamai laiko tiesioginei veiklai vykdyti.

Nustatyta neigiama koreliacija ($k = -0.589$, $p = 0.000$)⁶ tarp darbo dalies skiriamos jaunimo politikos įgyvendinimo ir su jaunimo politika nesusijusių funkcijų atlikimui, t.y., kuo daugiau laiko skiria pastarosioms, tuo mažiau jo lieka jaunimo politikos įgyvendinimo funkcijoms atlikti. Ši koreliacija taip pat rodo, kad tiriamieji atsakinėdami į šiuos klausimus buvo nuoseklūs, atsakymai daugeliu atvejų dera tarpusavyje.

3 lentelėje pateikti duomenys rodo, kiek JR koordinatorių gauna priedą už funkcijų, nesusijusių su jaunimo politikos įgyvendinimu, vykdymą.

3 lentelė. Priedo už funkcijų, nesusijusių su jaunimo politikos įgyvendinimu, vykdymą gavimas

	Absoliutus sk.	Proc.
Taip	6	11
Ne	42	78
Priedą gaunu už susijusių su jaunimo politikos įgyvendinimu funkcijų vykdymą	6	11
Iš viso	54	100

Dauguma JRK priedų negauna, nors nėra nė vieno koordinatoriaus, kuris nevykdytų funkcijų, nesusijusių su jaunimo politikos įgyvendinimu. Remiantis atsakymais į šį klausimą, priedus gauna 22 proc. respondentų, pusė jų už susijusių, o pusė už nesusijusių su jaunimo politika funkcijų vykdymą.

4 lentelė. Atlyginimo sandara

	Absoliutus sk.	Proc.
Atlyginimas	54	100,0
Priedai	16	29,6
Kita	8	14,8

Šioje lentelėje matyti, kas sudaro JRK atlyginimą. Visi koordinatoriai gauna atlyginimą, beveik trečdalis gauna priedus prie atlyginimo. Tie 8 proc. respondentų, kurie nurodė kitą atlyginimo dalies rūšį, nei atlyginimas ir priedai, prie kitų išmokų nurodė įvairias priemokas už klasę, kategoriją, stažą, laikiną pavadavimą.

Buvo siekiama išsiaiškinti, už kurių funkcijų – susijusių ar nesusijusių su jaunimo politika – atlikimą yra labiausiai vertinamas JRK darbas (5 lentelė).

5 lentelė. Funkcijos, pagal kurių atlikimą/vykdymą yra labiausiai vertinamas JRK darbas (pvz.: metinėje veiklos ataskaitoje, išrašant premijas ir pan.)?

	Absoliutus sk.	Proc.
Jaunimo politikos įgyvendinimo funkcijų vykdymas	42	77,8

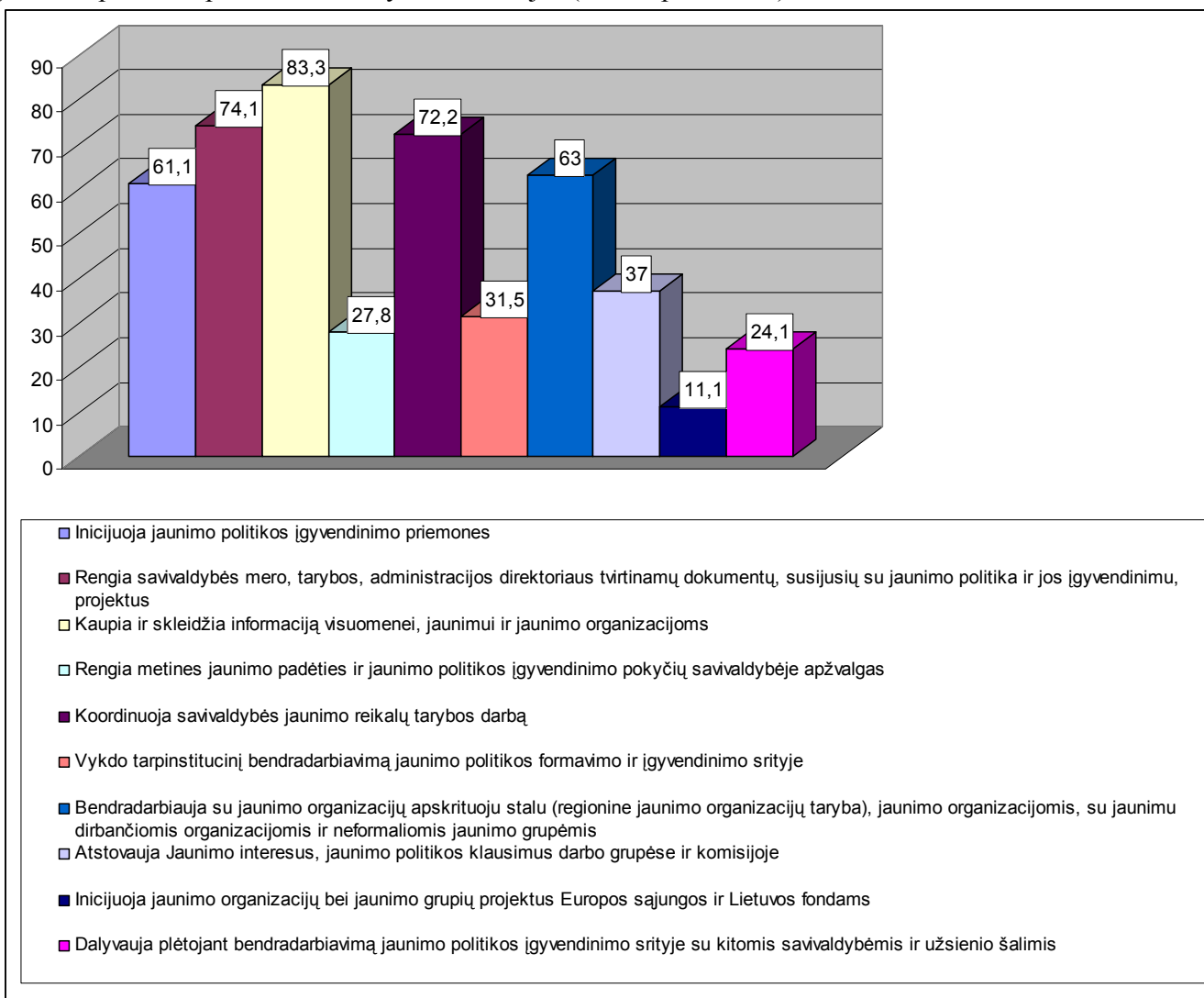
⁶ Pearson'o koreliacijos koeficientas parametriniams kintamiesiems.

Su jaunimo politikos įgyvendinimu nesusijusių funkcijų vykdymas	10	18,5
Neatsakė	2	3,7
Iš viso	54	100,0

Didžiosios dalies (apie 78 proc.) JRK darbas vertinamas pagal jaunimo politikos įgyvendinimo funkcijų vykdymą. Beveik dviejų iš dešimties koordinatorių darbas vertinamas pagal su jaunimo politikos įgyvendinimu nesusijusių funkcijų vykdymą. Papildoma duomenų analizė parodė, kad kuo daugiau laiko užima nesusijusių su jaunimo politika funkcijų įgyvendinimas, tuo labiau JRK darbas vertinamas pagal tų funkcijų vykdymą⁷.

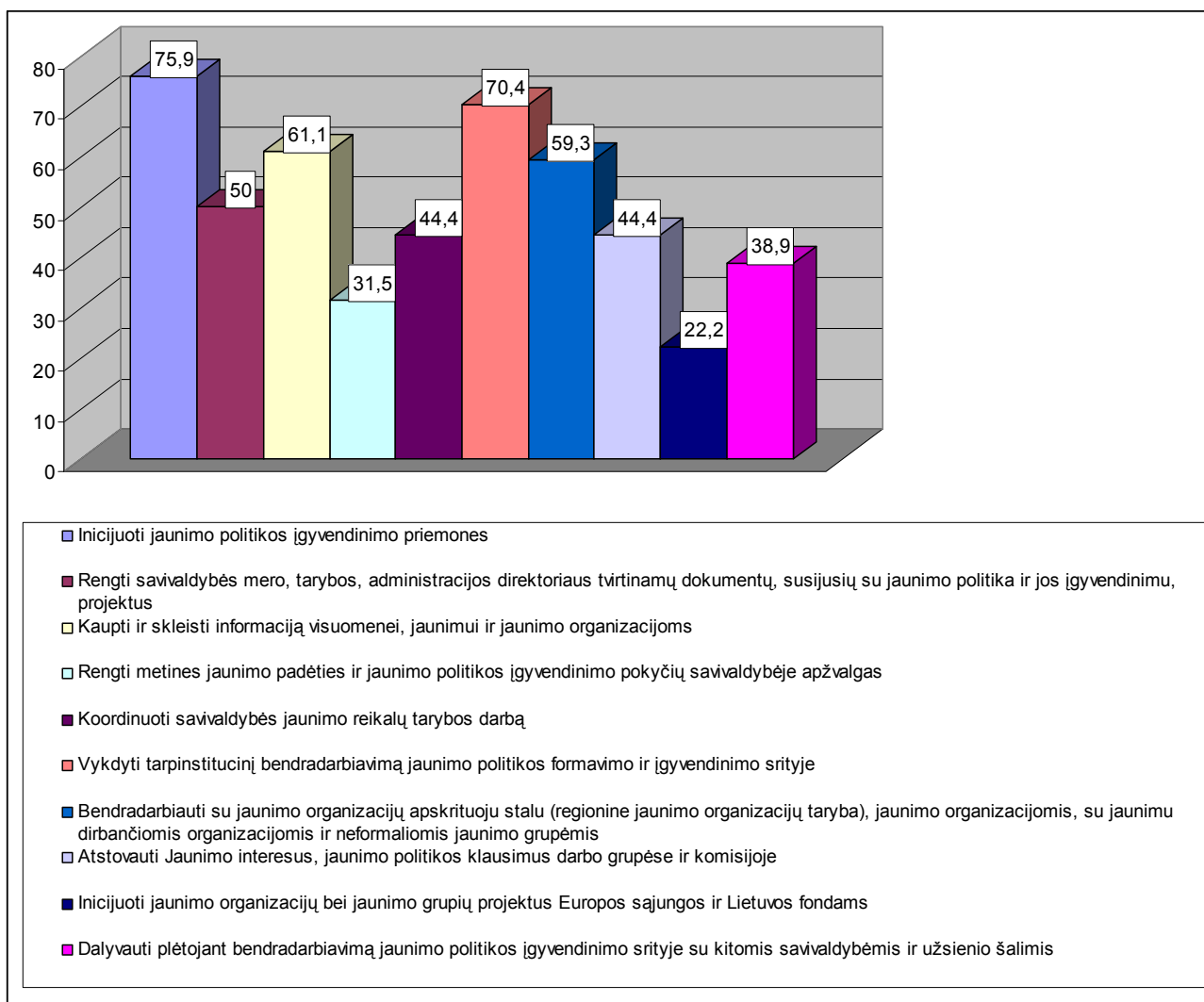
Tiriamieji buvo prašomi nurodyti penkias dažniausiai jų atliekamas jaunimo politikos įgyvendinimo funkcijas, o vėliau nurodyti vėl penkias, jų nuomone, labiausiai prisidedančias prie jaunimo politikos plėtros savivaldybėse funkcijas (9 ir 10 paveikslai).

9 pav. Dažniausiai JRK atliekamas jaunimo politikos įgyvendinimo funkcijos

⁷ Spearman koreliacijos koeficientas 0,470, reikšmingumo lygmuo $p = 0,01$.

9 paveiksle matyti, kokios dažniausiai JRK atliekamos jaunimo politikos įgyvendinimo funkcijos. Antrinė duomenų analizė parodė, kad yra tam tikrų skirtumų šių funkcijų atlikime priklausomai nuo to kokią dalį savo darbo laiko koordinatoriai skiria jaunimo politikos funkcijoms įgyvendinti. Kuo daugiau laiko skiria jaunimo politikos funkcijoms įgyvendinti tuo dažniau inicijuoja jaunimo politikos įgyvendinimo priemones ($k=0.304$, $p=0.053$), dažniau jaunimo interesus ir jaunimo politikos klausimus atstovauja darbo grupėse ir komisijose ($k=0.322$, $p=0.044$).⁸

10 pav. JRK nuomone, funkcijos, kurios būtų efektyviausios jaunimo politikos plėtrai

10 paveiksle nurodyta, kokias funkcijas JRK laiko efektyviausiomis jaunimo politikos plėtrai. 6 lentelėje lyginami atsakymai į šiuos du klausimus: pateikiamos penkios dažniausiai atliekamos ir penkios efektyviausiomis laikomos funkcijos.

6 lentelė. 5 dažniausiai atliekamos ir 5 efektyviausios jaunimo politikos įgyvendinimo funkcijos.

Nr.	5 dažniausiai atliekamos	Nr.	5 efektyviausios funkcijos	Kore
-----	--------------------------	-----	----------------------------	------

⁸ Kontingencijos koreliacijos koeficientas neparametriniams kintamiesiems (nominalinėms skalėms).

pagal dažnumą	JP įgyvendinimo funkcijos	pagal efektyvumą		liacijos koeficientai
1.	Kaupia ir skleidžia informaciją visuomenei, jaunimui ir jaunimo organizacijoms (83,3%).	3.	Kaupti ir skleisti informaciją visuomenei, jaunimui ir jaunimo organizacijoms (61,1%)	0.357 p=0.008
2	Rengia savivaldybės mero, tarybos, administracijos direktoriaus tvirtinamų dokumentų, susijusių su jaunimo politika ir jos įgyvendinimu, projektus (74,1%).	5.	Rengti savivaldybės mero, tarybos, administracijos direktoriaus tvirtinamų dokumentų, susijusių su jaunimo politika ir jos įgyvendinimu, projektus (50%).	0.423 p=0.001
3	Koordinuoja savivaldybės jaunimo reikalų tarybos darbą (72,2%).			0.305 p=0,025
4	Bendradarbiauja su jaunimo organizacijų apskrituoju stalu (regionine jaunimo organizacijų taryba), jaunimo organizacijomis, su jaunimu dirbančiomis organizacijomis ir neformaliomis jaunimo grupėmis (63%).	4	Bendradarbiauti su jaunimo organizacijų apskrituoju stalu (regionine jaunimo organizacijų taryba), jaunimo organizacijomis, su jaunimu dirbančiomis organizacijomis ir neformaliomis jaunimo grupėmis (59,3%)	0.379 p=0.005
5	Inicijuoja jaunimo politikos įgyvendinimo priemones (61,1%).	1.	Inicijuoti jaunimo politikos įgyvendinimo priemones (75,9%)	0.439 p=0.001
		2.	Vykdyti tarpinstitucinį bendradarbiavimą jaunimo politikos formavimo ir įgyvendinimo srityje (70,4%)	0.003 p=0.981

Taigi, keturios iš penkių dažniausiai JRK atliekamų funkcijų sutampa su keturiomis, koordinatorių nuomone, efektyviomis funkcijomis, stipriausiai prisidedančiomis prie jaunimo politikos plėtros savivaldybėse. Trečioje vietoje pagal atlikimo dažnumą esančios funkcijos „koordinuoja savivaldybės jaunimo reikalų tarybos darbą“ (72,2%) tarp efektyviausių nėra. Vietoj jos atsirado tarp penkių dažniausių funkcijų nepatenkantis tarpinstitucinio bendradarbiavimo jaunimo politikos formavimo ir įgyvendinimo srityje vykdymas (antra pagal efektyvumą funkcija, 70,4%). Ši JRK funkcija vykdoma beveik trečdalis (31,5 proc.) respondentų (žr. 9 pav.). Tai rodo, kad nemaža dalis koordinatorių šios funkcijos nevykdo arba vykdo retai, tačiau ji itin reikalinga, kadangi tarp efektyviausių atsидūrė ne paskutinėje, o antroje vietoje (5 lentelė).

Duomenų analizės metu buvo paskaičiuoti koreliacijos koeficientai, tarp tos pačios funkcijos atlikimo ir laikymo efektyvia įgyvendinant jaunimo politiką. Koreliacijos koeficientai rodo, kad daugumos funkcijų atveju tiriamųjų pasirinkimai dėl funkcijų atlikimo ir jų efektyvumo sutapo arba

buvo panašus, t.y., žymėjo, kad atlieka, ir kad ji yra efektyvi. Tačiau tarpinstitucinio bendradarbiavimo ir interesų atstovavimo darbo grupėse ir komisijose funkcijų atlikimas ir efektyvumas nekoreliavo, o tai reiškia, kad tie kurie dažnai jas atlieka, nelaiko jų efektyviomis įgyvendinant jaunimo politiką ir atvirkščiai. Plačiau šios funkcijos vykdymas bus aptariamas toliau ataskaitoje.

3.5. JRK darbas su jaunimo ir su jaunimu dirbančiomis organizacijomis. Jų veiklos pobūdis

Tyrimo metu buvo svarbu sužinoti, kiek savivaldybėse yra jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų. Šiam tyrimui nebuvo svarbu, kiek organizacijų faktiškai yra, bet kiek jų yra žinoma koordinatoriui. Koordinatoriaus veiklai yra svarbios tos organizacijos, kurios yra jo akiratyje, t.y., jam pasiekiamos, su jomis bendraujama, apie jas ir jų veiklą yra žinoma (7 lentelė).

7 lentelė. JRK žinomas jaunimo organizacijų skaičius savivaldybėse

	Absoliutūs sk.	Proc.
0	5	9,3
1-10	16	29,6
10-30	28	51,9
30-50	2	3,7
50-70	1	1,9
70-100	1	1,9
100 ir daugiau	1	1,9

Daugiausia (51,9 proc.) savivaldybių, kuriose veikia 10-30 jaunimo organizacijų. Dešimtadalyje (5) savivaldybių, JRK žiniomis, jaunimo organizacijų iš viso nėra. Yra tik 3 didžiosios savivaldybės, kuriose veikia 50 ir daugiau jaunimo organizacijų. Savivaldybių pasiskirstymas pagal su jaunimu dirbančių organizacijų skaičių pateiktas 8 lentelėje.

8 lentelė. JRK žinomas su jaunimu dirbančių organizacijų skaičius savivaldybėse

	Absoliutūs sk.	Proc.
0	11	20,4
1-10	13	24,1
10-30	16	29,6
30-50	7	13,0
50-70	4	7,4
70-90	3	5,6

Savivaldybių, kur nėra su jaunimu dirbančių organizacijų, yra du kartus daugiau (dvi iš dešimties) nei savivaldybių, kuriose nėra jaunimo organizacijų. Tačiau net 26 savivaldybėse yra 50 ir daugiau su jaunimu dirbančių organizacijų.

Pagal pateiktus JRK ataskymus galima išskirti tokias organizacijų veiklas:

1. **Aplinkosauginė veikla.** Kiek daugiau nei pusėje (53,7 proc.) savivaldybių yra bent keletas aplinkosaugine veikla užsiimančių jaunimo/su jaunimu dirbančių organizacijų (8 lentelė). Tačiau net 25 (46,3 proc.) savivaldybėse tokių organizacijų iš viso nėra.
2. **Jaunimo atstovavimas.** Beveik pusėje (46,1 proc.) savivaldybių yra 1-3 organizacijos, užsiimančios jaunimo atstovavimu. Jų yra žymiai daugiau negu, pavyzdžiui, aplinkosaugine veikla užsiimančių organizacijų (žr. 8 lentelę), tačiau žymiai mažiau nei užsiimančių kultūrine veikla (žr. 11 lentelę): keturiose savivaldybėse (7,5 proc.) jų yra 10-20, vienoje 32.
3. **Kultūrinė veikla.** Bendrai kultūrine veikla užsiimančių organizacijų yra gana daug. Tačiau vis dėlto 13-oje savivaldybių (24,1 proc.) jų nėra nė vienos. Dažniausiai jų yra nuo 1 iki 5 (46,4 proc.).
4. **Kūno kultūra ir sportas.** Kūno kultūros ir sporto organizacijų gana daug – 22 savivaldybėse jų yra 1-10, 11-koje savivaldybių – 10-20 organizacijų (bendrai – 61,4 proc. sav.), tačiau ketvirtadalyje (25,9 proc.) savivaldybių jų iš viso nėra.
5. **Laisvalaikio organizavimas.** Laisvalaikį organizuojančių organizacijų yra 34-iose savivaldybėse, dvidešimt savivaldybių neturi tokių organizacijų. Matyti, kad šių organizacijų skaičiai gana dideli – pasitaiko 15, 50, o vienoje savivaldybėje net 69 organizacijos. Tačiau 37 proc. savivaldybių laisvalaikio organizavimu užsiimančių organizacijų visai nėra.
6. **Mokymų organizavimas.** Mokymus vykdančių organizacijų yra palyginti labai nedaug – pusėje (55,6 proc.) savivaldybių jų visai nėra, o 35,2 proc. savivaldybių yra 1-5 tokios organizacijos.
7. **Mokslinė ir šviečiamoji veikla.** Yra didelis atotrūkis tarp kitoms veikloms skirtų organizacijų ir mokslinė bei šviečiamąja veikla užsiimančių organizacijų – tokių nėra net 40 iš 54 savivaldybių. Kiek daugiau nei penktadalyje savivaldybių jų yra 1-5. Galima daryti prielaidą, kad ši veikla siejama su mokslinių institucijų veikla, todėl tikėtina, kad jų yra tik ten, kur veikia universitetai, moksliniai institutai kitos aukštosios mokymo įstaigos.
8. **Pastoracinė veikla.** Po 1-5 pastoracine veikla užsiimančių organizacijų yra 40,8 proc. savivaldybių. Daugiau tokių organizacijų pasitaiko retai, jų visai nėra 30-tyje savivaldybių.
9. **Pilietiškumas ir demokratija.** Po 1-5 pilietiškumą ir demokratiją ugdančių organizacijų esama apie 40 proc. savivaldybių, nors tiek pat jų tokių organizacijų nėra. Tačiau matyti, kad pasitaiko ir daugiau nei penkios organizacijos – 6-12 ir dar daugiau.
10. **Socialinė veikla.** Socialine veikla užsiimančių organizacijų yra 31 savivaldybėse, daugiau nei keturiose iš dešimties (42,6 proc.) jų nėra.
11. **Stovyklų organizavimas.** Matyti, kad stovyklų organizavimas yra ne ką populiariesnis, nei kitos veiklos. Panašiai kaip ir kitų grupių organizacijų atveju, stovyklas organizuojančių organizacijų nėra 48,1 proc. savivaldybių, o daugiausia jų taip pat yra po 1-5.
12. **Sveikatingumas.** Sveikatingumo organizacijų 20-tyje savivaldybių yra 1-5, 28-iose savivaldybėse tokių organizacijų nėra. 15-30 sveikatingumo organizacijų yra 3 savivaldybėse.
13. **Žalingų įpročių prevencija.** Žalingų įpročių prevencija užsiima maždaug 1-5 organizacijos pusėje savivaldybių.

9 lentelė. Organizacijų, su kuriomis dažniausiai (nuolatos) JRK tenka bendrauti, skaičius

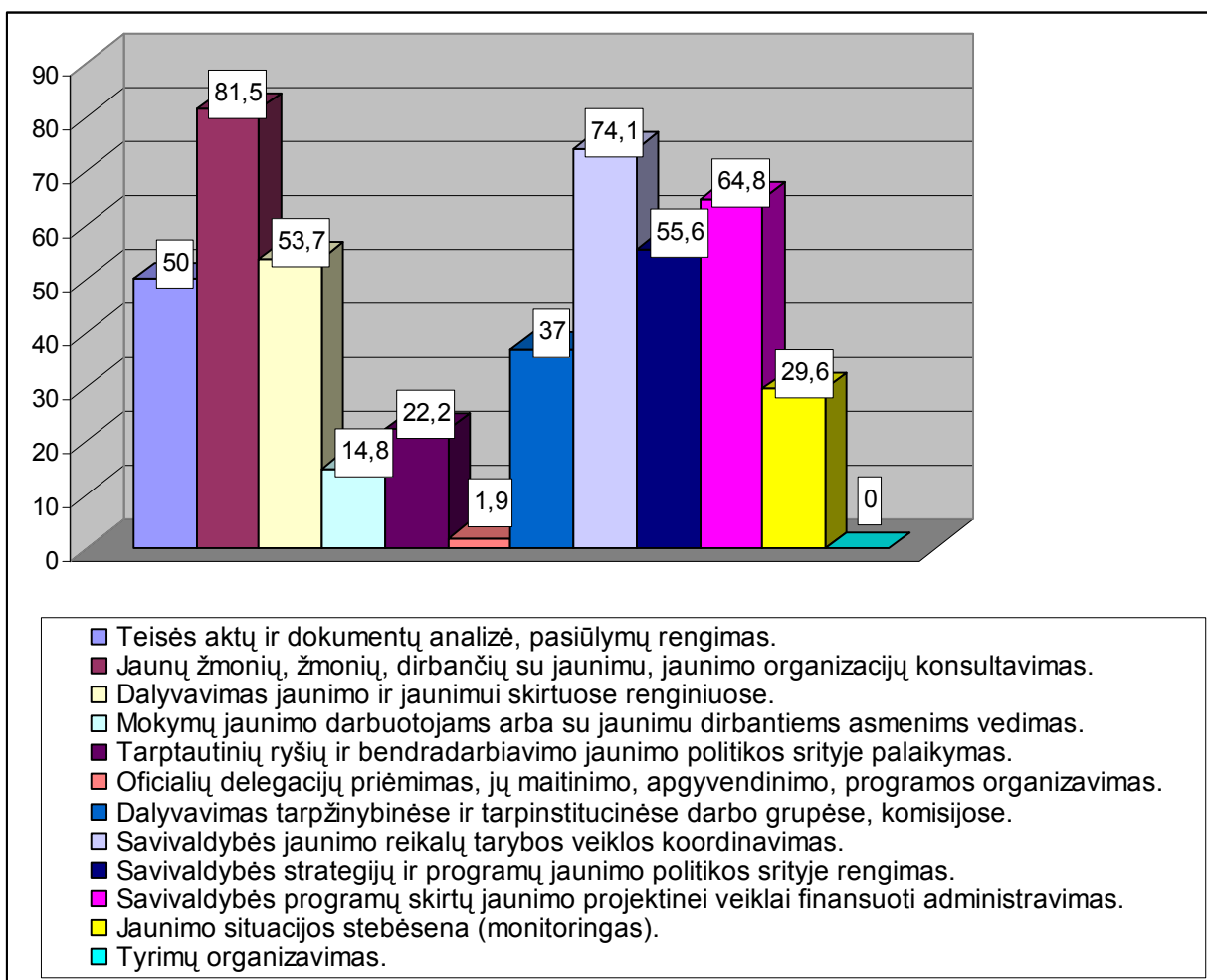
	Absoliutūs sk.	Proc.
0	4	7,4
1-5	12	22,4
6-10	13	24,2
11-20	15	27,9

30-50	6	11,3
60-80	4	7,6
Iš viso	54	100,0

Net 7,4 proc. (4) savivaldybių iš viso nebendradarbiauja su jaunimo ir su jaunimu dirbančiomis organizacijomis. Šių savivaldybių jaunimo reikalų koordinatoriai nurodė, kad tokių organizacijų jų savivaldybėse nėra, todėl ir nėra su kuo bendradarbiauti. Dažniausiai yra bendradarbiaujama su 11-20 organizacijų (apie 28 proc.). Keturios savivaldybės nuolat bendrauja net su 60-80 organizacijų.

3.6. Jaunimo reikalų koordinatorių vykdomos veiklos

Siekiant geriau suprasti jaunimo reikalų koordinatorių darbo pobūdį, buvo siekiama išsiaiškinti jų vykdomas veiklas, atskiroms veikloms skiriamą laiko dalį, veiklos planavimo proceso ypatumus ir pan. Pirmiausiai buvo prašoma nurodyti 5 JRK dažniausiai vykdomas veiklas, o po to 5 veiklas, kurios geriausiai užtikrintų jaunimo politikos plėtrą savivaldybėje (11 ir 12 paveikslai).

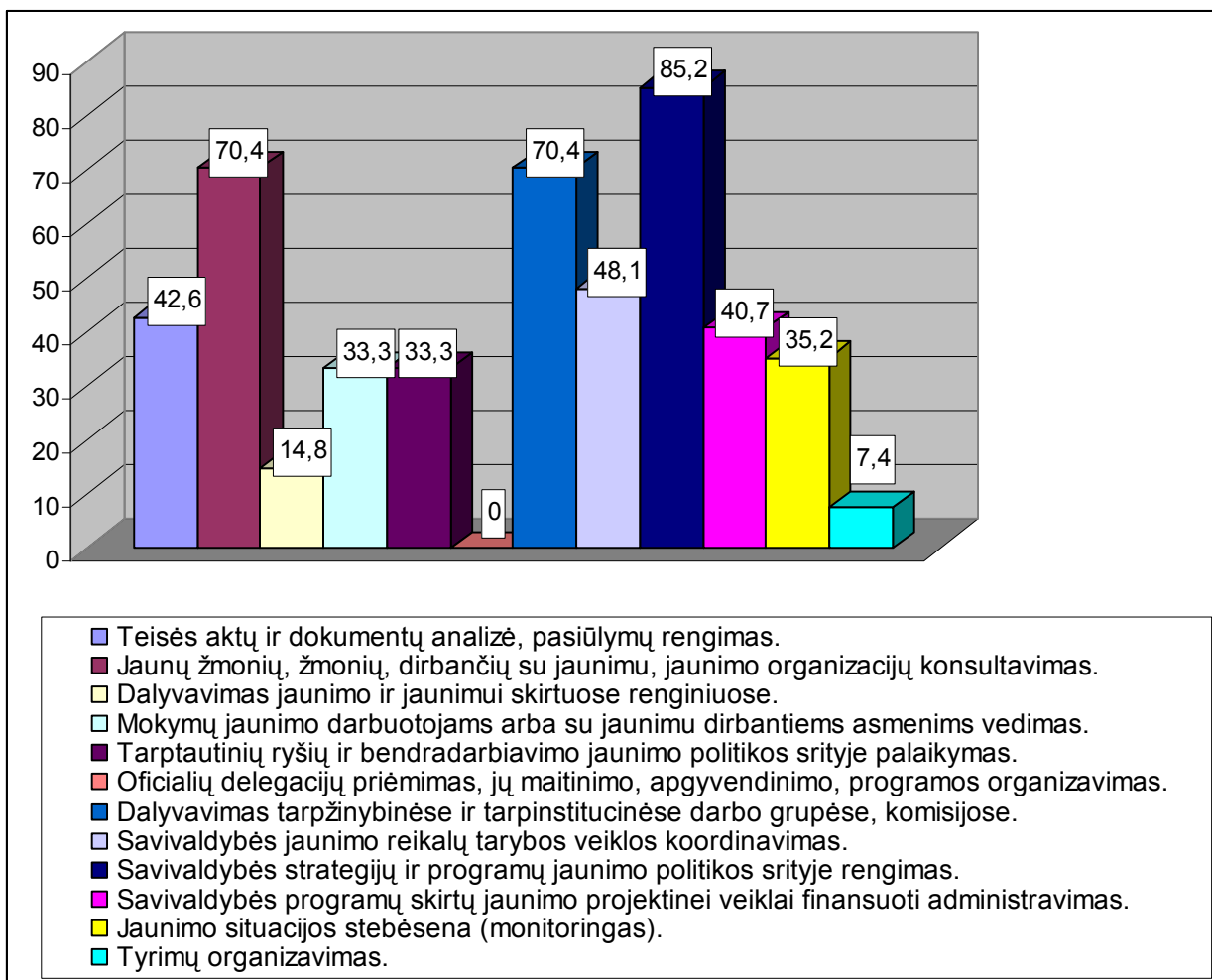

11 pav. Prašome pasirinkti 5 dažniausiai Jūsų atliekamas veiklas, padedančias įgyvendinti jaunimo politiką savivaldybėje.

11 paveiksle pavaizduota, kaip išsidėsto dažniausiai atliekamos JRK veiklos, kurios padeda įgyvendinti jaunimo politiką savivaldybėje. Nė vienas koordinatorius nepažymėjo tyrimų organizavimo ir tik vienas – oficialių delegacijų priėmimo organizavimą.

Neseniai iki 3 metų šiose pareigose dirbantys JRK dažniau dalyvauja jaunimo ir jaunimui skirtuose renginiuose nei ilgiau nei 3 metus dirbantys, nustatytas skirtumas statistiškai reikšmingas ($p=0.031$). Taip pat nustatytos statistiškai reikšmingos sąsajos tarp JRK žinomų jaunimo organizacijų skaičiaus ir jo dalyvavimo jaunimo ir jaunimui skirtuose renginiuose, kuo mažiau organizacijų, tuo dažniau JRK dalyvauja minėtuose renginiuose ($k=0.313$, $p=0.053$).

Statistiškai reikšmingas ryšys nustatytas tarp JRK darbo laiko dalies skiriamos jaunimo politikos funkcijoms vykdyti ir jo dalyvavimo tarpžinybinėse, tarpinstitucinėse darbo grupėse, kuo daugiau laiko skiria su jaunimo politika susijusioms funkcijoms vykdyti, tuo dažniau dalyvauja tarpžinybinėse, tarpinstitucinėse darbo grupėse ($k=0.487$, $p=0.000$).

12 pav. Prašome nurodyti 5 veiklas, kurias, Jūsų nuomone, būtų efektyviausios vykdant jaunimo politikos plėtrą savivaldybėse.

Tuo tarpu 5 veiklos, kurios, JRK nuomone, būtų efektyviausios vykdant jaunimo politikos plėtrą savivaldybėse, yra kiek kitokios, nei dažniausiai atliekamos. Veiklų palyginimas pateiktas 10 lentelėje.

10 lentelė. 5 dažniausiai JRK atliekamos ir 5 efektyviausios jaunimo politikos įgyvendinimui veiklos

Dažniausiai JRK atliekamos veiklos įgyvendinant jaunimo politiką savivaldybėje	Veiklos, JRK nuomone, efektyviausios vykdant jaunimo politiką savivaldybėse
1) Jaunų žmonių, žmonių, dirbančių su jaunimu, jaunimo organizacijų konsultavimas (81,5 proc.)	1) Savivaldybės strategijų ir programų jaunimo politikos srityje rengimas (85,2 proc.)
2) Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos veiklos koordinavimas (74,1 proc.)	2) Jaunų žmonių, žmonių, dirbančių su jaunimu, jaunimo organizacijų konsultavimas (70,4 proc.)
3) Savivaldybės programų skirtų jaunimo projektinei veiklai finansuoti administravimas (64,8 proc.)	3) Dalyvavimas tarpžinybinėse ir tarpinstitucinėse darbo grupėse, komisijose (70,4 proc.)
4) Savivaldybės strategijų ir programų jaunimo politikos srityje rengimas (55,6 proc.)	4) Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos veiklos koordinavimas (48,1 proc.)
5) Dalyvavimas jaunimo ir jaunimui skirtuose renginiuose (53,7 proc.)	5) Teisės aktų ir dokumentų analizė, pasiūlymų rengimas (42,6 proc.)

Išryškėjo skirtumai tarp dažniausiai atliekamos ir efektyviausia laikomos JRK veiklos. Jaunų žmonių ir organizacijų konsultavimas atliekamas dažniausiai ir laikomas efektyvia veikla (II vieta pagal efektyvumą). Matyti didelis skirtumas vertinant savivaldybės JRT veiklos koordinavimą – ši veikla atliekama labai dažnai (74,1 proc. koordinatorių, II vieta pagal atlikimą), tačiau efektyvia ją laiko gerokai mažiau respondentų (48,1 proc., IV vieta pagal efektyvumą). Tarp penkių dažniausiai atliekamų veiklų nepateko teisės aktų ir dokumentų analizė, pasiūlymų rengimas, tačiau šios funkcijos svoris pagal atlikimo dažnumą (50 proc.) yra didesnis nei procentine išraiška pagal efektyvumą (V vieta, 42,6 proc.). Dalyvavimas tarpžinybinėse ir tarpinstitucinėse darbo grupėse ir komisijose pateko į efektyviausiųjų pirmą trejetuką (III vieta 70,4 proc.), tačiau pagal atlikimo dažnumą nepatenka į pirmą penketuką (37 proc.). Šiai veiklai reiktų skirti daugiau dėmesio, nes ji išsiskyrė ir funkcijų analizėje, kur pagal atlikimo dažnumą nepateko į pirmą penketuką, o pagal efektyvumą buvo antra. Ketvirtoje vietoje (55,6 proc.) pagal atlikimą esanti veikla, savivaldybės strategijų ir programų jaunimo politikos srityje rengimas, laikoma efektyviausia (85,2 proc.).

Ir šiuo atveju buvo skaičiuojami koreliacijos koeficientai tarp tų pačių veiklų atlikimo ir efektyvumo įgyvendinant jaunimo politiką, koreliacijos koeficientų reikšmės kito tarp 0.283 ir 0.414 ir buvo statistiškai reikšmingos. Vadinasi, nesuderinamumą tarp veiklų atlikimo ir jų laikymo efektyviomis nenustatyta.

Pirmosios trys efektyviausiomis laikomos veiklos pagal svorį yra smarkiai atitrūkusios nuo paskutinių dviejų, kurios neperžengė penkiasdešimties procentų slenksčio. Tai rodo, kad respondentų atsakymai buvo panašesni dėl veiklų atlikimo dažnumo, negu dėl nuomonės apie efektyviausias veiklas. Dėl trijų pirmųjų daugumos nuomonės sutapo, o dėl ketvirtos ir penktos nuomonės išsiskyrė ir išsibarstė. Sugretinus dažniausiai JRK vykdomas funkcijas ir veiklas (5 ir 6 lenteles) galima pasakyti, kad dažniausiai vykdomos veiklos leidžia atlikti dažniausiai atliekamas funkcijas, t.y., atsakymai į klausimus apie funkcijas ir veiklas tarpusavyje dera arba yra nuoseklūs.

Galvojant apie jaunimo politikos reikšmę savivaldybės bendroje politikoje, buvo siekiama išsiaiškinti, ar su jaunimo politikos įgyvendinimu susijusi veikla atsispindi savivaldybės padalinio,

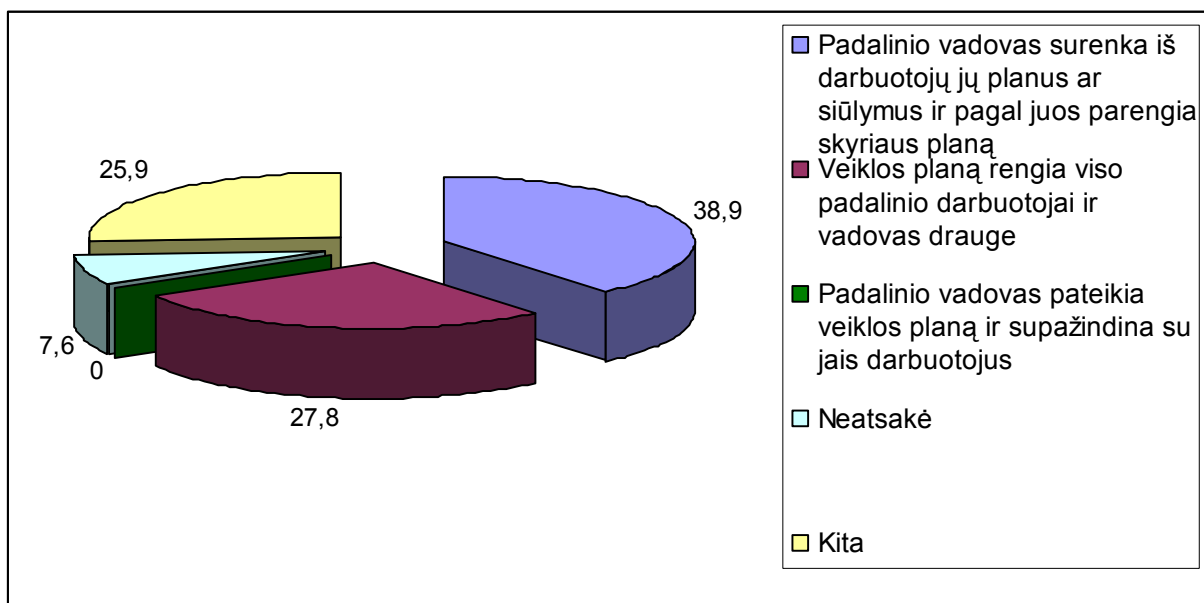
kuriam priklauso JRK, veiklos plane. Iš principo, jei jos nėra plane, tai ji nėra reikšminga, o jei ji nėra reikšminga, už jos vykdymą galima nesulaukti įvertinimo. Tuo tarpu įvertinimas yra svarbus JRK darbo motyvacijai, žmogus kuris nėra iš išorės skatinamas, motyvuojamas, turi turėti stiprią vidinę motyvaciją tam tikrai veiklai gerai atlikti, tačiau vidinė motyvacija laikui bėgant silpnėja.

11 lentelė. Veiklų, susijusių su jaunimo politikos įgyvendinimu, įtraukimas į savivaldybės struktūrinio padalinio (skyriaus, administracijos), kuriam priklauso JRK, veiklos planą

	Absoliutūs sk.	Proc.
Neatsakė	1	1,9
Taip	38	70,4
Daugiau taip	9	16,7
Daugiau ne	5	9,3
Ne	1	1,9

Dauguma (87,1 proc.) JRK teigia, kad veiklos, susijusios su jaunimo politikos įgyvendinimu, yra įtraukiamos į savivaldybės struktūrinio padalinio, kuriam priklauso JRK, veiklos planus. Tačiau 12,2 proc. savivaldybių jaunimo politikos įgyvendinimo veikla greičiau neatsispindi arba neatsispindi savivaldybės planuose.

Taip pat buvo svarbu buvo išanalizuoti, kaip rengiami padalinių planai (13 paveikslas).

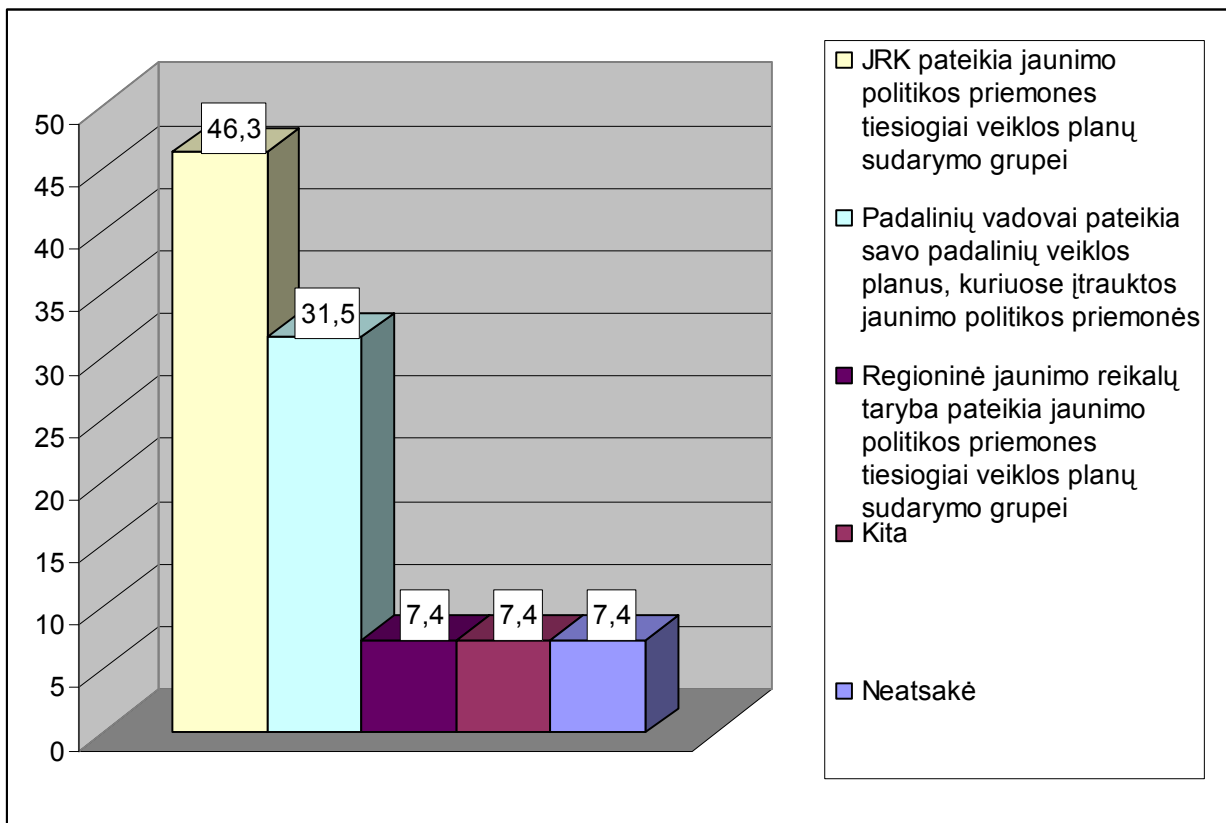

13 pav. Struktūrinių padalinių, kuriam priklauso JRK, veiklos planų rengimo būdai

Dažniausiai (38,9 proc.) pasitaikė atsakymas, kad padalinio vadovas surenka iš darbuotojų jų planus ar siūlymus ir pagal juos parengia skyriaus planą. Tačiau nėra tokių savivaldybių, kuriose padalinių vadovai patys rengtų planus ir su jais supažindintų darbuotojus, o tai reiškia, kad iš principo darbuotojai, tarp jų ir JRK, yra įtraukiami į padalinių veiklos planavimo procesą. Ketvirtadalis respondentų pasirinko atsakymo variantą „kita“. Dažniausiai tai buvo atsakymas, kad JRK planą rengia savarankiškai, o 8 iš 9 savarankiškai planus rengiančių JRK buvo pavaldūs savivaldybės administracijos direktoriui.

Tose savivaldybėse, kuriose jaunimo politikos įgyvendinimo veiklos neatsispindi savivaldybių planuose, pastarieji planai yra rengiami įvairiai: trys respondentai nurodė, kad padalinio vadovas surenka iš darbuotojų planus; vienas, kad rengia visi drauge; vienas, kad specialistas pats sau rengia planus arba einamuosius darbus paskirsto vedėjas pagal kuriojamas sritis ir kad nėra tekę dalyvauti tokio plano rengime ar aptarime. Vadinasi, tai kad JP įgyvendinimo veiklos neatsispindi padalinių, kuriems priklauso JRK, planuose nepriklauso nuo planų rengimo būdų.

14 paveiksle pateikti būdai, kuriais jaunimo politikos priemonės yra įtraukiamos į savivaldybių veiklos planus.

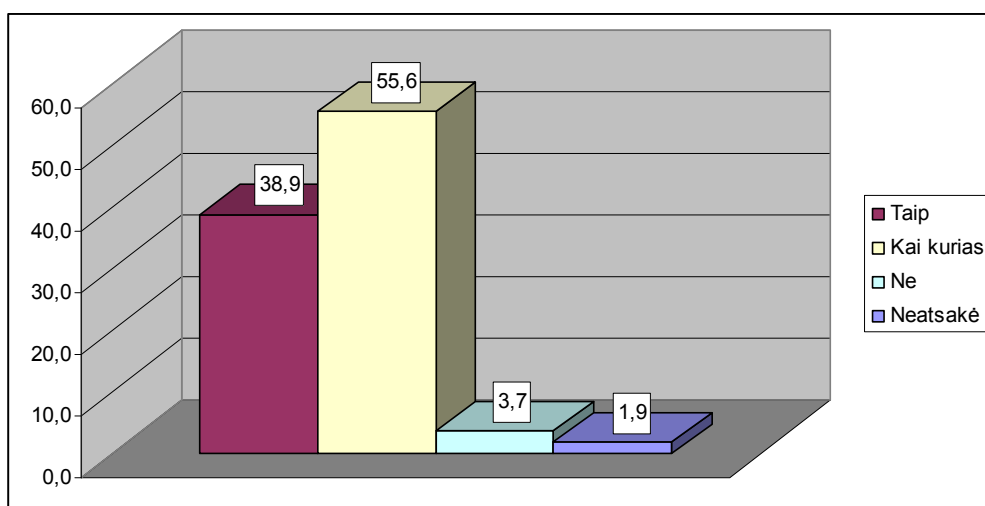
14 pav. Būdai, kuriais jaunimo politikos priemonės yra įtraukiamos į savivaldybės veiklos planus

Beveik pusėje (46,3 proc.) savivaldybių JRK pateikia jaunimo politikos priemones tiesiogiai veiklos planų sudarymo grupei, arti trečdaliai (31,5 proc.) savivaldybių padalinių vadovai pateikia savo padalinių veiklos planus, kuriuose įtrauktos jaunimo politikos priemonės. Buvo trys atsakymai „kita“: JRK pateikia darbo su jaunimu programą administracijos direktoriui, jaunimo politikos priemonės įtraukiamos į bendrą skyriaus veiklos planą, pasiūlymus pateikia savivaldybės jaunimo reikalų taryba. Buvo įdomu sužinoti, kokio struktūrinio pavaldumo yra tie koordinatoriai, kurie planus teikia tiesiogiai planų sudarymo grupei. Tyrimo rezultatai rodo, kad iš 25 šį atsakymo variantą pasirinkusių respondentų pusė (12) buvo pavaldūs administracijos direktoriui, likusieji buvo priklausė įvairiems skyriams.

Yra tik keletas (9,3 proc.) savivaldybių, kurių regioninė jaunimo reikalų taryba pateikia pasiūlymus dėl jaunimo politikos priemonių tiesiogiai savivaldybės veiklos planų sudarymo grupei, vadinasi, tik keliose savivaldybėse šios tarybos yra pakankamai stiprios.

3.7. Darbas su įvairiomis jaunimo grupėmis

Buvo siekiama ištirti, ar JRK žino apie savivaldybėje esančias neformalias jaunimo grupes, ar palaiko su jomis ryšius, domisi bei žino jų poreikius; išsiaiškinti, kiek laiko, dėmesio skiria organizuotam jaunimui, o kiek kitoms jaunimo grupėms; nustatyti, ar patys tiesiogiai dirba su jaunimu, o jei dirba, tai kodėl. 15 paveiksle pateikti duomenys apie JRK pasiskirstymą pagal jiems žinomas savivaldybės teritorijose gyvuojančias neformalias jaunimo grupes.

15 pav. Ar žinote savivaldybės teritorijoje veikiančias neformalias jaunimo grupes: jaunimo iniciatyvas, įvairias jaunimo subkultūras?

Beveik visi JRK nurodė, kad žino arba žino kai kurias savivaldybės teritorijoje veikiančias neformalias jaunimo grupes (55,6 proc.). Tik pora koordinatorių tokių grupių nežinojo.

12 lentelė. JRK turi nuolatinį ryšį su jaunimo neformaliomis grupėmis: palaiko kontaktus su jų lyderiais (atstovais), žino jų poreikius ar dirba su jomis

	Absoliutūs sk.	Proc.
Taip	20	37,0
Tik su kai kuriomis	29	53,7
Ryšių neturime	5	9,3

Su visomis neformaliomis jaunimo grupėmis nuolatinį ryšį palaiko 20 JRK, su kai kuriomis grupėmis – 29. Tai rodo, kad jeigu savivaldybėje yra tokių grupių ir jei koordinatorius jas žino, tai su dauguma ir bendrauja.

13 lentelėje pateikti duomenys apie tai, kiek dėmesio yra skiriama tam tikroms jaunimo grupėms.

13 lentelė. Dėmesys JRK veikloje skiriamas įvairioms jaunimo grupėms (proc.)

	Daug	Mažai	Neskiriu

Aktyviam, motyvuotam, organizuotam jaunimui	88,9	11,1	0
Neaktyviam, nemotyvuotam, neorganizuotam jaunimui ⁹	27,8	64,8	5,6
Mažiau galimybių turinčiam jaunimui ⁹	35,2	57,4	5,6

Daugiausia dėmesio susilaukia aktyvus, motyvuotas jaunimas (88,9 proc. atsakymų „daug“), o neaktyvus, nemotyvuotas ir mažiau galimybių turintis jaunimas dažniausiai gauna mažiau dėmesio – atitinkamai 64,8 proc. ir 57,4 proc. Yra kelios savivaldybės, kur pastarųjų dviejų grupių jaunimui JRK visai neskiria dėmesio. 14 lentelėje pateikti duomenys apie tai, koku lygmeniu įgyvendinama jaunimo politika skirtingų jaunimo grupių atžvilgiu¹⁰.

14 lentelė. Kokiam lygmenyje Jūsų savivaldybėje įgyvendinama skirtingų jaunimo grupių politika? (proc.)

	Aktyvus, motyvuotas, organizuotas jaunimas	Neaktyvus, nemotyvuotas, neorganizuotas jaunimas	Mažiau galimybių turintis jaunimas
Savivaldybėje šiai jaunimo grupei prioritetas neskiriamas	1,9	33,3	14,8
Skiriamas prioritetas	31,5	24,1	33,3
Skiriamas prioritetas ir įgyvendinamos priemonės	51,9	16,7	24,1
Skiriamas prioritetas, įgyvendinamos priemonės ir vertinamas priemonių efektyvumas	40,7	18,5	13,0

14 lentelės duomenys papildo ankstesnės duomenis: joje rodoma, koku lygiu savivaldybėse įgyvendinama skirtingų jaunimo grupių politika. Trečdalyje savivaldybių prioritetas neskiriamas neaktyviam, neorganizuotam jaunimui. Maždaug po trečdalį savivaldybių prioritetą skiria tik aktyviam ir mažiau galimybių turinčiam jaunimui, ketvirtadalis – neaktyviam jaunimui. Pusėje savivaldybių aktyvus jaunimas susilaukia ir prioriteto, ir priemonių įgyvendinimo, dar 40,7 proc. pasiektas aukščiausias lygis – šiai grupei skiriamas prioritetas, įgyvendinamos priemonės ir vertinamas priemonių efektyvumas. Tuo tarpu mažiausiai aukščiausio lygio politikos įgyvendinimo susilaukia mažiau galimybių turintis jaunimas. Paviršutiniškai žiūrint, tai šie duomenys tarsi patvirtina populiarią nuomonę, kad savivaldybės daugiausia dėmesio skiria ir JRK dirba su tuo jaunimu, su kuriuo lengviausia dirbti, bet jei pažiūrėsime į šią situaciją giliau įvade įvardytų prieštaravimų kontekste, pamatysime, kad taip gaunasi natūraliai ir suprantamai, nes JRK rūpinasi, kad savivaldybėje veiktų jaunimo reikalų taryba, o tam kad ši veiktų reikia veiklios jaunimo organizacijų tarybos, o tam kad pastaroji veiktų reikia veiklių ir aktyvių jaunų žmonių, tik į juo gali atsiremti koordinatorius, tik jiems yra pritaikyta jaunimo politikos įgyvendinimo sistema. Vadinasi, kitaip ir negali būti, kol turime tokią sistemą ir kol savivaldybėje yra tik vienas JRK. Pažeidžiami, neaktyvūs ir nemotyvuoti jaunuoliai gali būti ir turi būti pasiekiami kitais būdais, pvz., keičiant ugdymo/švietimo sistemą arba perkant paslaugas iš su jaunimu dirbančių organizacijų.

Buvo svarbu išsiaiškinti, ar JRK tiesiogiai dirba su neorganizuotu jaunimu, jei taip – kokiais būdais. Svarbiausia buvo sužinoti priežastis, kodėl JRK dirba tiesiogiai su jaunimu, nes pagal

⁹ Neatsakė 1 respondentas (1,9%)

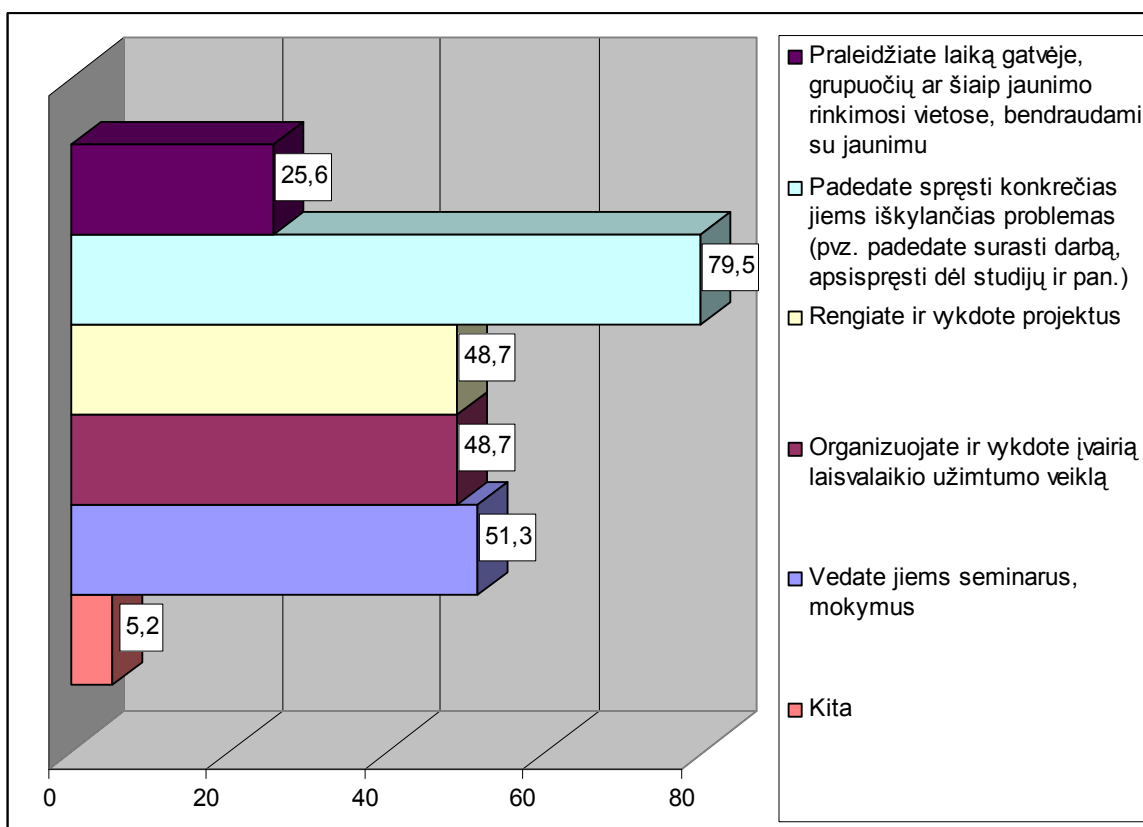
¹⁰ Pildant anketą dalis respondentų žymėjo ne po vieną atsakymo variantą apie politikos įgyvendinimo lygmenį, o kelis, todėl sudėjus stulpelių procentus gaunasi daugiau nei šimtas procentų.

pareigybes, darbo pobūdį ir pačią JRK pareigybės sukūrimo idėją, jie tokio darbo neturėtų daryti. Duomenys apie tai, kiek JRK tiesiogiai dirba su jaunais žmonėmis, pateikti 15 lentelėje.

15 lentelė. Ar jums tenka dirbti su jaunais žmonėmis (neorganizuotu jaunimu) tiesiogiai (ne per organizacijas)?

	Absoliutūs sk.	Proc.
Taip	39	72,2
Ne	15	27,8

Tyrimo duomenys rodo, kad dauguma (72,2 proc.) koordinatorių tenka tiesiogiai dirbti su jaunimu ne per organizacijas ir tik ketvirtadalis tokia veikla neužsiima. Tiesioginio darbo būdai šiek tiek paaikšina tokius didelius skaičius (16 paveikslas).

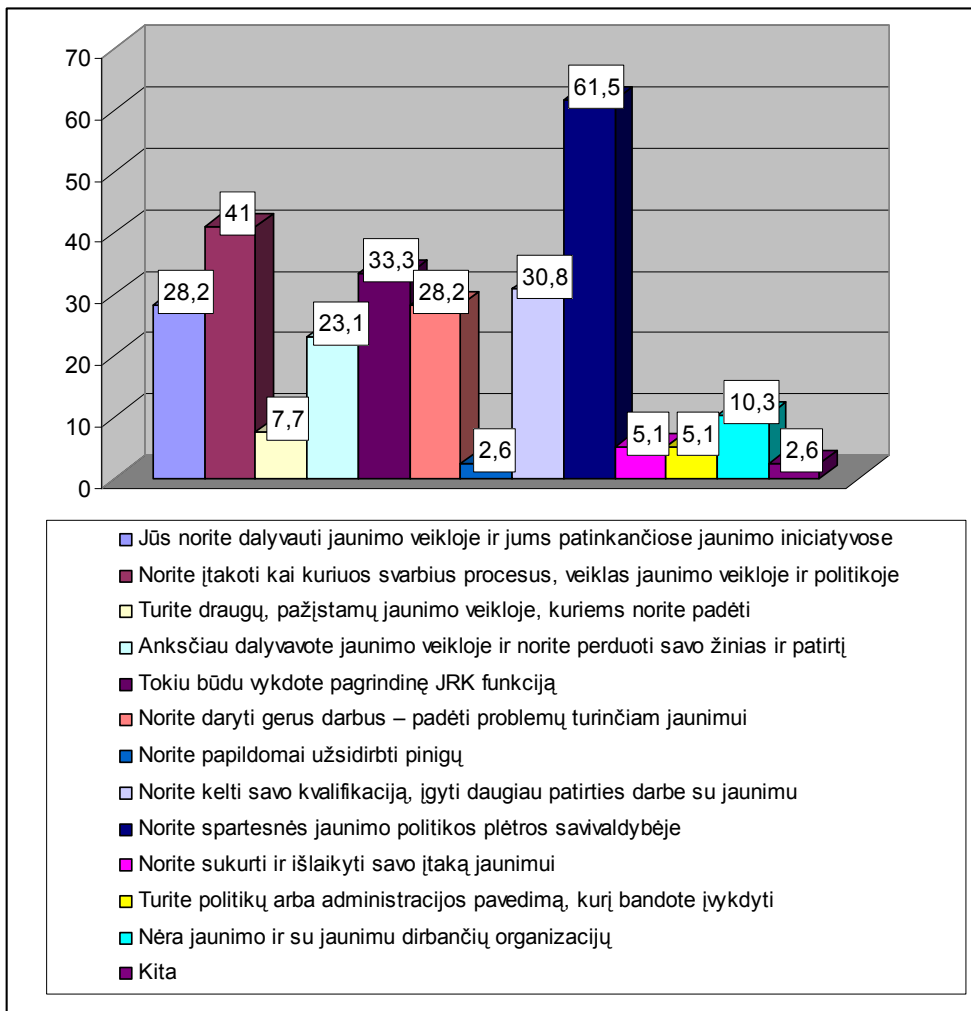

16 pav. Tiesioginio darbo su jaunimu būdai arba vykdomos veiklos

Beveik 80 proc. JRK padeda jaunimui spręsti konkrečias jiems iškilančias problemas, taip pat pusė koordinatorių užsiima projektų, laisvalaikio užimtumo, seminarų, mokymų rengimu bei įgyvendinimu ir tikrai ketvirtadalis (25,6 proc.) praleidžia laiką gatvėje neformalių grupuočių rinkimosi vietose. Buvo įdomu pasižiūrėti ar tie, kurie sako, kad laiką leidžia gatvėje grupuočių rinkimosi vietoje yra tie patys, kurie teigė, kad neformalioms jaunimo grupėms skiria daug dėmesio pagal 25 lentelės duomenis. Įdomu, tačiau tik 3 iš jų nurodė, kad neaktyviam jaunimui skiria daug laiko, 7 laiko skiria

mažai, o 1 visai neskiria. Tokius neatitikimus galima paaiškinti skirtingu sąvokų „daug“ ir „mažai“ supratimu, arba nenuosekliu atsakinėjimu į anketos klausimus.

Tiesioginio darbo su jaunimu priežastys pateiktos 17 paveiksle; respondentai turėjo rinktis po tris svarbiausias iš 12 pateiktų ir galėjo papildomai įrašyti savo.

17 pav. Jūs tiesiogiai dirbate su jaunimu, nes... (pažymėkite 3 svarbiausius).

Svarbiausios priežastys, dėl ko koordinatoriai dirba tiesiogiai su jaunimu, yra šios:

- Nori spartesnės jaunimo politikos plėtros savivaldybėje (61,5 proc.), vadinasi, jų nuomone, tiesioginis darbas labiausiai prisideda prie jaunimo politikos plėtros savivaldybėje;
- Nori daryti įtaką kai kuriems svarbiems procesams, veikloms jaunimo veikloje ir politikoje (41 proc.);
- Tokiu būdu vykdo pagrindinę JRK funkciją (33,3 proc.);
- Nori kelti savo kvalifikaciją, įgyti daugiau darbo su jaunimu patirties (30,8 proc.).

Mažiausiai reikšmingos priežastys buvo papildomas uždarbis, įtaka jaunimui, politikų ar administracijos pavidimo vykdymas (17 pav.).

Vienintelė pagrįsta ir suprantama tiesioginio darbo su jaunimu priežastis yra jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų nebuvimas savivaldybėje, šį atsakymą pasirinko tik 10,3 proc.

respondentų. Buvo įdomu pažiūrėti ar ši grupė sutampa su atsakiusiais kad jų savivaldybėje nėra jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų. Tyrimo duomenys parodė, kad visose šių JRK savivaldybėse buvo nuo 2 iki 20 jaunimo organizacijų ir nuo 10 iki 30 su jaunimu dirbančių organizacijų.

Visi tiriamieji buvo suskirstyti į tris grupes pagal JRK žinomų jaunimo organizacijų skaičių savivaldybėse (nuo 0 iki 10 organizacijų – pirmą grupę; 11-22 – antrą grupę; 23-125 – trečią grupę), pirmos ir antros grupės tiesioginiam darbui su jaunimu skyrė apie 30 proc. koordinatorių, o trečios grupės beveik 20 proc. Šie skirtumai nedideli ir statistiškai nereikšmingi. Vadinasi, tiesioginis darbas su jaunimu nepriklauso nuo jaunimo organizacijų savivaldybėje skaičiaus. Tai patvirtino ir tiesioginio darbo su jaunimu priešasčių lyginamoji analizė, šis argumentas nebuvo svarbus visoms trimis grupėms. Laisvalaikio užimtumą jaunimui organizuoja apie 40 proc. tiek pirmos, tiek antros grupės koordinatorių ir šia veikla beveik visai neužsiima trečios grupės (kurioje daugiausia jaunimo organizacijų) koordinatoriai. Projektų jauniems žmonėms rengimas visiškai nepriklauso nuo jaunimo organizacijų skaičiaus savivaldybėje, visų trijų grupių atstovai vienodai dažnai juos rengia (vidutiniškai 35 proc.). Vieninteliai statistiškai reikšmingi skirtumai išryškėjo pagalbos jauniems žmonėms sprendžiant konkrečias jų problemas veikloje. Pirmoje grupėje, kurioje buvo mažiausiai jaunimo organizacijų, pagalba jauniems žmonėms teikiama tik 38 proc., o antroje ir trečioje grupėse, kuriose buvo vidutinis ir didelis jaunimo organizacijų skaičius, po 73 proc. koordinatorių ($k=0.325$, $p=0.041$). Apibendrinant galima pasakyti, kad tiesioginis jaunimo reikalų koordinatoriaus darbas su jaunimu nepriklauso nuo jaunimo organizacijų skaičiaus savivaldybėje, tačiau tam turi įtakos su jaunimu dirbančių organizacijų skaičius.

Visi tiriamieji buvo suskirstyti į tris grupes pagal JRK žinomų su jaunimu dirbančių organizacijų skaičių savivaldybėse (nuo 0 iki 8 organizacijų – pirmą grupę; 9-40 – antrą grupę; 41-83 – trečią grupę). Pastebėta tendencija, kad didėjant su jaunimu dirbančių organizacijų skaičiui, mažėja tiesiogiai su jaunimu dirbančių koordinatorių: pirmoje grupėje 40 proc., antroje – 27 proc., o trečioje – 8 proc. (šie skirtumai nėra statistikai reikšmingi). Nustatyti statistiškai reikšmingi skirtumai tiesioginio darbo su jaunimu būduose. Kuo daugiau su jaunimu dirbančių organizacijų, tuo dažniau JRK veda seminarus ir mokymus: pirmoje grupėje 15 proc., antroje – 36 proc., o trečioje – 75 proc. ($k=0.420$, $p=0.003$). Kuo daugiau su jaunimu dirbančių organizacijų, tuo dažniau JRK rengia ir vykdo projektų: pirmoje grupėje 25 proc., antroje – 36 proc., o trečioje – 50 proc. ($k=0.354$, $p=0.001$). Taip pat buvo tam tikrų skirtumų tiesioginio darbo su jaunimu motyvacijoje. Kuo daugiau savivaldybėje su jaunimu dirbančių organizacijų, tuo dažniau tiesioginio darbo su jaunimu priežastimi laiko norą įtakoti svarbius jaunimo politikos procesus: pirmoje grupėje 10 proc., antroje – 32 proc., o trečioje – 58 proc. ($k=0.369$, $p=0.014$); norą paspartinti jaunimo politikos raidą: pirmoje grupėje 30 proc., antroje – 45 proc., o trečioje – 66 proc. ($k=0.266$, $p=0.129$).

3.8. Dalyvavimas tarpžinybinėse ir tarpinstitucinėse darbo grupėse

Dalyvavimas tarpžinybinėse ir tarpinstitucinėse darbo grupėse JRK yra labai svarbus visų pirma dėl to, kad jaunimo politika apima arba yra integruota į daugelį politikos sričių: švietimo, kultūros, sporto ir kt. Be to, jaunimą apimantis amžiaus tarpsnis susideda iš labai smulkių pogrupių, kurių kiekvienas pasižymi skirtingomis savybėmis ir poreikiais. Pvz., 14 metų paauglys dar tiksliai siekia nepriklausomybės nuo tėvų ir tapatumo, o 25 metų jaunuolis jau kuria savarankišką gyvenimą, ieško darbo arba dirba, kuria savo šeimą ir pan. Tai lemia tarpžinybiškumo arba JRK darbo su įvairiais savivaldybės skyriais ir išorės organizacijomis/institucijomis būtinybę.

JRK dalyvavimas darbo grupėse, komisijose ar kitose struktūrose savivaldybių ir aukštesniu lygmeniu pateikiamas 16 ir 17 lentelėse.

16 lentelė. JRK dalyvavimas komisijose, darbo grupėse savivaldybės lygmenyje

Darbo grupių skaičius	Absoliutūs sk.	%
0	1	1,9
1-2	6	11,1
3-5	36	66,7
6-7	8	14,8
Kita	3	5,7

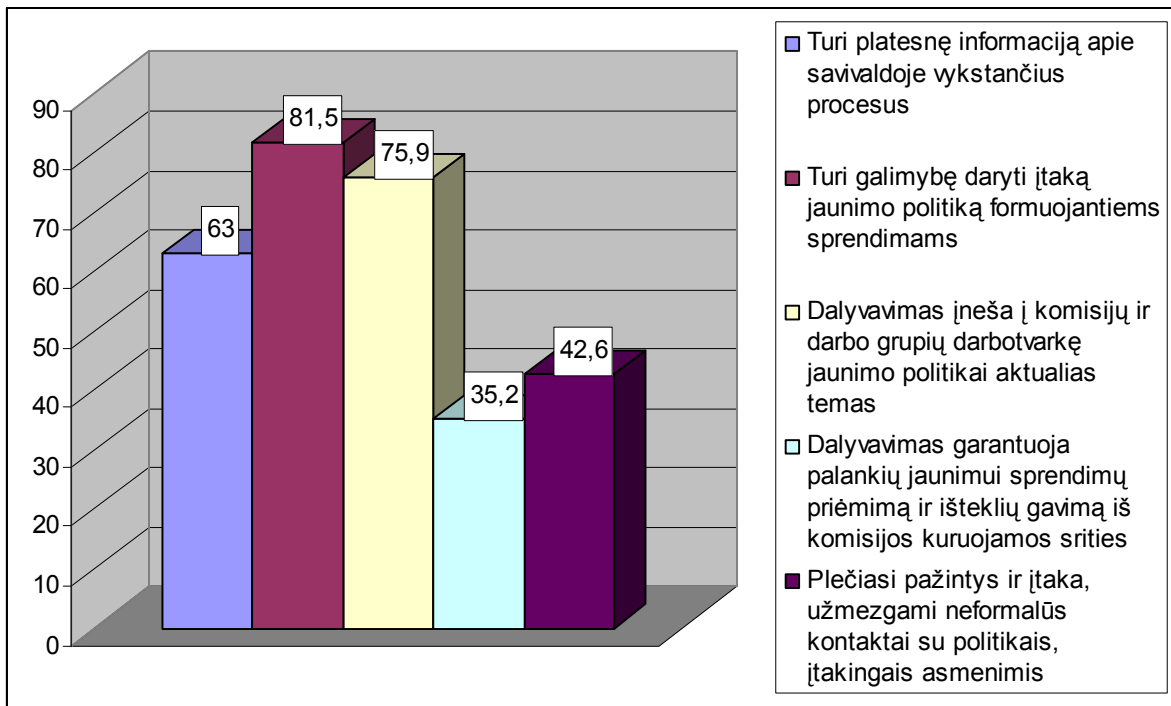
17 lentelė. JRK dalyvavimas komisijose, darbo grupėse apskrities ar nacionaliniame lygmenyje

Darbo grupių skaičius	Absoliutūs sk.	%
0	29	53,7
1	13	24,1
2	6	11,1
3	3	5,6
Kita	2	3,8
Neatsakė	1	1,9

Dažniausiai JRK įtrauktas į 3-5 savivaldybėse esančias darbo ar kitas grupes (66,7 proc.). Tačiau, priešingai šiai tendencijai, apskrities/nacionaliniu lygmeniu daugiau nei pusė (53,7 proc.) JRK nedalyvauja, beveik ketvirtadalis dalyvauja vienoje komisijoje ar darbo grupėje. Tokie rezultatai yra suprantami, nes JRK dirba regionuose, savivaldybėse, todėl jie čia turėtų būti aktyvesni, nei aukštesniuose lygmenyse. Vis tik regionų „balsas“ turi būti išgirtas ir aukštesniame lygmenyje, todėl svarbu, kad čia jis būtų atstovaujamas jei ne visų, tai bent dalies koordinatorių.

JRK nuomonė apie tai, kaip dalyvavimas darbo grupėse ir komisijose prisideda prie jaunimo politikos įgyvendinimo, pavaizduota 18 paveiksle.

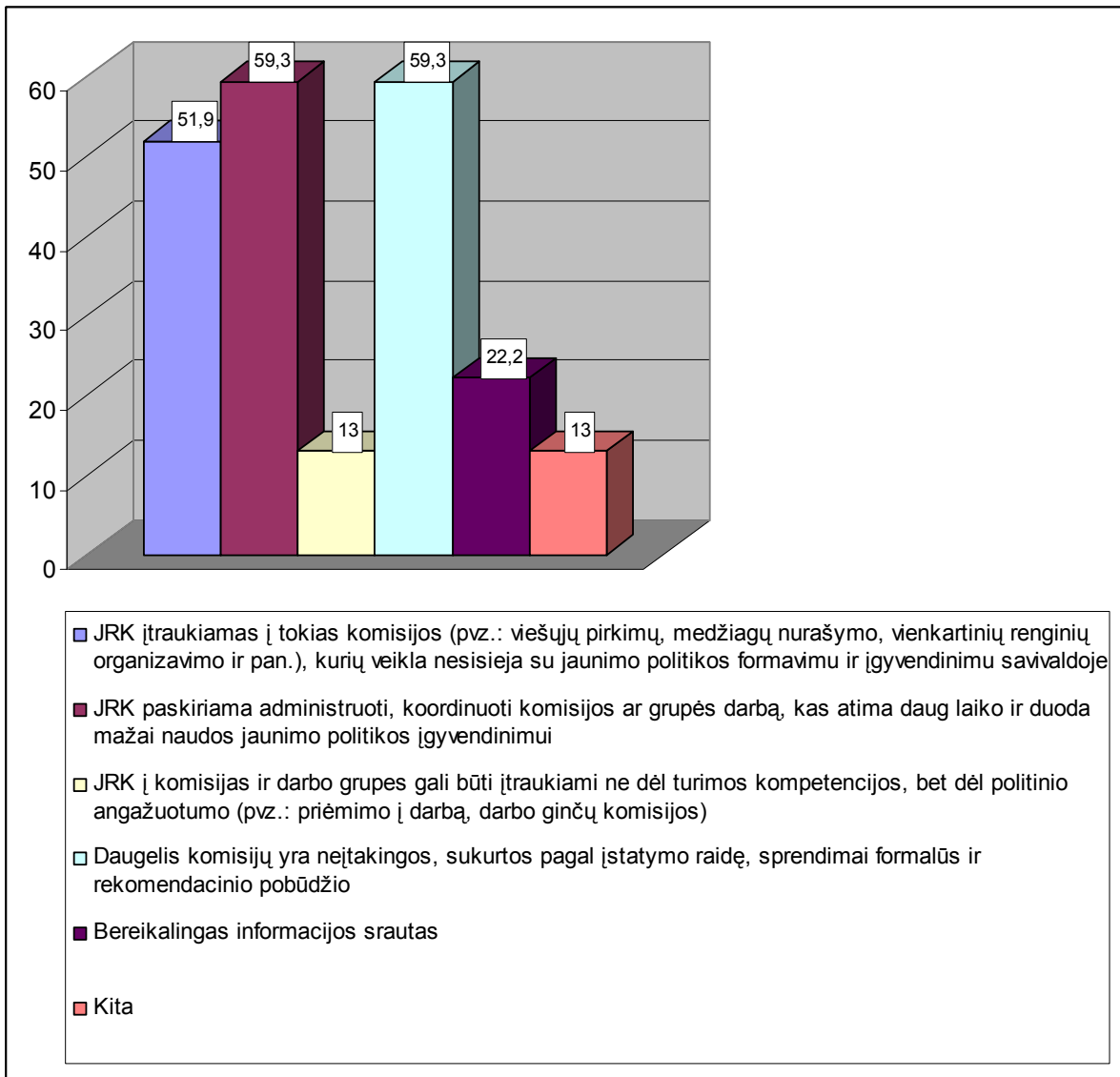

18 pav. Jaunimo reikalų koordinatoriaus dalyvavimas komisijose, darbo grupėse, kitose struktūrose (neskaitant regioninės JRT) padeda įgyvendinti jaunimo politiką savivaldybėse, nes... (3 didžiausi privalumai) (proc.)

Dauguma (81,5 proc.) JRK teigia, kad dalyvavimas tokiose darbo grupėse padeda tuo, kad atsiranda galimybė daryti įtaką jaunimo politiką formuojantiems sprendimams. Trys iš keturių JRK teigia, kad dalyvavimas padeda įtraukti į komisijų ir darbo grupių darbotvarkę jaunimo politikai aktualias temas. Taip pat pabrėžiama nauda ir pačiam JRK – jis gauna platesnę informaciją apie savivaldoje vykstančius procesus. Mažiau dalyvavimas darbo grupėse turi įtakos palankių jaunimui sprendimų priėmimui ir išteklių skyrimui, nes tik 35,2 proc. respondentų manė, kad dalyvavimas turi įtakos šiems aspektams.

Buvo įdomu pažvelgti, kokius šio klausimo atsakymus rinkosi tie respondentai, kurie tarpžinybiškumo funkciją buvo pasirinkę kaip efektyviausią jaunimo politikos įgyvendinimo priemonę. Duomenų analizė parodė, kad šios grupės atsakymai pasiskirstė lygiai taip pat kaip pavaizduota 12 paveiksle, vadinasi, darbo tarpžinybinėse grupėse efektyvumas nebūtinai siejamas su palankių jaunimui sprendimų priėmimu ir išteklių skyrimu.

JRK dalyvavimo įvairiose komisijose ir darbo grupėse trūkumai pavaizduoti 19 paveiksle.

19 pav. Jaunimo reikalų koordinatoriaus dalyvavimas komisijose, darbo grupėse, kitose struktūrose (neskaitant regioninės JRT) trukdo įgyvendinti jaunimo politiką savivaldybėse, nes... (3 didžiausi trūkumai)

Dalyvavimas komisijose, darbo grupėse, kitose struktūrose turi ir neigiamų padarinių: JRK paskiriama administruoti grupės darbą, kas atima daug laiko ir duoda mažai naudos jaunimo politikos įgyvendinimui, taip pat daugelis komisijų yra neįtakingos, sprendimai formalūs ir rekomendacinio pobūdžio (abu atsakymus pasirinko po maždaug 60 proc. respondentų). Daugiau nei pusė JRK yra įtraukiami į tokias komisijas, kurių veikla nesisieja su jaunimo politikos formavimu ir įgyvendinimu (žiūrėti 19 pav.).

Buvo įdomu pažiūrėti, kokius šio klausimo atsakymus rinkosi tarpžinybiškumo funkciją pasirinkę kaip efektyviausią jaunimo politikos įgyvendinimo priemonę respondentai. Duomenų analizė, parodė, kad dauguma 24 (63,2 proc.) šios grupės respondentų mano, kad daugelis komisijų vis tik yra neįtakingos, sukurtos pagal įstatymo raidę, sprendimai formalūs ir rekomendacinio pobūdžio.

Apibendrinant galima pasakyti, kad JRK pasisakymuose dėl dalyvavimo tarpžinybinėse grupėse naudosis išryškėja tam tikri prieštaravimai. Nors darbą tarpžinybinėse ir tarpinstitucinėse darbo grupėse JRK vertina kaip efektyviausią jaunimo politikos plėtrai savivaldybėse, tačiau vertinant tokio darbo privalumus ir trūkumus, tik trečdalis jų mano, kad darbas šiose komisijose lemia palankius jaunimui sprendimus ir išteklių skyrimą, o du trečdaliai mano, kad daugelis tokių komisijų yra neįtakingos, sukurtos tik pagal įstatymo raide, jų sprendimai yra formalūs. Vadinasi, nuomonės apie tarpžinybinių grupių efektyvumą jaunimo politikos plėtrai yra neparemtos praktine patirtimi. Šią prielaidą patvirtina anksčiau aptarti tyrimo duomenys, kurie rodė, kad kuo dažniau dalyvauja tarpžinybinėse darbo grupėse ir komisijose, tuo rečiau darbą jose laiko efektyviu jaunimo politikos plėtrai.

3.9. Jaunimo reikalų koordinatorių priklausymo nevyriausybinėms/politinėms organizacijoms įtaka atliekamoms funkcijoms

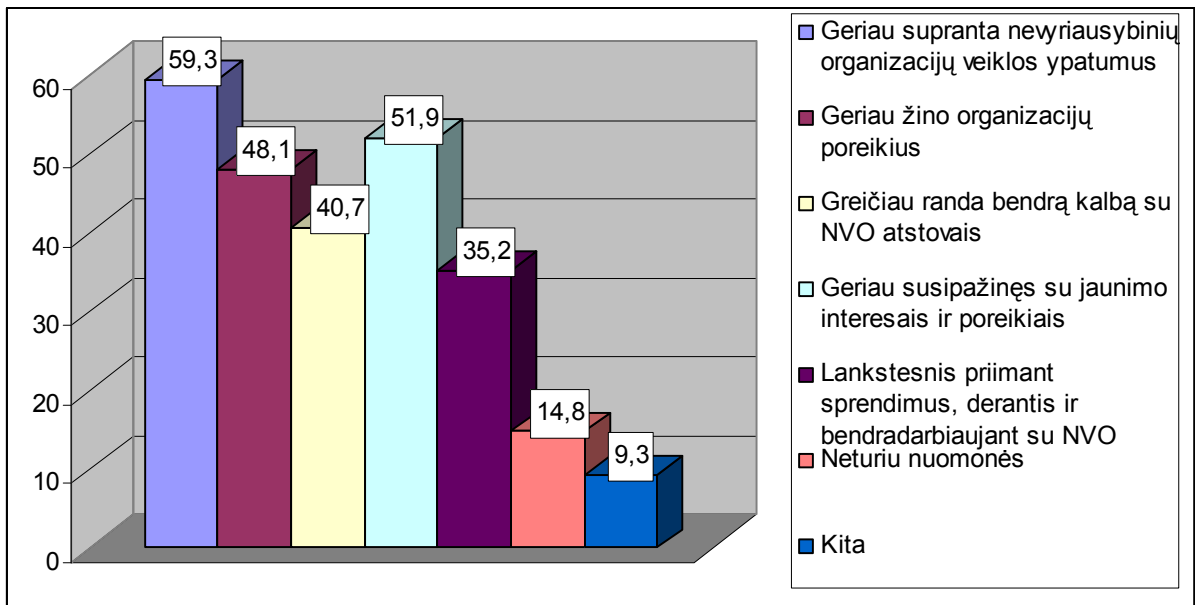
Tyrimo metu buvo siekiama išsiaiškinti, ar jaunimo reikalų koordinatoriaus priklausymas nevyriausybinėms organizacijoms turi įtakos jų darbui šiose pareigose. Šiuo tikslu jaunimo reikalų koordinatorių buvo prašoma nurodyti JRK priklausymo jaunimo organizacijoms bei politinėms partijoms privalumus bei trūkumus. Taip pat buvo prašoma nurodyti pačių JRK priklausomybę jaunimo ir politinėms organizacijoms, tikintis nustatyti požiūrio į privalumų ir trūkumų skirtumus priklausomai nuo priklausomybės minėtoms organizacijoms.

JRK pasiskirstymas pagal priklausymą nevyriausybinėms organizacijoms pavaizduotas 18 lentelėje.

18 lentelė. JRK pasiskirstymas pagal priklausymą nevyriausybinėms organizacijoms

	Absoliutūs sk.	%
Taip	28	51,9
Ne	18	33,3
Kita	6	11,1
Neatsakė	2	3,7

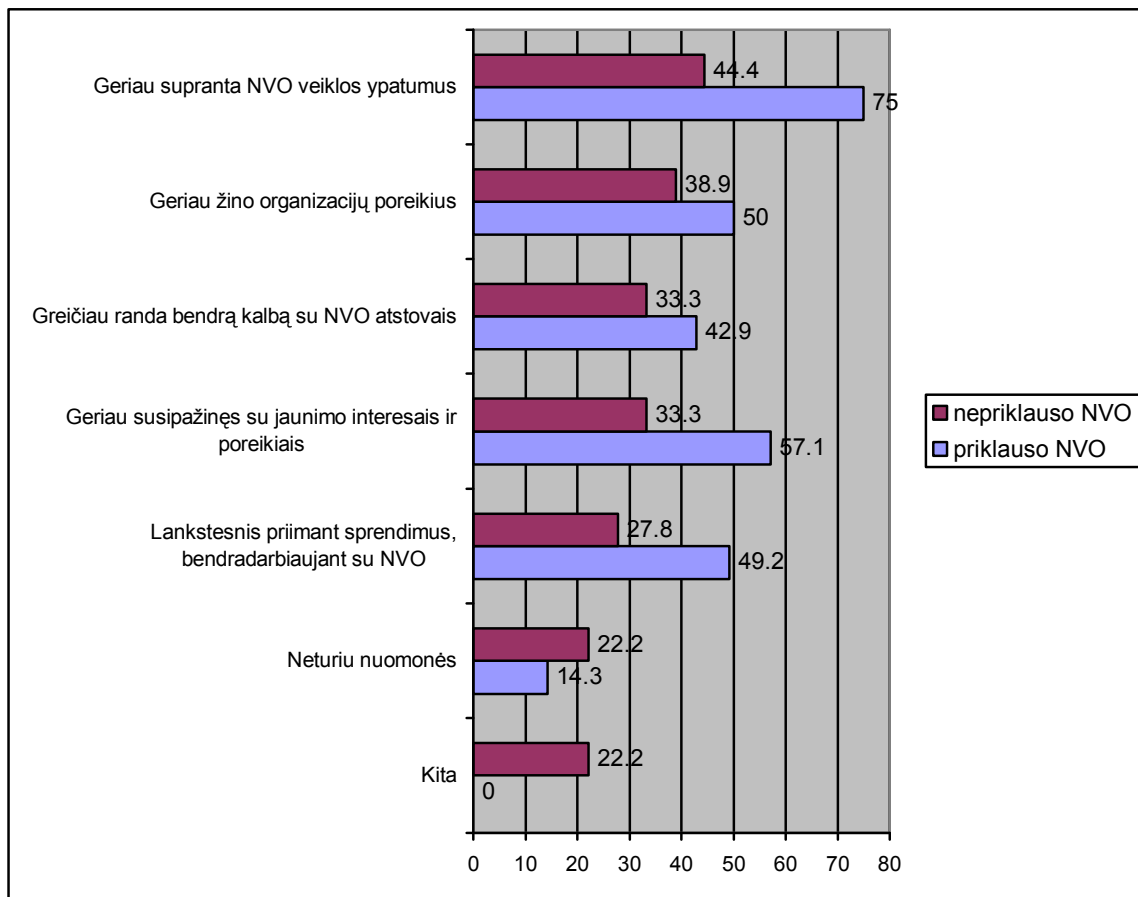
Tyrimo rezultatai rodo, kad net pusė JRK priklauso vienai ar daugiau nevyriausybinių organizacijų. JRK nuomonės apie tai, kaip priklausymas nevyriausybinėms organizacijoms padeda ar padėtų JRK vykdyti jų pareigas, parodytos 20 paveiksle (respondentai galėjo rinktis kelis atsakymo variantus).

20 pav. JRK priklausymas nevyriausybiniams organizacijoms padeda vykdyti JRK funkcijas, nes...

Išryškėjo du svarbiausi privalumai, surinkę daugiau negu pusę pasisakymų. 59,3 proc. JRK nurodė, kad priklausymas nevyriausybiniams organizacijoms padeda geriau suprasti nevyriausybinių organizacijų veiklos ypatumus, 51,9 proc. – kad tokie JRK geriau supranta, žino jaunimo interesus ir poreikius. Kiti dažniau nurodyti privalumai buvo geresnis jaunimo organizacijų poreikių žinojimas (48,1 proc.), greitesnis kalbos su NVO atstovais radimas (40,7 proc.) ir lankstumas priimant sprendimus, derantis ir bendradarbiaujant su NVO (35,2 proc.).

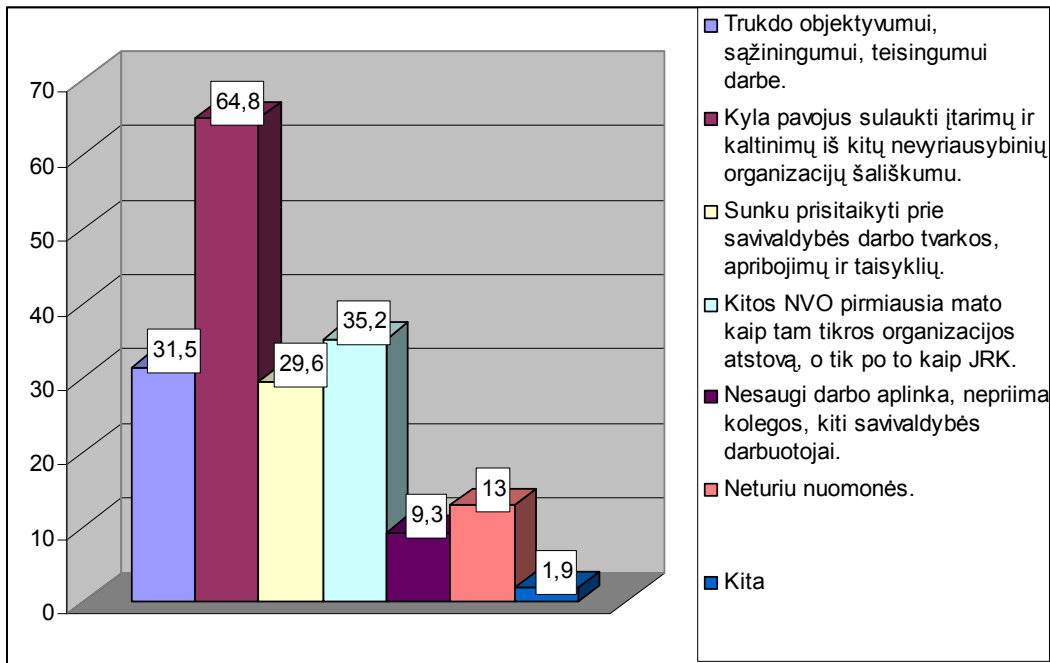
Išryškėjo tam tikri skirtumai dėl JRK narystės nevyriausybiniuose organizacijose privalumų jų vykdomoms darbo pareigoms (20.1 paveikslas).

20.1 pav. JRK priklausymo NVO privalumų lyginimas pagal narystę nevyriausybinėse organizacijose

Bendrai JRK esantys NVO nariais išskyrė daugiau šios narystės privalumų nei ne nariai. Ryškesni skirtumai tokie, kad pirmieji dažniau mano, kad JRK priklausantys NVO geriau supranta NVO veiklos ypatumus, yra geriau susipažinę su jaunimo interesais ir poreikiais bei yra lankstesni priimant sprendimus ir bendraujant su NVO.

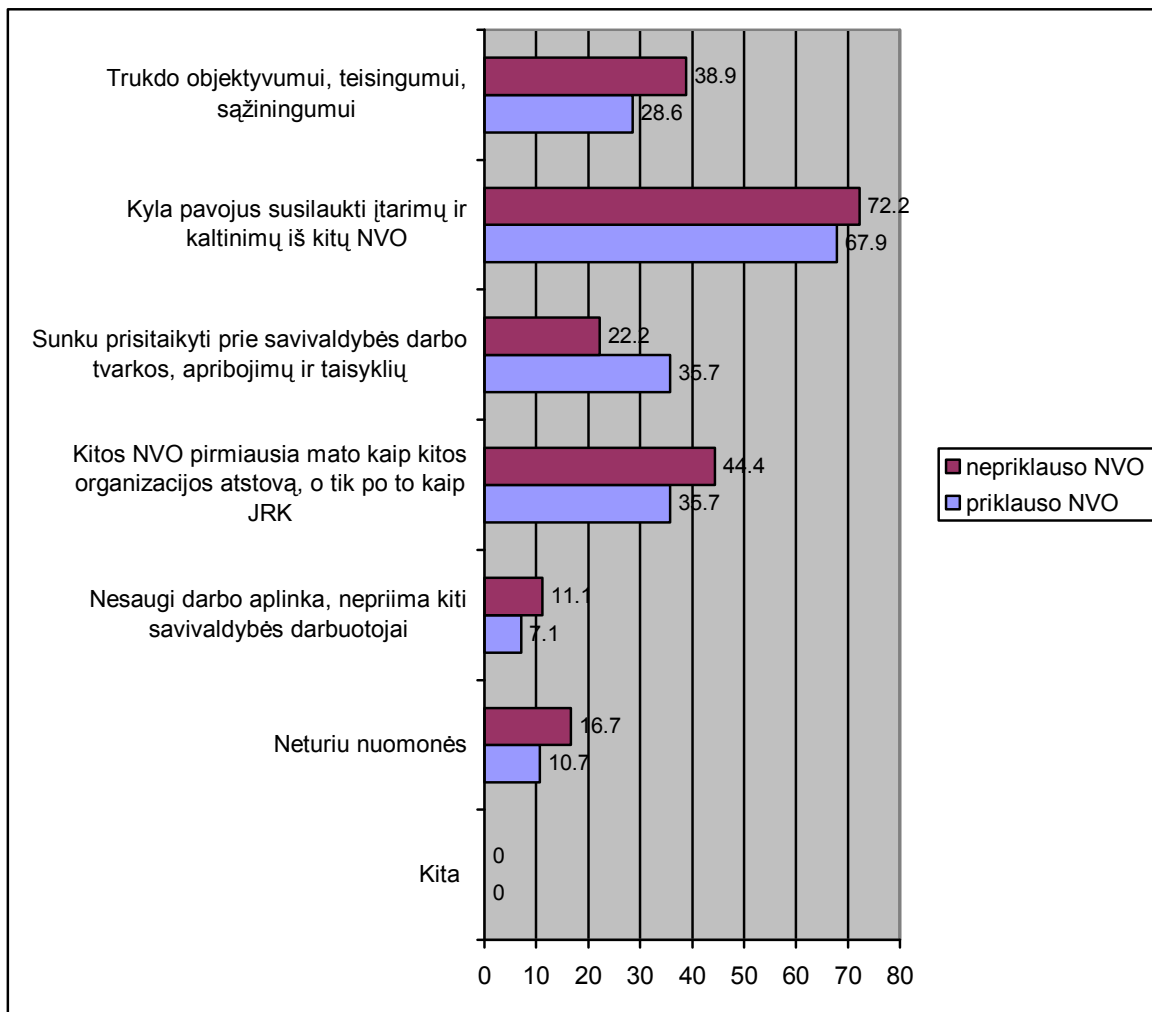
Kaip priklausymas nevyriausybinėms organizacijoms trukdo ar trukdytų JRK vykdyti jų pareigas, pavaizduota 21 paveiksle (respondentai galėjo rinktis kelis atsakymo variantus).

21 pav. JRK priklausymas nevyriausybiniams organizacijoms trukdo vykdyti JRK funkcijas, nes...

Priklausymas nevyriausybiniams organizacijoms taip pat turi ir trūkumų. Čia išryškėjo vienas dažniausiai nurodytas trūkumas, kad dėl priklausymo kyla pavojus sulaukti įtarimų ir kaltinimų iš kitų nevyriausybinių organizacijų šališkumu (64,8 proc.). Kiti trūkumai ar darbo trukdžiai laikomi perpus mažiau svarbiais, t.y., kad kitų NVO atstovai JRK asmenyje pirmiausia mato tam tikros organizacijos atstovą, o tik po to JRK, kad narystė trukdo objektyvumui, sąžiningumui, teisingumui JRK darbe, ir kad NVO patirties turinčiam JRK sunku prisitaikyti prie savivaldybės darbo tvarkos, apribojimų ir taisyklių.

Vertinant JRK narystės nevyriausybiniuose organizacijose trūkumus jų vykdomoms darbo pareigoms skirtumų beveik neišsryškėjo (21.1 paveikslas).

21.1 pav. JRK priklausymo nevyriausybinėms organizacijoms trūkumų lyginimas pagal narystę NVO

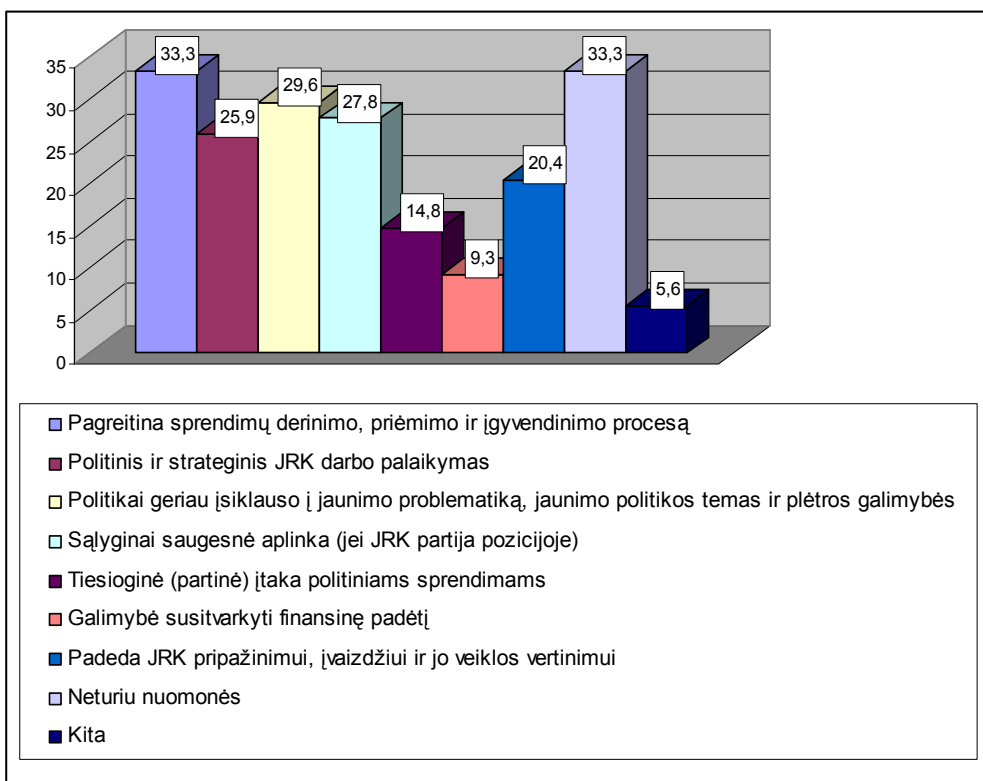
JRK priklausymas politinėms partijoms pavaizduotas 19 lentelėje.

19 lentelė. JRK pasiskirstymas pagal priklausymą politinėms partijoms

	Abs. sk.	%
Taip	20	37,0
Ne	28	51,9
Kita	1	1,9
Neatsakė	5	9,3

Tyrimo rezultatai rodo, kad 37 proc. jaunimo reikalų koordinatorių priklauso politinėms partijoms.

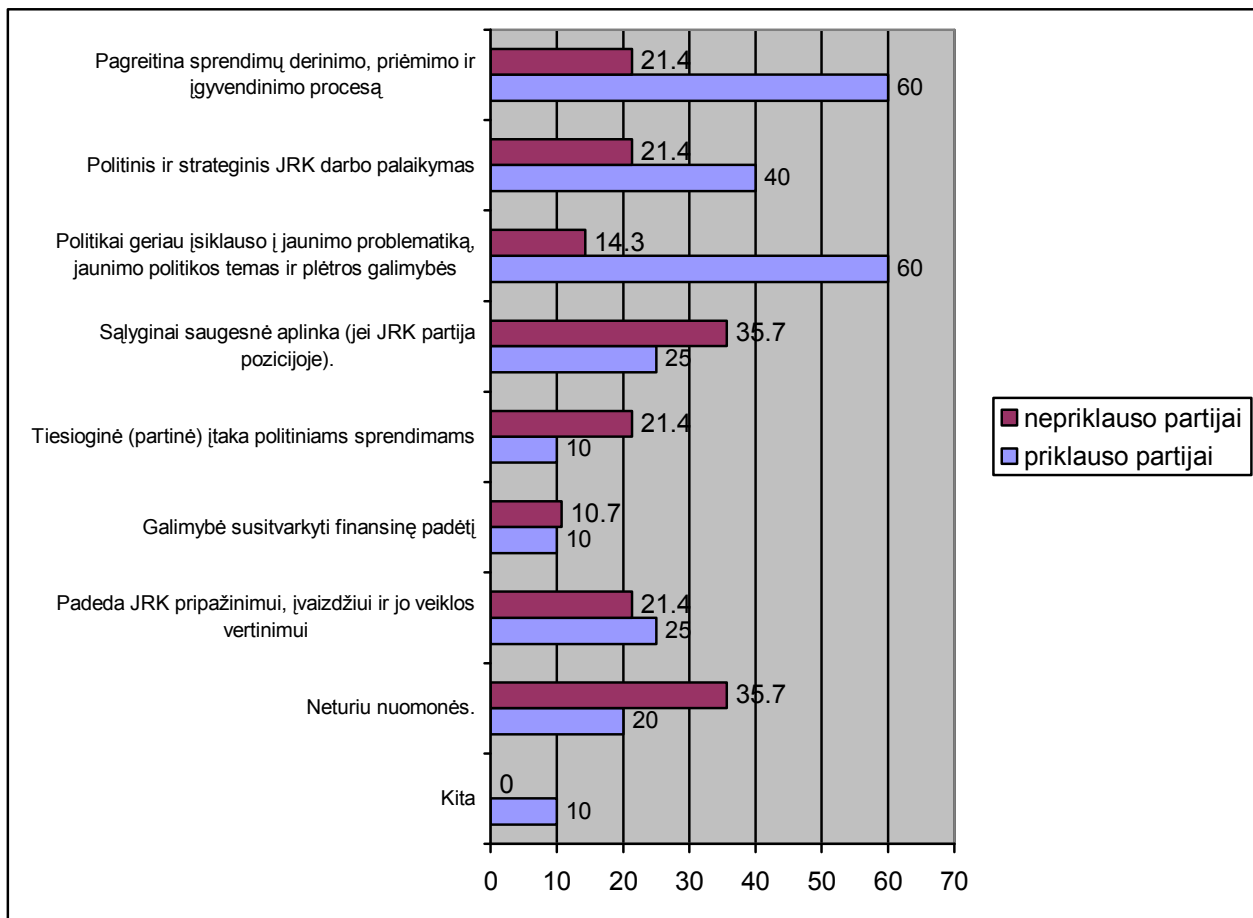
Kaip priklausymas politinėms partijoms padeda ar padėtų JRK vykdyti jų pareigas pavaizduota 22 paveiksle (respondentai galėjo rinktis kelis atsakymo variantus).

22 pav. JRK priklausymas politinėms partijoms padeda vykdyti JRK funkcijas, nes...

Pasisakymai dėl JRK priklausymo politinėms partijoms privalumų JRK darbe buvo labai įvairūs. Skirtingai nei pasisakymuose dėl priklausymo jaunimo organizacijoms, atsakymai pasiskirstė labai vienodai, neišryškėjo svarbiausi privalumai. Taip pat svarbu atkreipti dėmesį, kad net 33,3 proc. respondentų neturėjo nuomonės šuo klausimu. Taigi priklausymas politinėms partijoms, JRK nuomone, galėtų pasitarnauti tuo, kad pagreitintų sprendimų derinimo, priėmimo ir įgyvendinimo procesą (33,3 proc.), politikai geriau išsiklaustų į jaunimo problematiką, jaunimo politikos temas ir plėtros galimybes (29,6 proc.), sukurtų sąlyginai saugesnę aplinką (jei JRK partija yra pozicijoje) JRK darbui (27,8 proc.). Kalbant apie JRK priklausymo politinėms partijoms privalumus išryškėjo tam tikri skirtumai tarp priklausančių ir nepriklausančių politinėms partijoms JRK nuomonių (22.1 paveikslas).

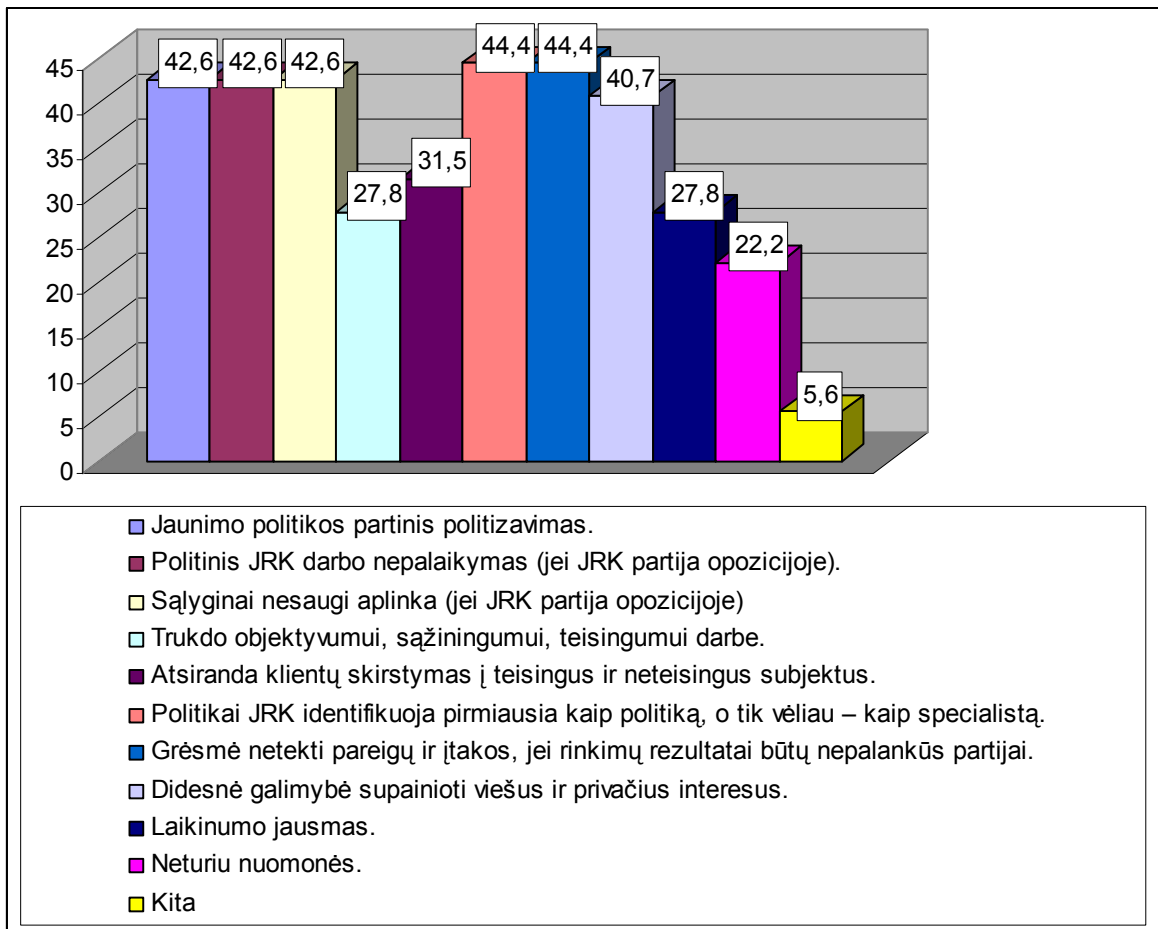

22.1 pav. JRK priklausymo potinėms partijoms privalumų lyginimas pagal narystę politinėse partijose

JRK politinių partijų nariai dažniau nei ne nariai manė, kad JRK priklausomybė politinėms partijoms padeda atkreipti politikų dėmesį į jaunimo problemas bei jaunimo politikos plėtros galimybes, pagreitina sprendimų derinimo, priėmimo bei įgyvendinimo procesus ir, kad priklausantys politinei partijai JRK greičiau sulaukia politinio bei strateginio palaikymo.

Kaip priklausymas politinėms partijoms trukdo ar trukdytų JRK vykdyti jo pareigas, pavaizduota 34 paveiksle (respondentai galėjo rinktis kelis atsakymo variantus).

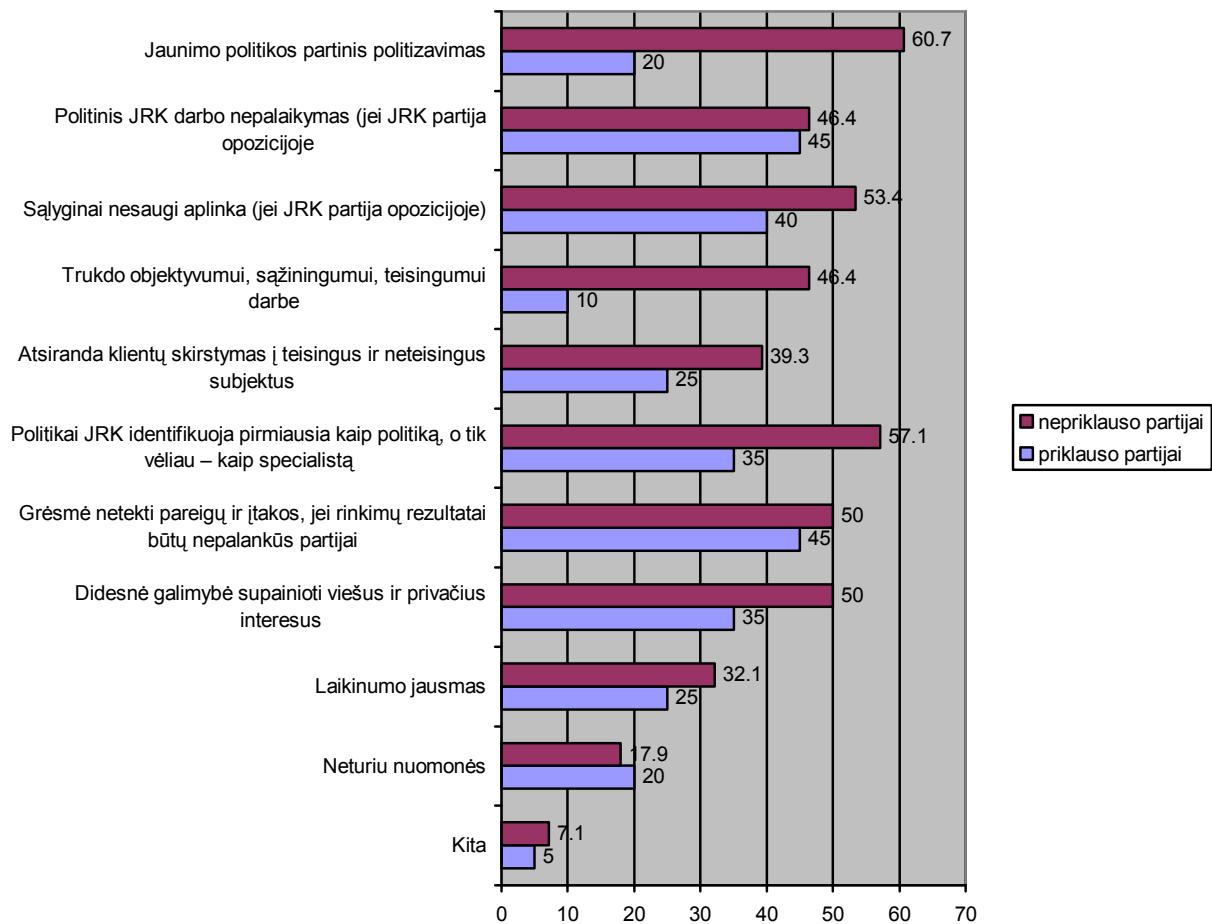

23 pav. JRK priklausymas politinėms partijoms trukdo vykdyti JRK funkcijas, nes...

Lyginant JRK priklausymo politinėms partijoms privalumų ir trūkumų poveikslus matome, kad dėl trūkumų buvo žymiai daugiau pasisakymų nei dėl privalumų, taip pat dešimčia nuošimčių mažiau respondentų neturėjo savo nuomonės, tačiau vis tiek nuomonės labai išsibarstė ir todėl neišryškėjo aiškių svarbiausių trūkumų. Taigi buvo penki svarbiausi JRK priklausymo politinei partijai trūkumai:

- Politikai JRK identifikuoja pirmiausia kaip politiką, o tik vėliau – kaip specialistą (44,4 proc.);
- Grėsmė netekti pareigų ir įtakos, jei rinkimų rezultatai būtų nepalankūs partijai (44,4 proc.);
- Jaunimo politikos partinis politizavimas (42,6%);
- Politinis JRK darbo nepalaikymas (jei JRK partija yra opozicijoje) (42,6 proc.);
- Sąlyginai nesaugi aplinka (jei JRK partija opozicijoje) (42,6 proc.).

Kalbant apie JRK priklausymo politinėms partijoms trūkumus išryškėjo tam tikri skirtumai tarp priklausančių ir nepriklausančių politinėms partijoms JRK nuomonių (23.1 paveikslas).

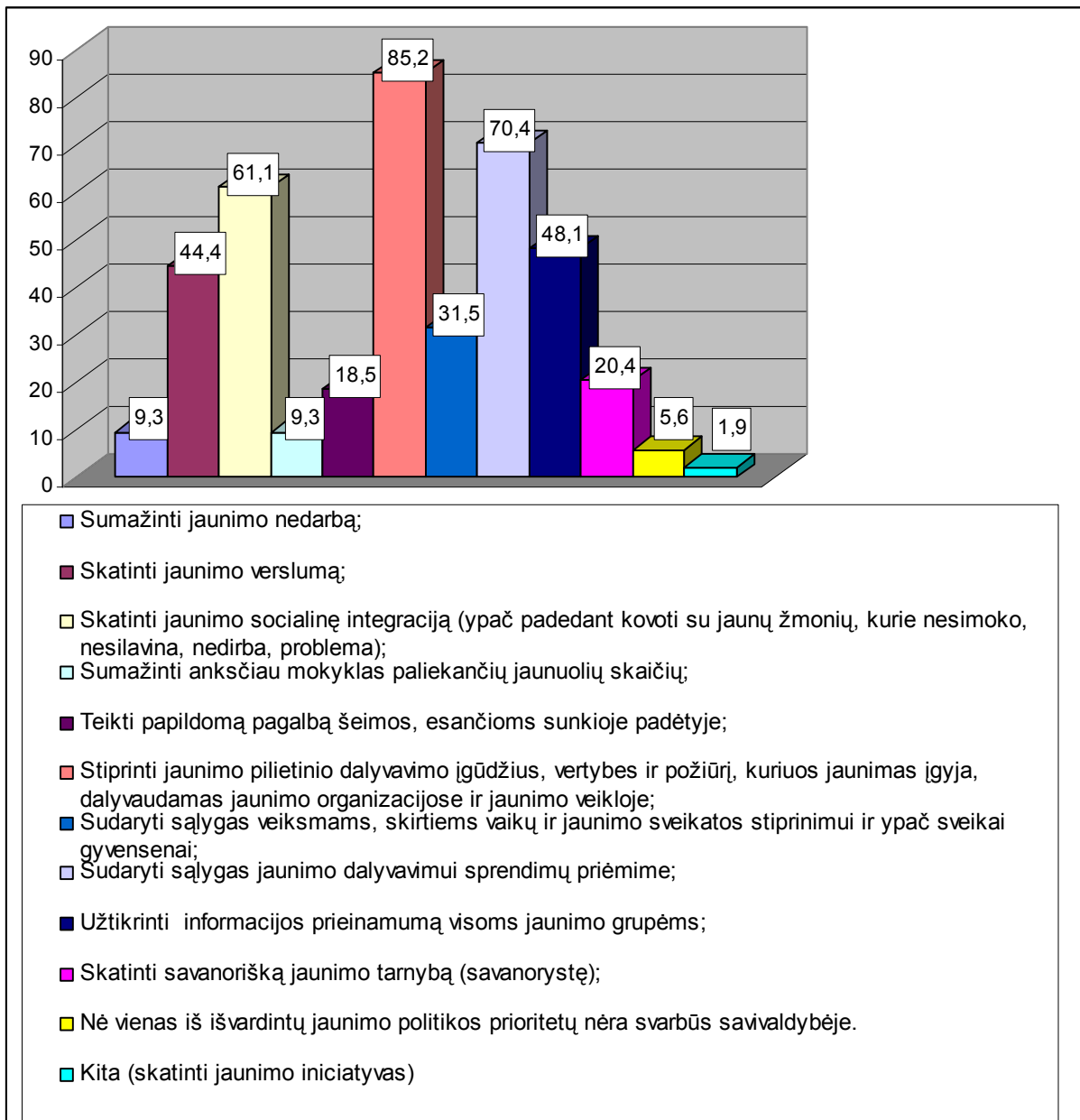

23.1 pav. JRK priklausymo politinėms partijoms trūkumų lyginimas pagal narystę politinėse partijose

Nepriklausantys politinėms partijoms JRK buvo linkę išvelgti žymiai daugiau priklausymo politinėms partijoms pavojų JRK darbe nei priklausantys. Ryškiausi skirtumai patebėti vertinant tris trūkumus, tai jaunimo politikos partinis politizavimas, narystė – tai esminis trukdis objektyvumui, sąžiningumui ir teisingumui JRK darbe, politikai JRK asmenyje pirmiausia mato partijos narį, o tik po to kaip specialistą.

3.10. Savivaldybių jaunimo politikos prioritetai

Tyrimo metu buvo svarbu išsiaiškinti, kaip savivaldybėse suskirstyti jaunimo politikos prioritetai, o taip pat ištirti JRK nuomonę, kokie prioritetai būtų svarbiausi. Esamas jaunimo politikos prioritetų savivaldybėse pasiskirstymas pavaizduotas 24 paveiksle.

24 pav. Savivaldybių išskirti jaunimo politikos prioritetai

Tyrimo metu išryškėjo trys dažniausiai išskiriami savivaldybių jaunimo politikos prioritetai: stiprinti jaunimo pilietinio dalyvavimo įgūdžius, vertybes ir požiūrį, kuriuos jaunimas įgyja dalyvaudamas jaunimo organizacijose ir jaunimo veikloje (85,2 proc.), sąlygų jaunimo dalyvavimui sprendimų priėmime sudarymas (70,4 proc.), skatinti jaunimo socialinę integraciją (61,1 proc.). Trys rečiausiai pasitaikantys savivaldybių prioritetai: sumažinti jaunimo nedarbą (9,3 proc.), sumažinti anksčiau mokyklas paliekančių skaičių (9,3 proc.), teikti papildomą pagalbą šeimoms, esančioms sunkioje padėtyje (18,5 proc.). Šie rezultatai iš esmės patvirtina jau aptartus rezultatus, kad JRK savo veikloje neaktyviam, nemotyvuotam ir mažiau galimybių turinčiam jaunimui skiria mažiau dėmesio nei aktyviam jaunimui (13 lentelė), du daugiausia pasirinkimų sulaukę prioritetai susiję būtent su pastarąja

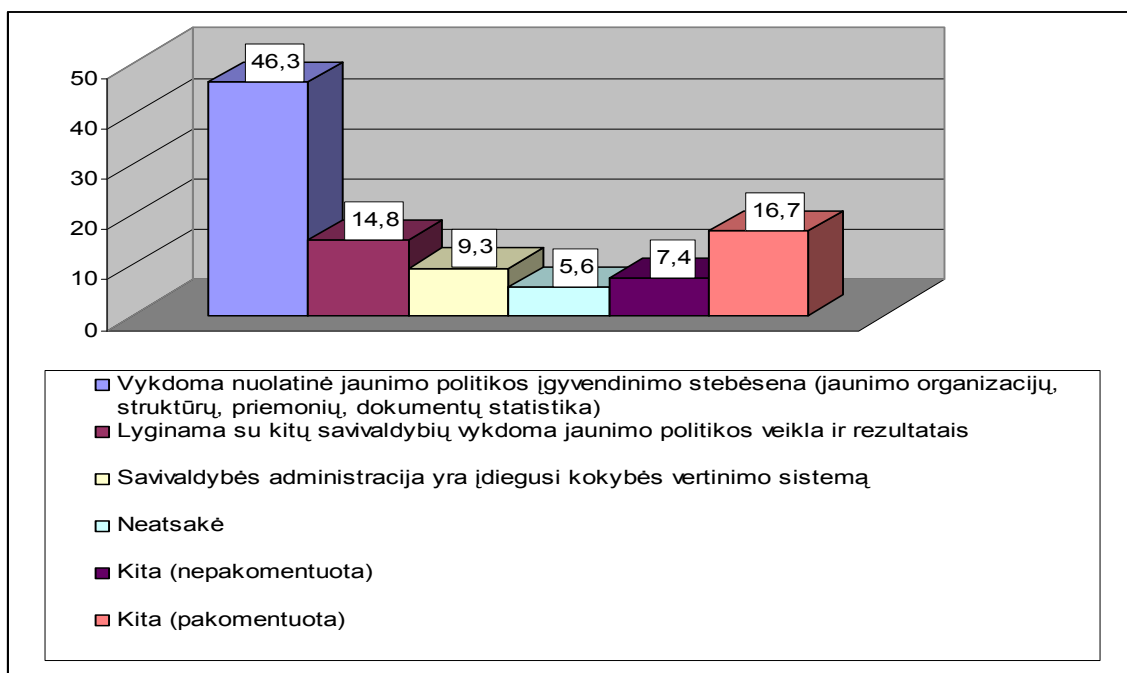
jaunimo grupe. Taip pat motyvuotam, organizuotam jaunimui ne tik skiriami prioritetai, bet ir įgyvendinamos priemonės (50 proc. atvejų) bei skiriami prioritetai, įgyvendinamos priemonės ir vertinamas priemonių efektyvumas (40 proc. atvejų) (14 lentelė).

JRK buvo užduotas atviras klausimas, kokie, jų nuomone, turėtų būti savivaldybių jaunimo politikos prioritetai. Atsakinėdami į šį klausimą, dalį prioritetų JRK rinkosi iš ankstiniame klausime pateikto sąrašo, o dalį įrašė patys. Kiekvienas respondentas nurodė skirtingą prioritetų skaičių, kuris kito nuo vieno iki keturių. Toliau pateikiami sugrupuoti duomenys:

1. Jaunimo užimtumo ir užimtumo infrastruktūros plėtojimas – 7 ;
2. Jaunimo socialinė integracija (ypač tų, kurie nesimoko ir nedirba) – 6;
3. Pilietinio dalyvavimo įgūdžių ugdymas/pilietiškumo ugdymas – 6;
4. Jaunimo motyvavimo grįžti po studijų į savo gimtinę arba naujo jaunimo pritraukimas – 5;
5. Mažiau galimybių turinčio jaunimo įtraukimas į veiklą (mažiau motyvuoto, pažeidžiamo, neorganizuoto) – 5,
6. Pritaria visiems, kurie buvo išvardyti savivaldybės pasirinkimuose – 5;
7. Įtraukimas/ sąlygų dalyvauti sprendimų priėmimo procesuose sudarymas – 4;
8. Jaunimo verslumo ugdymas – 3;
9. Parama jaunoms šeimoms įsikurti – 3;
10. Jaunimo savanorystės skatinimas – 1.

JRK paminėjo tik du naujus, nei anketoje jau buvo išskirti, prioritetus, tai jaunimo užimtumo ir užimtumo infrastruktūros plėtojimas ir jaunimo motyvavimo grįžti po studijų į savo gimtinę arba naujo jaunimo pritraukimas. Jie abu pakliuvo į pirmą JRK nurodytų prioritetų ketvertuką. Kiti du pirmojo ketvertuko prioritetai sutampa su pirmame trejete esančiais savivaldybių prioritetais.

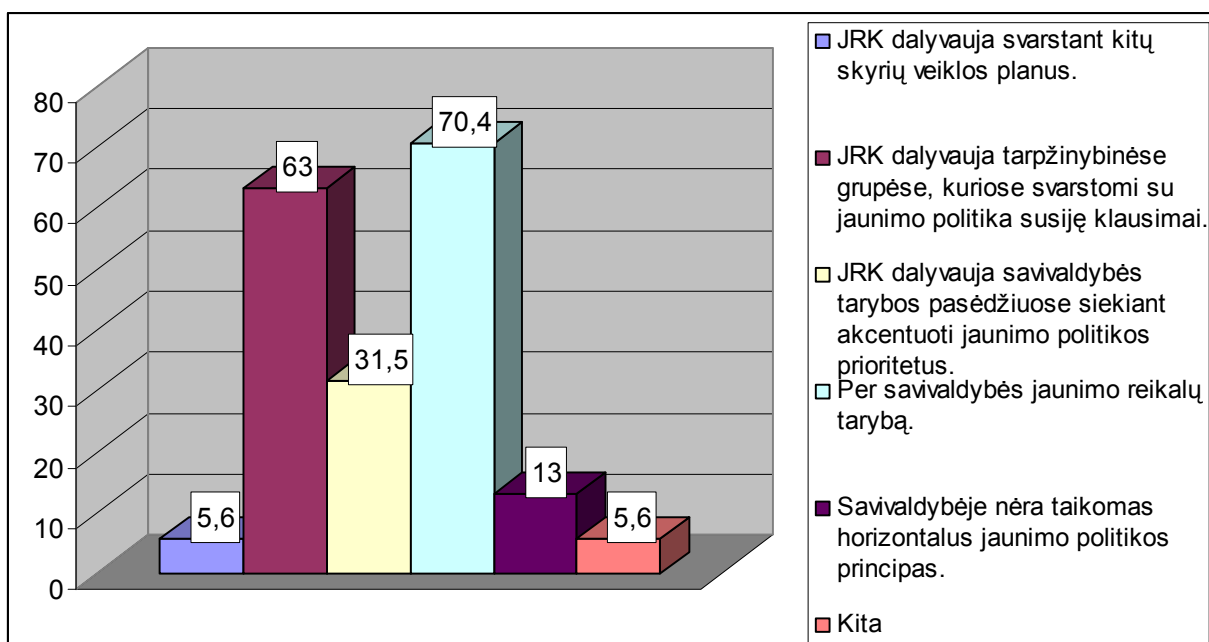
Kaip vertinama savivaldybės jaunimo politikos įgyvendinimo kokybė, pavaizduota 25 paveiksle.

25 pav. Savivaldybių jaunimo politikos įgyvendinimo kokybės vertinimo būdai

Dažniausiai (46,3 proc.) savivaldybės jaunimo politikos įgyvendinimo kokybė vertinama vykdant nuolatinę jaunimo politikos įgyvendinimo stebėseną. Visi kiti kokybės vertinimo būdai taikomi retai, 14,8 proc. savivaldybių lygina savo savivaldybėje vykdomą politiką su kitų savivaldybių vykdoma jaunimo politikos veikla ir rezultatais, 9,3 proc. savivaldybių administracija yra įdiegusi kokybės vertinimo sistemą. Prie kitų kokybės vertinimo būdų JRK nurodė, kad ji vertinama pagal politinę situaciją; įgyvendintų priemonių tikslingumą, skaičių; yra tik pateikiami duomenys apie įvykdytas veiklas arba savivaldybėje iš viso nevertinama jaunimo politikos įgyvendinimo kokybė.

Kaip savivaldybėse yra užtikrinamas horizontalus jaunimo politikos įgyvendinimo principas, t.y., kaip jaunimo politika integruojama į visas kitas politikos sritis (švietimo, socialinės apsaugos, sveikatos, užimtumo ir pan.), pavaizduota 26 paveiksle.

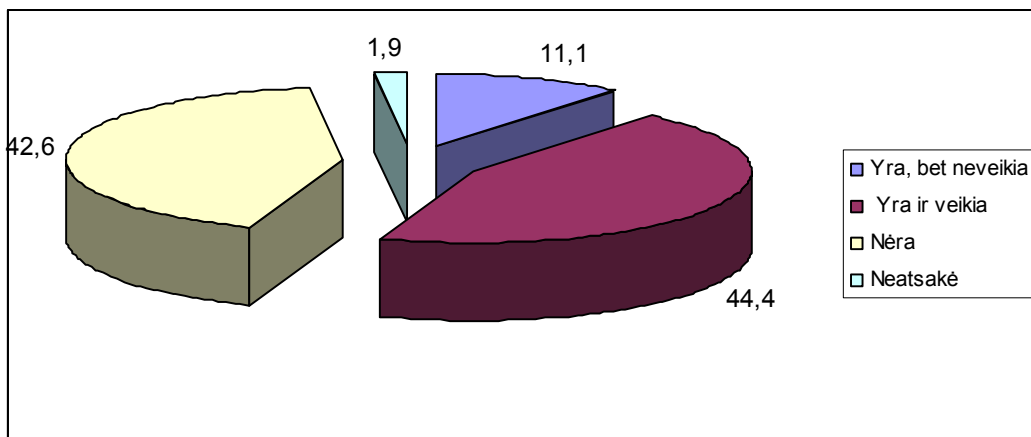
26 pav. Horizontalaus jaunimo politikos principo užtikrinimo savivaldybėse būdai

Horizontalaus jaunimo politikos principo užtikrinimo savivaldybėse būdai pasiskirstė taip: per jaunimo reikalų tarybos darbą (70,4 proc.), JRK dalyvaujant tarpžinybinėse grupėse, kuriose svarstomi su jaunimo politika susiję klausimai (63 proc.) ir JRK dalyvaujant savivaldybės tarybos posėdžiuose (31,5 proc.). 13 proc. respondentų nurodė, kad jų savivaldybėse nėra taikomas horizontalus jaunimo politikos principas.

3.11. Regioninė jaunimo organizacijų taryba

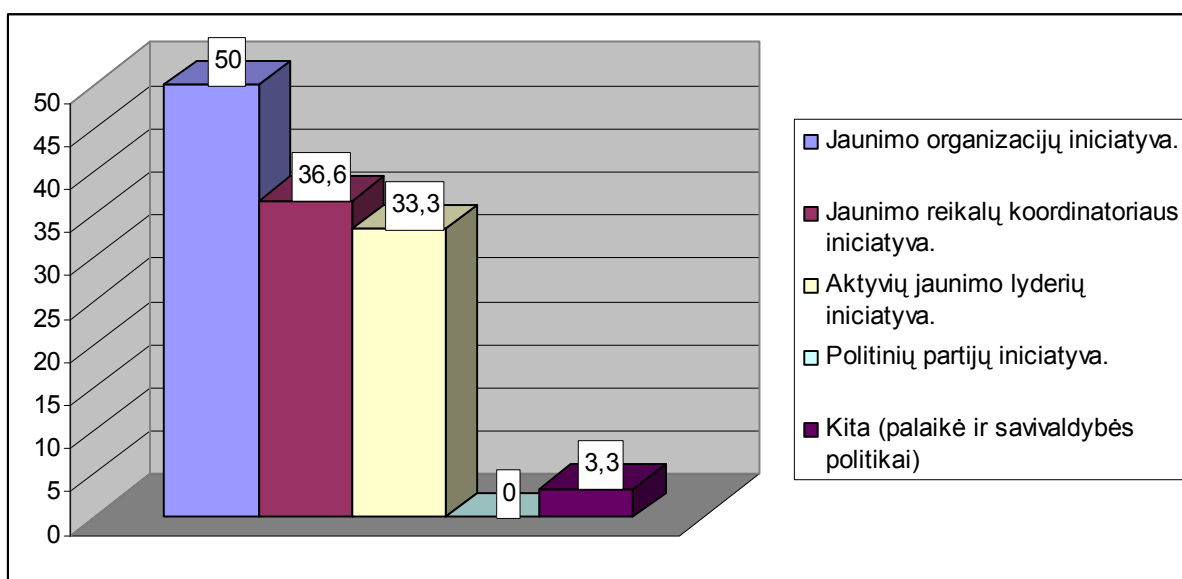
Tyrimu buvo siekiama sužinoti, ar savivaldybėse yra regioninės jaunimo organizacijų tarybos, kieno iniciatyva jos buvo įkurtos, kokia jų sudėtis ir kokios sąsajos su savivaldybėmis, kiek jų veikla savarankiška ar priklausoma nuo JRK ir savivaldybės administracijos.

Savivaldybių pasiskirstymas pagal tai, ar jose veikia regioninė jaunimo organizacijų taryba, ir jos aktyvumą pavaizduotas 27 paveiksle.

27 pav. Savivaldybių pasiskirstymas pagal regioninės organizacijų tarybos buvimą bei aktyvumą

Tik truputį daugiau nei pusėje (55,5 proc.) visų savivaldybių yra įkurtos Regioninės jaunimo organizacijų tarybos ir tik 44,4 proc. savivaldybių yra veikiančios arba aktyvios organizacijų tarybos. Likusiose 42,6 proc. savivaldybėse regioninių jaunimo organizacijų tarybų nėra. Kieno iniciatyva buvo įkurtos Regioninės jaunimo organizacijų tarybos, pavaizduota 28 paveiksle.

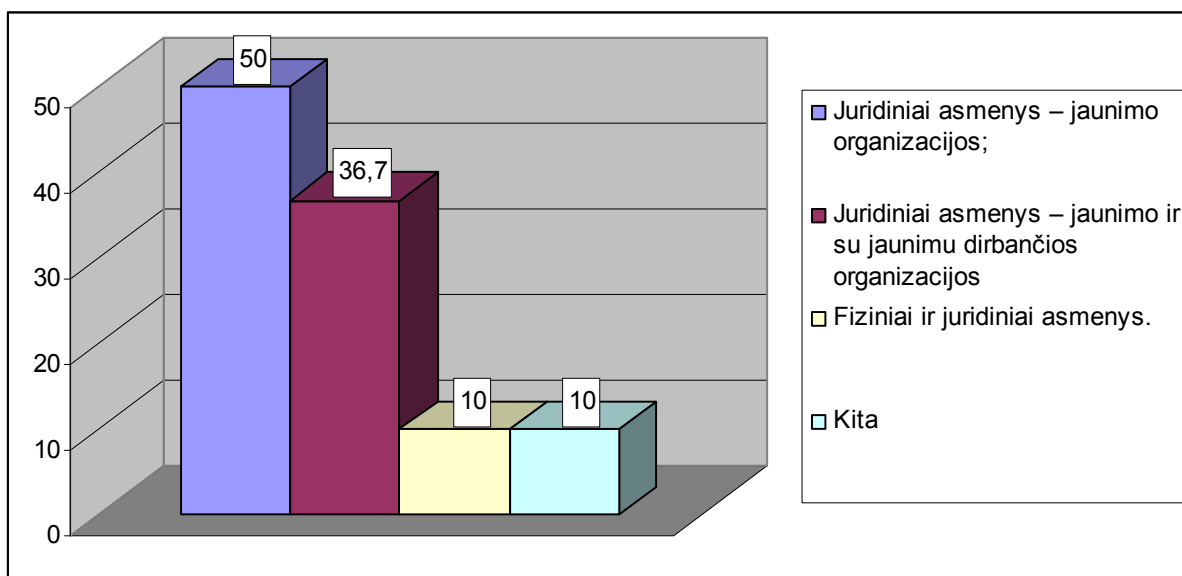

28 pav. Regioninė jaunimo organizacijų tarybos įkūrimą inicijavę partneriai (N = 30)¹¹

Jaunimo organizacijų tarybų įkūrimo savivaldybėse iniciatoriai pasiskirstė įvairiai, nėra aiškios vienos tendencijos. Šiek tiek daugiau nei ketvirtadalis (27,8 proc.) tarybų buvo įkurtos jaunimo organizacijų iniciatyva, po penktadalį (18,5 proc.) – pačių jaunimo reikalų koordinatorių bei aktyvių jaunimo lyderių iniciatyva. Nė viena organizacijų taryba nebuvo įkurta politinių partijų iniciatyva.

¹¹ Respondentai galėjo rinktis keletą tinkamų atsakymus, todėl suma nesudaro 100 proc.

Savivaldybių pasiskirstymas pagal regioninių jaunimo organizacijų tarybų narių juridinį statusą pavaizduota 29 paveiksle.

29 pav. Regioninių jaunimo organizacijų tarybų narių juridinis statusas (N = 30)

Visais atvejais regioninių jaunimo reikalų tarybų nariai yra juridiniai asmenys. Vos keliuose savivaldybėse regioninės jaunimo reikalų tarybos nariai yra ne tik juridiniai bet ir fiziniai asmenys. Dar trim atvejais buvo nurodyta, kad į jaunimo organizacijos tarybos sudėtį įeina neformalios jaunimo grupės. Šiek tiek daugiau nei pusėje (27,8 proc.) savivaldybių, turinčių jaunimo organizacijų tarybas, šias tarybas sudaro tiktai jaunimo organizacijos, o kitose (20,4 proc.) – jaunimo ir su jaunimu dirbančios organizacijos. Regioninių jaunimo organizacijų tarybų sąsajos su savivaldybių administracija pavaizduotos 32 lentelėje. Kita – juridiniai asmenys ir neformalios grupės; narių teisėmis ir neformalių grupių (mokinių tarybų ir kt.) deleguoti asmenys; neformali grupė.

32 lentelė. Regioninių jaunimo organizacijų tarybų sąsajos su savivaldybėmis (N= 30)¹²

	Abs. sk.	Proc.
Regioninė jaunimo organizacijų taryba yra finansuojama iš savivaldybės biudžeto lėšų, teikia finansines ir veiklos ataskaitas savivaldybei;	11	36,7
Regioninės jaunimo organizacijų tarybos atstovai deleguoti į savivaldybės jaunimo reikalų tarybą, įvairias komisijas, darbo grupes;	23	76,7
Regioninės jaunimo organizacijų tarybos atstovai kviečiami į savivaldybės tarybos posėdžius, susitikimus su meru, administracijos vadovais;	15	50
Regioninės jaunimo organizacijų tarybos atstovai kviečiami būti ekspertais (pvz. vertinant projektus);	15	50
Regioninė jaunimo organizacijų taryba įtraukiama į savivaldybės strategijų, veiklos planų, programų rengimą;	5	16,7
Kita	2	6,6

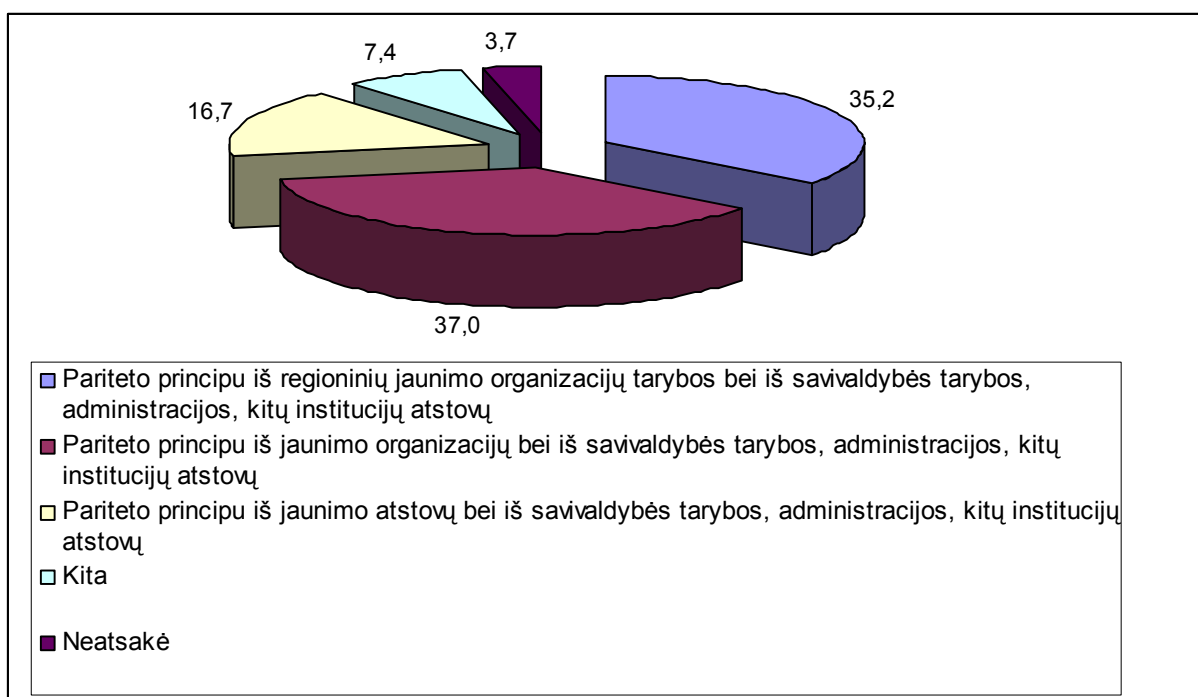
¹² Respondentai galėjo rinktis keletą tinkamų atsakymus, todėl suma nesudaro 100 proc.

Daugelyje (42,6 proc.) savivaldybių, kuriose yra regioninės jaunimo organizacijų tarybos, šių tarybų atstovai deleguoti į savivaldybių jaunimo reikalų tarybas, įvairias komisijas, darbo grupes. Po 27,8 proc. savivaldybių regioninės jaunimo organizacijų tarybos atstovai kviečiami į savivaldybių tarybos posėdžius, susitikimus su meru, administracijos vadovais ir kviečiami būti ekspertais. Penktadalis jaunimo organizacijų tarybų finansuojamos iš savivaldybių biudžeto ir tik nedaugelis (9,3 proc.) savivaldybių įtraukia tarybų narius į savivaldybės strategijų, veiklos planų ir programų rengimą.

3.12. Regioninės jaunimo reikalų tarybos

Buvo svarbu išsiaiškinti, kaip sudaromos Jaunimo reikalų tarybos (JRT) savivaldybėse, kaip JRT vertina jų veiklą, kokias mato kliūtis jų veiklai, kokių vaidmenį jos atlieka savivaldybėse. Regioninių jaunimo reikalų tarybų sudėtis pavaizduota 30 paveiksle.

30 pav. Savivaldybių jaunimo reikalų tarybų sudėtis

Jaunimo reikalų tarybos savivaldybėse visais atvejais sudaromos pariteto principu iš visuomeninio ir vyriausybinių sektorių, tačiau buvo įdomu sužinoti, kaip į šią tarybą deleguojami visuomeninio sektoriaus atstovai. Ankstesniame skyriuje aptarti duomenys rodo, kad 44,4 proc. savivaldybių yra veikiančios regioninės jaunimo organizacijų tarybos (22 paveikslas), tačiau tik 35,2 proc. atvejų atstovai į regioninę jaunimo reikalų tarybą deleguojami per Regioninę jaunimo organizacijų tarybą (RJOT). Likusiose savivaldybėse visuomeniniai atstovai į jaunimo reikalų tarybą patenka tiesiogiai iš jaunimo organizacijų (37 proc.) arba jaunimo atstovų (16,7 proc.).

JRK pasiskirstymas pagal regioninių jaunimo reikalų tarybų veiklos vertinimą pateiktas 20 lentelėje.

20 lentelė. JRK savivaldybės jaunimo reikalų tarybos veiklos vertinimai

	Abs. sk.	%
Labai blogai	0	0
Blogai	4	7,4
Vidutiniškai	29	53,7
Gerai	17	31,5
Labai gerai	0	0
Neatsakė	4	7,4
Iš viso	54	100,0

Dažniausiai (53,7 proc.) jaunimo reikalų koordinatoriai JRT veiklą vertina vidutiniškai, beveik trečdalis – gerai. Neatsirado nė vieno koordinatoriaus, kuris vertintų tarybos veiklą labai blogai arba labai gerai. Apibendrinant, didžioji dauguma respondentų savivaldybės JRT veiklą vertino vidutiniškai arba gerai (55,2 proc.).

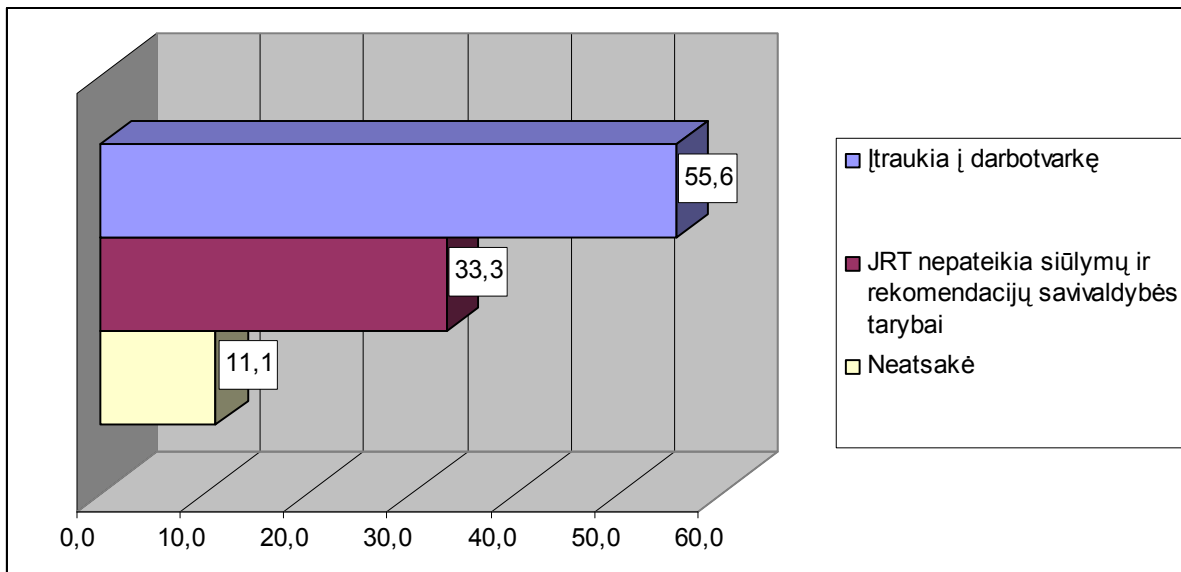
Buvo pateiktas atviras klausimas apie tai, kas, JRK nuomone, trukdo efektyvesnei savivaldybės jaunimo reikalų tarybos veiklai. Į šį klausimą atsakė 37 (68,5 proc.) respondentai, kiekvienas nurodė nuo vienos iki trijų kliūčių. Sugrupavus atsakymus išryškėjo tokios regioninių jaunimo reikalų tarybų veiklos kliūtys:

1. Motyvacijos ir iniciatyvumo trūkumas (14);
2. Didelis tarybos narių užimtumas arba laiko stoka (10);
3. Motyvacijos stoka (6);
4. Tarybos narių kaita (6);
5. Kompetencijos, t.y., žinių ir įgūdžių stoka (5).

Visos aukščiau išvardytos kliūtys kartais nusakomos bendrai taikant visiems tarybos nariams, o kartais konkrečiai nurodant jaunimo arba savivaldybių atstovus.

Taip pat kaip kliūtys buvo įvardytas JRT vaidmuo arba reikšmė, t.y., jos funkcijų prasingumas, pvz., daug ką sutvarko JRK, sprendžiami neaktualūs klausimai (3) ir savivaldybės darbuotojų požiūris – abejingumas, tarybos ir jaunimo politikos reikšmės nesupratimas (3).

Savivaldybės tarybos ir JRT santykis pavaizduotas 31 paveiksle.

31 pav. Savivaldybės tarybos ir JRT santykis

Tyrimo duomenys rodo, kad daugiau nei pusė (55,6 proc.) savivaldybių tarybų atsižvelgia į JRT siūlymus ir įtraukia juos į darbotvarkę. Tačiau trečdalyje savivaldybių JRT siūlymų ir rekomendacijų apskritai nepateikia.

3.13. Jaunimo informavimas savivaldybėse

Buvo siekiama išsiaiškinti, kaip vykdomas informavimas apie jaunimo veiklą ir jaunimui skirtas veiklas. Kokiomis informavimo priemonėmis ir kaip dažnai yra skelbiama informacija apie savivaldybės organizuojamą veiklą jaunimui pavaizduota 21 lentelėje.

21 lentelė. Informavimo priemonėmis, kuriose skelbiama informacija apie savivaldybės organizuojamą veiklą jaunimui ir šių informavimo priemonių naudojimo dažnumas

	Priemonė	Niekada	Kartais	Dažnai	Nuolat
1.	Pranešimai/skelbimai televizijoje	38,9	29,6	9,3	7,4
2.	Pranešimai/skelbimai radijuje	44,4	25,9	5,6	1,9
3.	Pranešimai/skelbimai periodinėje spaudoje	1,9	16,7	48,1	31,5
4.	Pranešimai/skelbimai specialiose jaunimui skirtose internetinėse svetainėse	11,1	18,5	24,1	42,6
5.	Pranešimai/skelbimai valstybinių institucijų puslapiuose (ministerijų, savivaldybių)	24,1	13,0	22,2	27,8
6.	Pranešimai/skelbimai kituose internetiniuose puslapiuose	22,2	35,2	14,8	7,4
7.	Elektroninio pašto konferencijos (el. pašto adresų sąrašai)	3,7	9,3	18,5	63,0

8.	Plakatai	7,4	44,4	25,9	14,8
9.	Lankstinukai	7,4	53,7	20,4	9,3
10.	Specialūs leidiniai (knygelės, renginiui/projektui skirti žurnalai ir pan.)	20,4	48,1	11,1	1,9
11.	Tiesioginiai kontaktai su jaunimo organizacijomis	3,7	3,7	31,5	57,4
12.	Informavimo renginiai (informavimo dienos, akcijos ir pan.)	13,0	48,1	18,5	9,3
13.	Kita (žr. aprašyme)	-	-	-	-

Lentelėje pateikti duomenys rodo, kad dažniausiai apie savivaldybės organizuojamą veiklą jaunimui informuojama pasinaudojant elektroninio pašto konferencijomis („nuolat“ - 63 proc.) ir tiesioginiais kontaktais su jaunimo organizacijomis („nuolat“ - 57,4 proc.), taip pat gan dažnai naudojami pranešimai specialiose jaunimui skirtose svetainėse („nuolat“ – 42,6 proc.). Greičiausiai tokį pasirinkimą lemia lengvas jaunimo pasiekiamumas per internetą (jauni žmonės yra aktyvūs interneto vartotojai); kita vertus, per jaunimo organizacijas galima lengvai pasiekti jos narius. Gan dažnai naudojama priemonė yra pranešimai/skelbimai periodinėje spaudoje („dažnai“ - 48,1 proc.). Rečiausiai informacija jaunimą pasiekia per televiziją ir radiją, nebent kartais, t.y. nereguliariai. Prie kitų JRK nurodytų jaunimo informavimo priemonių buvo jaunimui skirti stendai (nuolat); seniūnų, mokyklų vadovų, kaimo bendruomenių pasitarimai (kartais); siunčiami laiškai, raštai organizacijoms (nuolat).

Vietos, kuriose platinama jaunimui skirta spausdinta medžiaga, pvz., plakatai, lankstinukai, leidiniai, pavaizduotos 22 lentelėje.

22 lentelė. Vietos kuriose platinama jaunimui skirta spausdinta medžiaga pagal dažnumą

		Niekada	Kartais	Dažnai	Nuolat
1.	Per mokyklas	1,9	13,0	29,6	51,9
2.	Per bibliotekas	16,7	40,7	20,4	9,3
3.	Per kultūros centrus	3,7	35,2	24,1	27,8
4.	Viešose skelbimų vietose mieste (skelbimų lentos)	9,3	22,2	29,6	29,6
5.	Per jaunimo organizacijas	5,6	5,6	24,1	57,4
6.	Bendruomenės namus	13,0	35,2	25,9	11,1

Jaunimui skirta spausdinta medžiaga dažniausiai platinama per jaunimo organizacijas („dažnai ar nuolat“ – 81,5 proc.), per mokyklas („dažnai ar nuolat“ – 81,5 proc.), viešose skelbimų lentose („dažnai ar nuolat“ – 59,2 proc.). Rečiausiai informacija jaunimui platinama per bibliotekas, kultūros ir bendruomenių namus. Keletas jaunimo reikalų koordinatorių paminėjo ir kitas vietas, kuriose nuolat ar kartais platinama jaunimui skirta spausdinta medžiaga: jaunimui skirtuose stenduose, seniūnų, mokyklų vadovų, kaimo bendruomenių pasitarimuose, mokyklų vadovų pasitarimuose, seniūnų pasitarimuose, tiesiogiai per kontaktus su mokinių savivaldomis, per laiškus ir raštus organizacijoms.

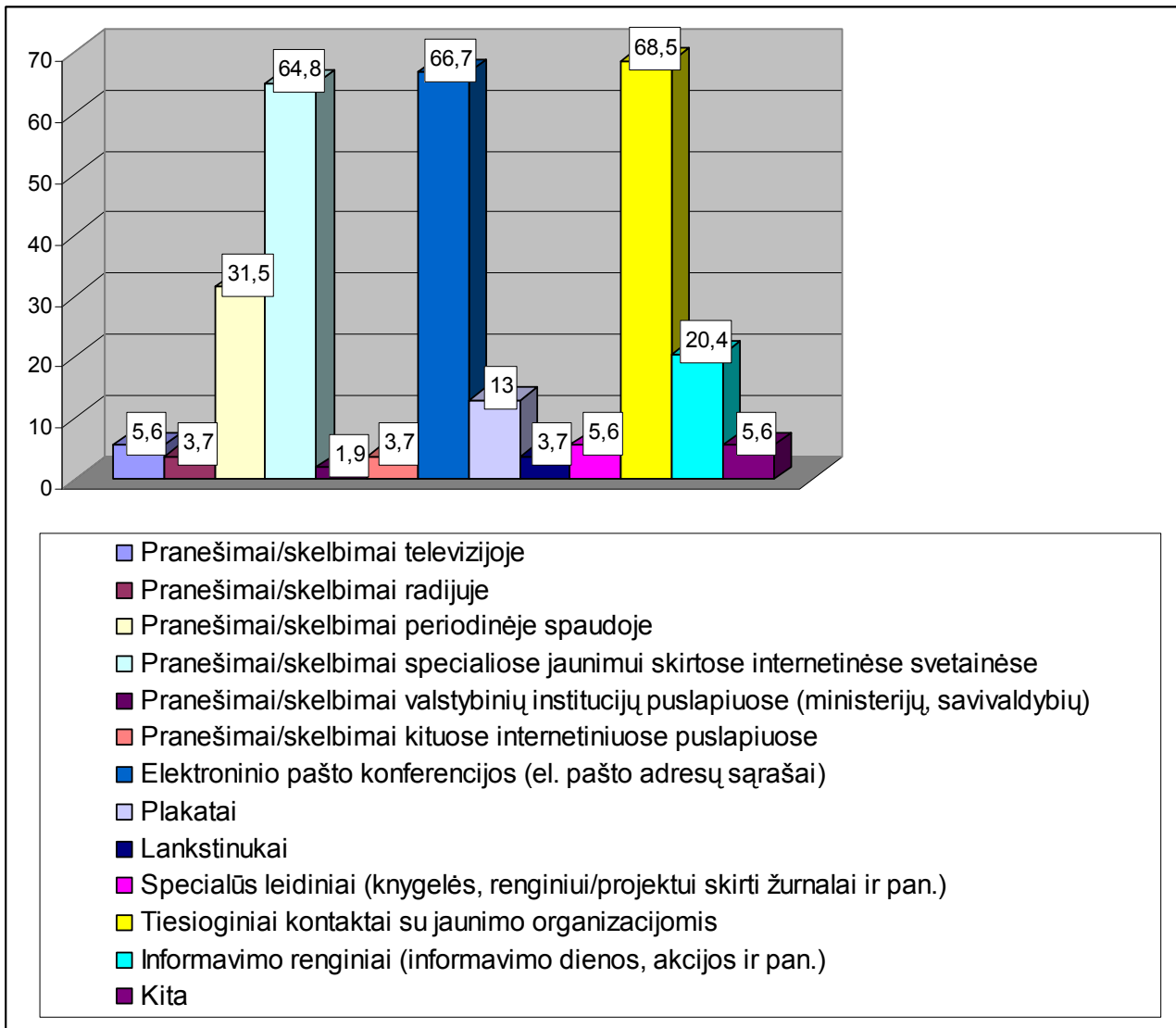
JRK pateikiamas bendradarbiavimo su vietine rajono ir apskrities žiniasklaida vertinimas pavaizduotas 23 lentelėje.

23 lentelė. JRK bendradarbiavimo su vietine (rajono, apskrities) žiniasklaida vertinimai

	Priemonė	Labai blogai	Blogai	Vidutiniškai	Gerai	Labai gerai
1.	Žiniasklaida noriai priima savivaldybės teikiamą informaciją apie jaunimui skirtą veiklą ir jaunimo politiką	0	1,9	20,4	40,7	33,3
2.	Pati žiniasklaida imasi iniciatyvos informuoti apie jaunimo veiklą ir jaunimo politiką	1,9	22,2	40,7	18,5	13,0

JRK bendradarbiavimo su žiniasklaida vertinimui buvo išskirti du aspektai: ar žiniasklaida noriai priima JRK pateiktą informaciją ir ar imasi iniciatyvos informuoti apie jaunimo veiklą pati. Apibendrinant galima pasakyti, kad abu bendradarbiavimo aspektai buvo įvertinti neblogai, tačiau žiniasklaidos imlumas pateiktai informacijai buvo vertinamas geriau nei jos iniciatyvumas ir tokios informacijos paieška. Dauguma (74 proc.) JRK žiniasklaidos imlumą savivaldybės teikiamai informacijai vertino gerai arba labai gerai, penktadalis – vidutiniškai. Pačios žiniasklaidos iniciatyva įvertinta prasčiau – daugelis įvertino ją vidutiniškai (40,7 proc.) o gerai ir labai gerai (31,5 proc.).

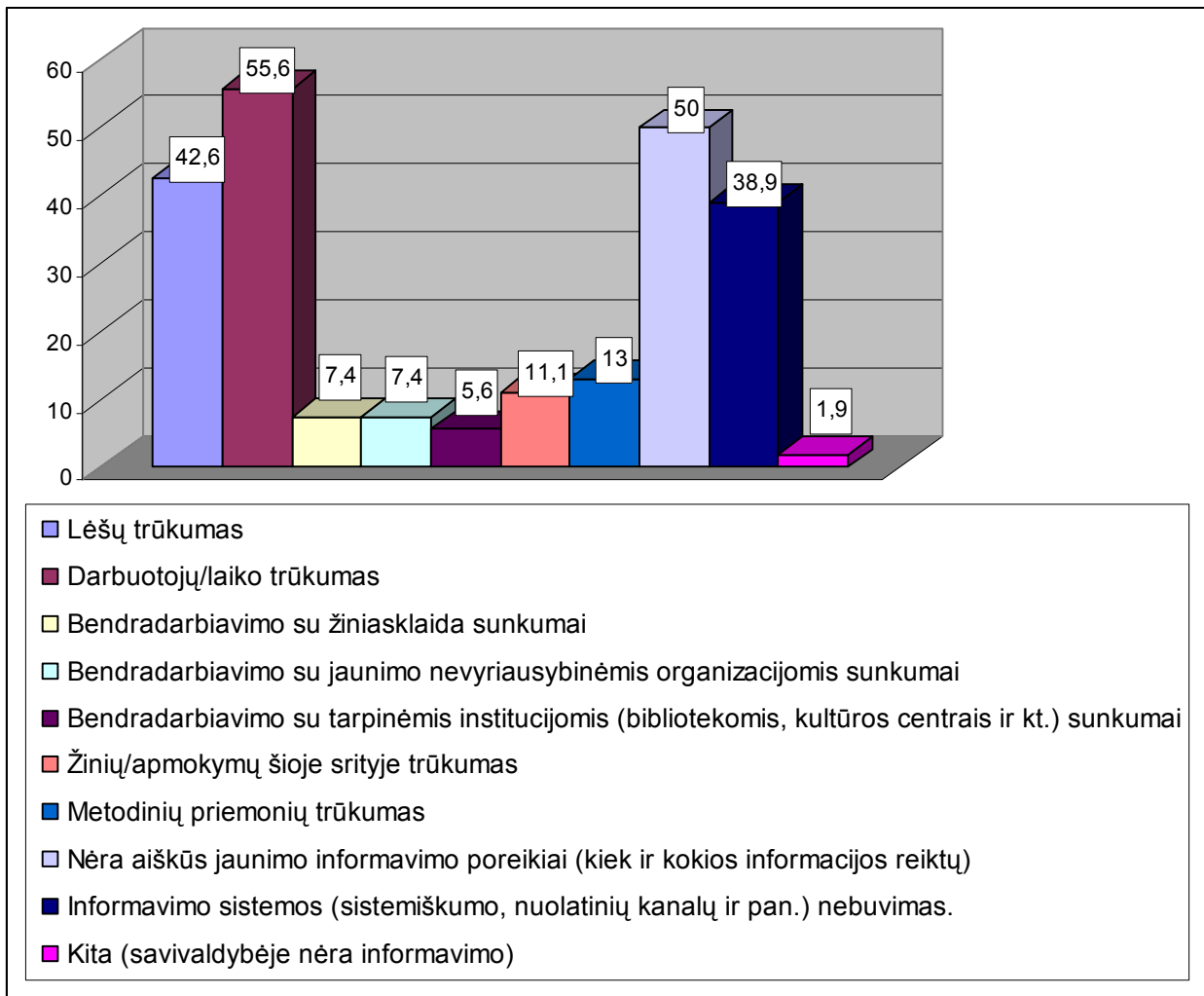
Jaunimo reikalų koordinatoriai buvo prašomi įvardyti, remiantis jų nuomone ir patirtimi, efektyviausias ir jaunimui patraukliausias informavimo priemonės (32 paveikslas).

32 pav. JRK nuomone efektyviausios ir jaunimui patraukliausios jų naudojamos jaunimo informavimo priemonės

Apklausoje metu išryškėjo trys, JRK nuomone, efektyviausios ir jaunimui patraukliausios jaunimo informavimo priemonės: tiesioginiai kontaktai su jaunimo organizacijomis (68,5 proc.), elektroninio pašto konferencijos/adresų sąrašai (66,7 proc.) ir pranešimai/skelbimai specialiose jaunimui skirtose internetinėse svetainėse (64,8 proc.). Kiti paminėti variantai – skrajutės, sms žinutės ir tiesioginiai kontaktai su jaunimu.

Kliūtys, su kuriomis JRK susiduria vykdydami jaunimo informavimą, pateiktos 33 paveiksle.

33 pav. Kliūtys, su kuriomis JRK susiduria vykdydami jaunimo informavimą

Išryškėjo keturios pagrindinės jaunimo informavimo kliūtys arba sunkumai: darbuotojų ar/ir laiko trūkumas (55,6 proc.), aiškių jaunimo informavimo poreikių nežinojimas (50 proc.), lėšų trūkumas (42,6 proc.) ir informacijos sistemos nebuvimas (38,9 proc.). JRK pasiskirstymas pagal žiniasklaidoje pasirodančios informacijos stebėjimą ir kaupimą pavaizduotas 24 lentelėje.

24 lentelė. Ar sekate ir kaupiate informaciją apie jaunimo politiką, pasirodančią žiniasklaidoje?

	Abs. sk.	%
Taip	22	40,7
Iš dalies	27	50,0
Ne	4	7,4
Neatsakė	1	1,9

Didžioji dauguma (90,7 proc.) JRK seka ir kaupia visą arba bent dalį žiniasklaidoje pasirodančios apie jaunimo politiką informacijos. JRK nuomonė apie kaupiamos informacijos įtaką jaunimo politikos jų savivaldybėje formavimui pavaizduota 25 lentelėje.

25. Ar kaupiama informacija turi įtakos jaunimo politikos Jūsų savivaldybėje formavimui?

	Abs. sk.	%
Taip	17	34,0
Iš dalies	27	54,0
Ne	4	8,0
Neatsakė	2	4

Šioje lentelėje pateikti duomenys papildo prieš tai buvusią: 88 proc. renkančių ir kaupiančių žiniasklaidoje pasirodančią informaciją JRK teigia, kad kaupiama informacija turi arba bent iš dalies turi įtakos jaunimo politikos formavimui jo savivaldybėje.

JRK pasiskirstymas pagal jaunimo nuomonės, poreikių, situacijos ir pan. tyrimų organizavimą pavaizduotas 26 lentelėje, o 27 lentelėje pateikta jų nuomonė apie šių tyrimų įtaką jaunimo politikos jų savivaldybėse formavimui.

26 lentelė. Ar organizuojate savivaldybėje jaunimo nuomonės, poreikių, situacijos ir pan. tyrimus?

	Abs. sk.	%
Taip	39	72,2
Ne	12	22,2
Neatsakė	3	5,6

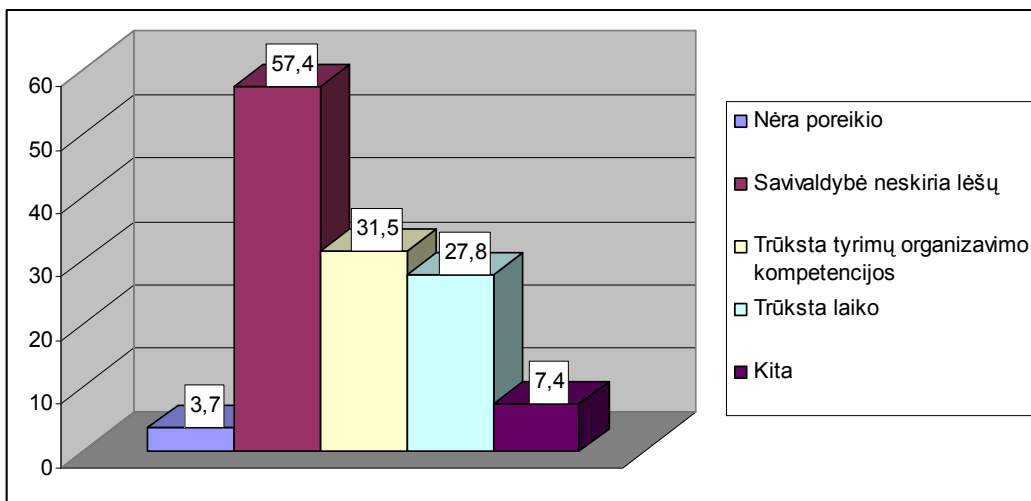
Septyniose iš dešimties savivaldybių jaunimo nuomonės, poreikių, situacijos tyrimai yra organizuojami, kiek daugiau nei penktadalyje – ne. Tačiau reiktų atkreipti dėmesį, kad pusė koordinatorių kaip vieną pagrindinių jaunimo informavimo kliūčių įvardino jaunimo informavimo poreikių neaiškumą (žr. 28 pav.).

27 lentelė. Ar atliktų tyrimų informacija turi įtakos jaunimo politikos Jūsų savivaldybėje formavimui?

	Abs. sk.	%
Taip	15	35,7
Iš dalies	22	52,4
Ne	1	2,4
Neatsakė	4	9,5

Atliekamų tyrimų informacija turi įtakos jaunimo politikos formavimui 35,7 proc. savivaldybių, o šiek tiek virš pusės – iš dalies. Atlikti tyrimai neturi reikšmės jaunimo politikos formavimui tik vienoje savivaldybėje. 34 paveiksle pavaizduotos priežastys, kliudančios organizuoti jaunimo tyrimus.

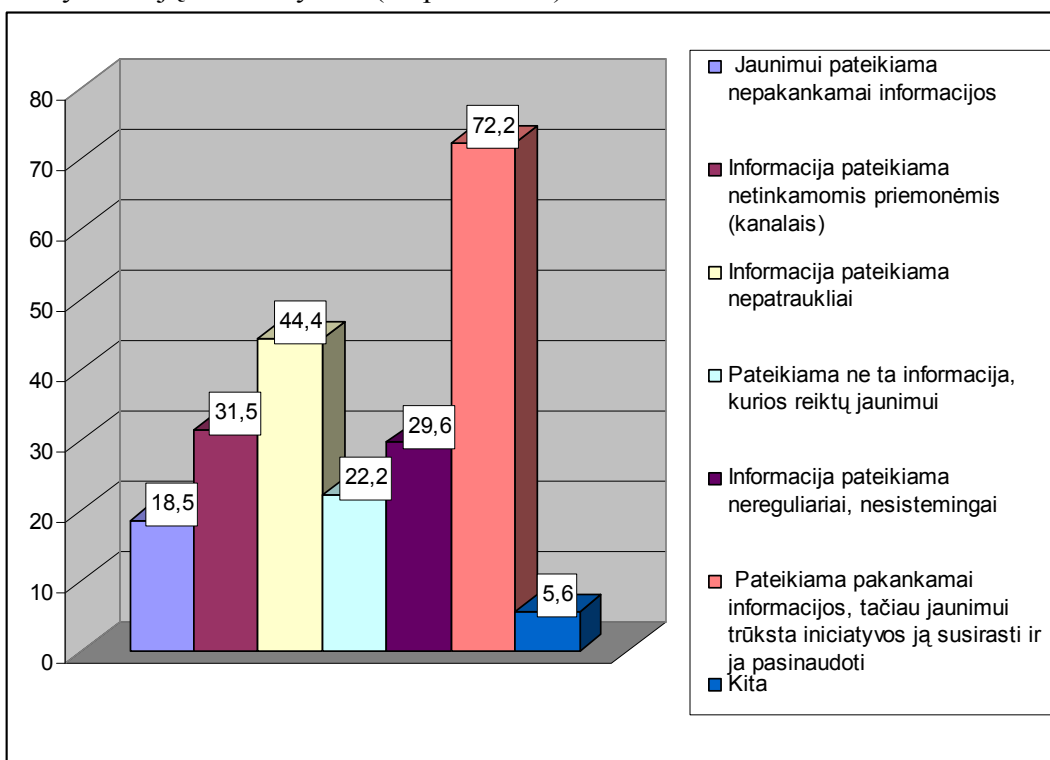

34 pav. Kokios priežastys kliudo organizuoti jaunimo tyrimus?

Tyrimo rezultatai rodo, kad poreikis jaunimo tyrimams yra, tačiau 57,4 proc. savivaldybių neskiria lėšų, 31,5 proc. įvardino tyrimų organizavimo kompetencijos trūkumą, o 27,8 proc. JRK kaip kliūtį įvardino laiko trūkumą. Pastarąjį atsakymą galima būtų sieti su Jaunimo reikalų skyriaus poreikiu, tačiau koreliacinių sąsajų tarp skyriaus poreikio ir laiko trūkumo tyrimams vykdyti nebuvo nustatyta.

Jaunimo situacijos tyrimų metu, jaunimui buvo užduotas klausimas, kodėl jis nedalyvauja jaunimo organizacijų veikloje. Dalis jaunuolių teigė, kad priežastis yra informavimo trūkumas. JRK buvo prašomi išsakyti savo nuomonę apie priežastis, galėjusias turėti įtakos tokiems jaunuolių atsakymams jų savivaldybėse (35 paveikslas).

35 pav. JRK nuomonė, dėl informacijos apie jaunimo veiklą trūkumo jų savivaldybėje

Dauguma (72,2 proc.) JRK mano, kad informacijos vis tik pateikiama pakankamai, tačiau jaunimui trūksta iniciatyvos ją susirasti ir ja pasinaudoti, vadinasi, kaltina patį jaunimą nesugebėjimu pasinaudoti informacija arba pasyvumu. Truputį mažiau nei pusė (44,4 proc.) JRK mano, kad jaunimo nedalyvavimo priežastis yra nepatraukliai pateikiama informacija. Beveik trečdalis respondentų mano, kad informacija pateikiama netinkamomis priemonėmis (31,5 proc.) ir nereguliariai, nesistemiškai (29,6 proc.). Buvo siekiama nustatyti koreliacinius ryšius tarp jaunimo informacijos trūkumo priežasčių (30 paveikslas) ir naudojamų informavimo priemonių. JRK pažymi, kad pranešimai ar skelbimai radijuje bei periodinėje spaudoje yra mažiau efektyvi priemonė jaunimą informuoti. O tie koordinatoriai, kurie skleidžia informaciją per specialiai jaunimui skirtas internetines svetaines, dažniau teigė, kad jaunimui trūksta iniciatyvos susirasti ir pasinaudoti informacija¹³.

4. Išvados

Šiuo metu 40 proc. JRK yra tiesiogiai pavaldūs savivaldybių administracijų direktoriams, likusieji pavaldūs įvairiems kitiems skyriams ir departamentams. Jų pavadinimai ir kuruojamos sritys skiriasi įvairiose savivaldybėse, tačiau dažniausiai tai padaliniai, kurie kuruoja švietimo ir kultūros reikalus. JRK priklausomybė socialinių reikalų, vaikų teisių apsaugos tarnybai ar jaunimo reikalų skyriui yra išimtiniai atvejai.

Nuomonės dėl palankiausios JRK veiklai ir jaunimo politikos įgyvendinimui priklausomybės ar pavaldumo vienus ar kitus reikalus kuruojančiam skyriui išsiskyrė. Dažniausiai buvo minimi švietimo skyrius ir tiesioginis pavaldumas administracijos direktoriui. Palankiausios priklausomybės pasirinkimas nebūtinai sutapo su esamu pavaldumu. Tik 64 proc. JRK, tiesiogiai pavaldžių administracijos direktoriui, mano, kad tai tinkamiausias pavaldumas įgyvendinant jaunimo politiką. JRK pavaldumo vertinimas priklauso nuo kiekvienos savivaldybės esamos struktūros, pvz., jei JRK priklauso departamentui, kuris kuruoja keletą jaunimo politikai svarbių sričių, tai tiesioginis pavaldumas administracijos direktoriui jam nėra patrauklus.

Už jaunimo reikalų skyriaus poreikį pasisako 79 proc. JRK, šį poreikį siedami su dideliu darbo krūviu ir jaunimo politikos integruotumu į kitas politikos sritis.

Daugiausiai koordinatorių minėjo norintys pagilinti žinias apie Lietuvos ir ES jaunimo politiką, NVO veikimo principus, jaunimo interesus ir atstovavimą bei jaunimo politikos planavimą ir vertinimą.

JRK yra valstybės deleguota savivaldybėms funkcija, kuriai vykdyti savivaldybės gauna finansavimą iš biudžeto, tačiau beveik visose savivaldybėse JRK priskirtos ir su jaunimo politikos įgyvendinimu nesusijusios funkcijos. 33 proc. savivaldybių šių papildomų su jaunimo politikos įgyvendinimu nesusijusių funkcijų vykdymas užima daugiau nei 30 proc. JRK darbo laiko. Tikrai 11 proc. JRK gauna priedus už su jaunimo politika nesusijusių funkcijų vykdymą. Ir net 18 proc. savivaldybių JRK darbas vertinamas (metinėje veiklos ataskaitoje, skiriant premijas ir pan.) už nesusijusių su jaunimo politika funkcijų vykdymą. Vadinasi, šios nesusiję su jaunimo politika funkcijos sudaro pagrindinį jų darbą, o tai yra pažeidimas, nes valstybės pinigai panaudojami ne pagal paskirtį. Taip pat 12 proc. savivaldybių jaunimo politikos įgyvendinimo veikla greičiau neatsispindi arba visai neatsispindi savivaldybės planuose.

¹³ Visų koreliacijų Spearmano koeficientai varijuoja nuo 0,287 iki 0,291, kai $p=0,05$.

Apklausoje išryškėjo skirtumai tarp JRK funkcijų ir veiklų, kurias iš tikrųjų atlieka JRK, ir tų, kurias jie mano esant efektyviausiomis, labiausiai prisidedančiomis prie jaunimo politikos įgyvendinimo savivaldybėse. JRK nuomone, didesnis dėmesys turėtų būti kreipiamas (efektyvesnėmis funkcijomis laikomos) jaunimo politikos priemonių inicijavimui, tarpinstituciniam bendradarbiavimui jaunimo politikos srityje. Tarp efektyviausių veiklų taip pat patenka dalyvavimas tarpžinybinėse ir tarpinstitucinėse darbo grupėse ir komisijose, kuriai realiai yra skiriama mažiau dėmesio. Tarp dažniausiai atliekamų veiklų patekęs dalyvavimas jaunimo ir jaunimui skirtuose renginiuose JRK nelaikomas viena iš efektyviausių veiklų.

Dauguma (67 proc.) JRK dalyvauja vidutiniškai 3-5 darbo grupėse ir komisijose savivaldybės lygmenyje. Bendrai jaunimo reikalų koordinatoriaus dalyvavimas įvairiose komisijose ir darbo grupėse vertinamas nevienareikšmiškai. JRK šią veiklą priskiria prie efektyviausių jaunimo politikos plėtrai savivaldybėse, nes šis dalyvavimas sudaro galimybę daryti įtaką jaunimo politikai ir jos įgyvendinimui svarbiems sprendimams. Tačiau dažnai JRK priskiriamos tarpžinybinės grupės administravimo funkcijos, kas atima daug laiko ir duoda mažai naudos jaunimo politikai; be to, daugelis komisijų nėra įtakingos ir veikia tik formaliai.

Savivaldybėse JRK žinomų jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų skaičius yra labai įvairus, tačiau yra 9 proc. savivaldybių, kuriose nėra jaunimo organizacijų ir 20 proc. savivaldybių, kuriose nėra su jaunimu dirbančių organizacijų. Savivaldybėse, kuriose nėra jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų, bendradarbiavimas su jomis neįmanomas, ten kur organizacijų yra, JRK bendradarbiavimas su jomis vyksta. Daugiausia savivaldybėse yra organizacijų, dirbančių aplinkosaugos, jaunimo atstovavimo, kultūrinėje, kūno kultūros ir sporto, laisvalaikio organizavimo srityse, o mažiausia užsiimančių mokslinė ir švietėjiška, pastoracine veikla.

JRK savo veikloje žymiai daugiau dėmesio skiria aktyviam, motyvuotam, organizuotam jaunimui, nei neaktyviam, neorganizuotam, nemotyvuotam ir mažiau galimybių turinčiam jaunimui. Žvelgiant į jaunimo politikos įgyvendinimo lygmenis taip pat išryškėja skirtumai pagal dėmesį aktyvaus ir neaktyvaus jaunimo grupėms. Savivaldybės ne tik dažniau skiria prioritetus aktyviam, motyvuotam ir organizuotam jaunimui, bet taip pat žymiai dažniau skiria priemones šios grupės prioritetams įgyvendinti bei vertina priemonių atlikimo efektyvumą, palyginti su priemonėmis neaktyvaus, neorganizuoto, nemotyvuoto ir mažiau galimybių turinčio jaunimo grupėi.

JRK pagal savo funkcijas neturėtų tiesiogiai dirbti su jaunimu, tačiau pusė jų pripažino, kad organizuoja jaunimui laisvalaikį ir užimtumą, patys rengia ir vykdo projektus, veda mokymus ir seminarus. Tačiau dauguma daro tai norėdami paspartinti jaunimo politikos plėtrą savivaldybėse ir bent trečdalis mano, kad tokiu būdu vykdo savo pagrindinę funkciją.

Koordinatoriai Jaunimo reikalų tarybos veiklą savo savivaldybėje vertina dažniausiai vidutiniškai. Teigiama, kad jai efektyviau veikti trukdo JRT narių užimtumas, lyderių ir narių kaita, narių iniciatyvumo, motyvacijos stoka, reti susirinkimai ir kt. Trečdalyje savivaldybių JRT savivaldybės tarybai neteikia jokių siūlymų ir rekomendacijų.

Labiausiai naudojamos jaunimo informavimo priemonės – elektroninio pašto konferencijos (63%) ir tiesioginiai kontaktai su jaunimo organizacijomis (57,4%). Be šių dviejų, efektyviausia priemone taip pat laikomi pranešimai/skelbimai specialiose jaunimui skirtose internetinėse svetainėse (47 pav.). Nepatraukliomis, netinkamomis priemonėmis laikomos radijas ir periodinė spauda (žr. 54 pav.). Žiniasklaidos imlumas pateikiamai informacijai vertinamas gana palankiai, tačiau problemos matomos pačios žiniasklaidos iniciatyvoje – daugelis įvertino ją vidutiniškai (40,7%), virš penktadalio – blogai ar labai blogai (46 lentelė). Pagrindinės kliūtys, su kuriomis susiduriama vykdant jaunimo informavimą – darbuotojų/laiko trūkumas ir jaunimo informavimo poreikių neaiškumas.

5. Rekomendacijos

Rekomendacijos savivaldybėms

Savivaldybėse turi būti sudarytos pačios palankiausios sąlygos, leidžiančios JRK vykdyti integralią jaunimo politiką, ir JRK neturi būti apkrauti papildomomis su jaunimo politikos įgyvendinimu nesusijusiomis funkcijomis. JRK pavaldumas skyriui ar tiesiogiai savivaldybės administracijos direktoriui turi priklausyti nuo konkrečios savivaldybės struktūros; pvz., jei savivaldybėje yra departamentas, kuruojantis kelias jaunimo politikai svarbias sritis, tai JRK priklausymas ar pavaldumas šiam skyriui būtų prasmingas/pageidautinas/rekomenduotinas.

Siekiant, kad jaunimo politikos įgyvendinimas savivaldybėse būtų efektyvus, savivaldybėms rekomenduojama peržiūrėti JRK pareigybių aprašymus ir visose savivaldybėse užtikrinti, kad jaunimo reikalų koordinatorius visą savo darbo laiką galėtų skirti tik su jaunimo politikos įgyvendinimu susijusioms funkcijoms atlikti. JRK yra valstybės deleguota funkcija ir JRK darbas turi būti vertinamas pagal veiklos, skirtos jaunimo politikos įgyvendinimui, atlikimą.

JRK rekomenduojama įtraukti tik į tas tarpžinybines ir tarpinstitucines darbo grupes bei komisijas, kurios yra susiję arba yra reikšmingos integruotos jaunimo politikos įgyvendinimui, kuriose yra priimami jaunimo politikos įgyvendinimui svarbūs sprendimai. JRK neturėtų būti apkraunami šių darbo grupių ir komisijų administravimo darbais.

Reikia užtikrinti, kad į Jaunimo reikalų tarybą įeitų atstovai iš įvairių jaunimo organizacijų ir iš svarbiausias jaunimo politikos sritis kuruojančių savivaldybės skyrių. Sustiprinti regioninių jaunimo reikalų tarybų (JRT) sudėtį, skatinti savivaldybės atstovų taryboje atsakingumą, sudaryti sąlygas lengvesniam JRT sudėties keitimui, siekiant geresnių jos veiklos rezultatų plėtojant jaunimo politiką.

Rekomenduojama stiprinti jaunimo ir su jaunu dirbančias organizacijas per savivaldybės projektinį, programinį finansavimą, siekiant efektyvaus bendradarbiavimo, kompetentingo jaunimo organizacijų ir su jaunu dirbančių organizacijų atstovų dalyvavimo JRT veikloje.

Savivaldybėse jaunimo politikos prioritetai pasirenkami iš inercijos, beveik vienodi visose savivaldybėse. Pasirenkant prioritetus ir formuojant jaunimo politiką retai atsižvelgiama į jaunimo ir su jaunu susijusių organizacijų situacijos stebėseną ir poreikių tyrimus. Rekomenduojama savivaldybėms keisti šią jaunimo politikos formavimo taktiką, t.y., vykdyti savivaldybėje jaunimo poreikių ir situacijos tyrimus ir naudotis jų rezultatais pasirenkant jaunimo politikos prioritetus bei priemones.

Rekomendacijos Jaunimo reikalų departamentui prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos

Tyrimas atskleidė, kad yra tokių savivaldybių, kuriose dalis JRK darbui apmokėti skiriamų valstybės biudžeto lėšų panaudojamos ne pagal paskirtį: apklaustų JRK teigimu, kai kuriose savivaldybėse JRK darbas apmokamas ne pagal numatytą tarnautojo kategoriją, už tą patį atlyginimą tenka atlikti ne su jaunimo politikos įgyvendinimu susijusiomis funkcijomis, kai kur net iki 80 proc. Todėl Jaunimo reikalų departamentui prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos rekomenduojama inicijuoti

savivaldybių gaunamų lėšų, skiriamų jaunimo reikalų koordinatorių darbui (JRK pareigoms) apmokėti, panaudojimo tikslingumo patikrinimą.

Tyrimas parodė, kad JRK tenka atlikti tokias funkcijas ir veiklas, iš kurių ne visas jie laiko efektyviausiomis. Todėl Jaunimo reikalų departamentui prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos rekomenduojama toliau dirbti su savivaldybėmis, aptariant ir aiškinantis jaunimo politikos prioritetus, tinkamiausias jos įgyvendinimo priemones, JRK funkcijas savivaldybėse, efektyviausias veiklas ir darbo metodus, taip pat inicijuoti pasikeitimą patirtimi ir gerosios praktikos pavyzdžiais tarp savivaldybių.

Organizuoti mokymus ir seminarus, leidžiančius sustiprinti JRK kompetencijas šiose srityse:

1. Lietuvos ir ES jaunimo politika (pvz., Lietuvos ir ES jaunimo politikos prioritetų išmanymas, ES jaunimo politika ir ją reglamentuojantys teisės aktai, Jaunimo politikos integracija į kitas politikos sritis);
2. NVO veiklos principai (pvz., NVO veiklos principų (ir kitų susijusių dalykų) žinojimas, NVO veiklos skatinimo būdai ir pan.);
3. Jaunimo interesų žinojimas ir atstovavimas (pvz., Jaunimo reikalų koordinatorių darbo specifika ir pasiteisinantys metodai, lobizmas (sprendimų, susijusių su jaunimo politika priėmimas); bendradarbiavimas, ugdomojo vadovavimo (*coaching*) metodas ir jo taikymas);
4. Jaunimo politikos planavimas, projektų rašymas, vertinimas (pvz., įvairių koncepcijų kūrimo principai, JP planavimas vietos lygiu, strateginis veiklos planavimas, programų, projektų ruošimo metodika, projektų vertinimo, tarptautinių projektų koordinavimo).
5. Tyrimo metu išryškėjo tyrimų organizavimo įgūdžių stoka, todėl siūloma suteikti JRK tyrimų organizavimo kompetencijų, leidžiančių tinkamai suformuoti tyrimo užduotis, kriterijus ir įvertinti, suprasti gautus rezultatus.

Jaunimo politikos plėtros savivaldybėse tyrimas

grupė1

1: JRK pavaldumas savivaldybės administracijos struktūroje:

Pasirinkite *tik vieną* iš pateiktų variantų:

- Švietimo skyriaus vedėjui.
- Socialinių reikalų skyriaus vedėjui.
- Vaikų teisių apsaugos tarnybos vadovui.
- Investicijų skyriaus vedėjui.
- Planavimo skyriaus vedėjui.
- Tiesiogiai pavaldus administracijos direktoriui.
- Kita

2: JRK savivaldybėje yra:

Pasirinkite *tik vieną* iš pateiktų variantų:

- Karjeros valstybės tarnautojas.
- Politinio pasitikėjimo valstybės tarnautojas.
- Dirba pagal darbo sutartį.
- Kita

3: Kaip manote, koks struktūrinis pavaldumas leistų JRK efektyviausiai įgyvendinti jaunimo politiką:

Pasirinkite *tik vieną* iš pateiktų variantų:

- Švietimo sk. (pagrįskite, kodėl)
- Kultūros sk. (pagrįskite, kodėl)
- Vaikų teisių apsaugos tarnyboje (pagrįskite, kodėl)

Čia pakomentuokite savo pasirinkimą

4: Kaip manote, koks struktūrinis pavaldumas leistų JRK efektyviausiai įgyvendinti jaunimo politiką:

Pasirinkite *tik vieną* iš pateiktų variantų:

- Vaikų bei jaunimo teisių apsaugos.
- Tarptautinių santykių.
- Kultūros.
- Socialinės apsaugos bei rūpybos.
- Švietimo.
- Kita (parašykite)

Čia pakomentuokite savo pasirinkimą

5: Nurodykite kokią dalį (procentais) Jūsų darbo laiko vidutiniškai sudaro:

Savo atsakymą (-us) rašykite čia

Jaunimo politikos įgyvendinimo funkcijų vykdymas:

Su jaunimo politikos įgyvendinimu nesusijusių funkcijų vykdymas:

6: Ar Jūs gaunate atlyginimo priedą už su jaunimo politikos įgyvendinimu nesusijusių funkcijų vykdymą?

Pasirinkite *tik vieną* iš pateiktų variantų:

- Taip.
- Ne.
- Priedą gaunu už susijusių su jaunimo politikos įgyvendinimu funkcijų vykdymą.

7: Kas sudaro Jūsų atlyginimą?

Pasirinkite *visus* tinkamus

- Atlyginimas.
- Priedai.

Kita:

8: Pagal kokių funkcijų atlikimą/vykdyimą yra labiausiai vertinamas Jūsų darbas (pvz.: metinėje veiklos ataskaitoje, išrašant premijas ir pan.)?

Pasirinkite *tik vieną* iš pateiktų variantų:

- Jaunimo politikos įgyvendinimo funkcijų vykdymą.
- Su jaunimo politikos įgyvendinimu nesusijusių funkcijų vykdymą.

9: Pažymėkite 5 dažniausiai Jūsų atliekamas jaunimo politikos įgyvendinimo funkcijas

Pasirinkite *tinkamiausius*5 atsakymai:

- Inicijuoja jaunimo politikos įgyvendinimo priemones.
- Rengia savivaldybės mero, tarybos, administracijos direktoriaus tvirtinamų dokumentų, susijusių su jaunimo politika ir jos įgyvendinimu, projektus.
- Kaupia ir skleidžia informaciją visuomenei, jaunimui ir jaunimo organizacijoms.
- Rengia metines jaunimo padėties ir jaunimo politikos įgyvendinimo pokyčių savivaldybėje apžvalgas.
- Koordinuoja savivaldybės jaunimo reikalų tarybos darbą.
- Vykdo tarpinstitucinį bendradarbiavimą jaunimo politikos formavimo ir įgyvendinimo srityje.
- Bendradarbiauja su jaunimo organizacijų apskrituoju stalu (regionine jaunimo organizacijų taryba), jaunimo organizacijomis, su jaunimu dirbančiomis organizacijomis ir neformaliomis jaunimo grupėmis.
- Atstovauja Jaunimo interesus, jaunimo politikos klausimus darbo grupėse ir komisijoje.
- Inicijuoja jaunimo organizacijų bei jaunimo grupių projektus Europos sąjungos ir Lietuvos fondams.
- Dalyvauja plėtojant bendradarbiavimą jaunimo politikos įgyvendinimo srityje su kitomis savivaldybėmis ir užsienio šalimis.

Kita:

10: Kaip manote, kokios 5 JRK funkcijos būtų efektyviausios jaunimo politikos plėtrai?

Pasirinkite *tinkamiausius*5 atsakymai:

- Inicijuoti jaunimo politikos įgyvendinimo priemones.
- Rengti savivaldybės mero, tarybos, administracijos direktoriaus tvirtinamų dokumentų, susijusių su jaunimo politika ir jos įgyvendinimu, projektus.
- Kaupiti ir skleisti informaciją visuomenei, jaunimui ir jaunimo organizacijoms.
- Rengti metines jaunimo padėties ir jaunimo politikos įgyvendinimo pokyčių savivaldybėje apžvalgas.
- Koordinuoti savivaldybės jaunimo reikalų tarybos darbą.

- Vykdyti tarpinstitucinį bendradarbiavimą jaunimo politikos formavimo ir įgyvendinimo srityje.
- Bendradarbiauti su jaunimo organizacijų apskrituoju stalu (regionine jaunimo organizacijų taryba), jaunimo organizacijomis, su jaunimu dirbančiomis organizacijomis ir neformaliomis jaunimo grupėmis.
- Atstovauti jaunimo interesus, jaunimo politikos klausimus darbo grupėse ir komisijoje.
- Inicijuoti jaunimo organizacijų bei jaunimo grupių projektus Europos sąjungos ir Lietuvos fondams.
- Dalyvauti plėtojant bendradarbiavimą jaunimo politikos įgyvendinimo srityje su kitomis savivaldybėmis ir užsienio šalimis.

Kita:

grupė2

11: Kiek Jūsų savivaldybėje iš viso yra:

Savo atsakymą (-us) rašykite čia

Jaunimo organizacijų:

Su jaunimu dirbančių organizacijų:

12: Kiek Jūsų savivaldybėje yra jaunimo ar su jaunimu dirbančių organizacijų, užsiimančių šiomis veiklomis:

Savo atsakymą (-us) rašykite čia

Aplinkosauginė veikla:	<input type="text"/>
Jaunimo atstovavimas:	<input type="text"/>
Kultūrinė veikla:	<input type="text"/>
Kūno kultūra ir sportas:	<input type="text"/>
Laisvalaikio organizavimas:	<input type="text"/>
Mokymų organizavimas:	<input type="text"/>
Mokslinė ir švietėjiška veikla:	<input type="text"/>
Pastoracinė veikla:	<input type="text"/>
Pilietiškumas ir demokratija:	<input type="text"/>
Socialinė veikla:	<input type="text"/>
Stovyklų organizavimas:	<input type="text"/>
Sveikatingumas:	<input type="text"/>
Žalingų įpročių prevencija:	<input type="text"/>

13: Su keliomis jaunimo arba su jaunimu dirbančiomis organizacijomis Jums tenka dažniausiai (nuolatos)

bendrauti, bendradarbiauti ar kažkaip kitaip susidurti savo darbe?

Irašykite savo atsakymą čia:

14: Prašome pasirinkti 5 dažniausiai Jūsų atliekamas veiklas, padedančias įgyvendinti jaunimo politiką savivaldybėje:

Pasirinkite *tinkamiausius*5 atsakymai:

- Teisės aktų ir dokumentų analizė, pasiūlymų rengimas.
- Jaunų žmonių, žmonių, dirbančių su jaunimu, jaunimo organizacijų konsultavimas.
- Dalyvavimas jaunimo ir jaunimui skirtuose renginiuose.
- Mokymų jaunimo darbuotojams arba su jaunimu dirbantiems asmenims vedimas.
- Tarptautinių ryšių ir bendradarbiavimo jaunimo politikos srityje palaikymas.
- Oficialių delegacijų priėmimas, jų maitinimo, apgyvendinimo, programos organizavimas.
- Dalyvavimas tarpžinybinėse ir tarpinstitucinėse darbo grupėse, komisijose.
- Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos veiklos koordinavimas.
- Savivaldybės strategijų ir programų jaunimo politikos srityje rengimas.
- Savivaldybės programų skirtų jaunimo projektinei veiklai finansuoti administravimas.
- Jaunimo situacijos stebėseną (monitoringas).
- Tyrimų organizavimas.

Kita:

15: Prašome nurodyti 5 veiklas, kurios, Jūsų nuomone, būtų efektyviausios vykdant jaunimo politikos plėtrą savivaldybėse:

Pasirinkite *tinkamiausius*5 atsakymai:

- Teisės aktų ir dokumentų analizė, pasiūlymų rengimas.
- Jaunų žmonių, žmonių, dirbančių su jaunimu, jaunimo organizacijų konsultavimas.
- Dalyvavimas jaunimo ir jaunimui skirtuose renginiuose.
- Mokymų jaunimo darbuotojams arba su jaunimu dirbantiems asmenims vedimas.
- Tarptautinių ryšių ir bendradarbiavimo jaunimo politikos srityje palaikymas.
- Oficialių delegacijų priėmimas, jų maitinimo, apgyvendinimo, programos organizavimas.
- Dalyvavimas tarpžinybinėse ir tarpinstitucinėse darbo grupėse, komisijose.
- Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos veiklos koordinavimas.
- Savivaldybės strategijų ir programų jaunimo politikos srityje rengimas.
- Savivaldybės programų skirtų jaunimo projektinei veiklai finansuoti administravimas.
- Jaunimo situacijos stebėseną (monitoringas).

Tyrimų organizavimas.

Kita:

16: Ar veiklos, susijusios su jaunimo politikos įgyvendinimu, įtrauktos į savivaldybės struktūrinio padalinio (skyriaus, administracijos), kuriam priklausote, veiklos planą?

Pasirinkite *tik vieną* iš pateiktų variantų:

Taip.

Daugiau taip.

Daugiau ne.

Ne.

17: Kaip rengiami struktūrinio padalinio, kuriam priklausote, veiklos planai?

Pasirinkite *tik vieną* iš pateiktų variantų:

Padalinio vadovas pateikia veiklos planą ir supažindina su jais darbuotojus.

Padalinio vadovas surenka iš darbuotojų jų planus ar siūlymus ir pagal juos parengia skyriaus planą.

Veiklos planą rengia viso padalinio darbuotojai ir vadovas drauge.

Kita

18: Kokių būdu jaunimo politikos priemonės yra įtraukiamos į savivaldybės veiklos planus?

Pasirinkite *tik vieną* iš pateiktų variantų:

JRK pateikia jaunimo politikos priemones tiesiogiai veiklos planų sudarymo grupei.

Padalinių vadovai pateikia savo padalinių veiklos planus, kuriuose įtrauktos jaunimo politikos priemonės.

Regioninė jaunimo reikalų taryba pateikia jaunimo politikos priemones tiesiogiai veiklos planų sudarymo grupei.

Kita

19: Ar žinate savivaldybės teritorijoje veikiančias neformalias jaunimo grupes: jaunimo iniciatyvas, įvairioms jaunimo subkultūroms (gotai, pankai, riedutininkai, grafitininkai ir pan.) priklausančias jaunų žmonių grupes?

Pasirinkite *tik vieną* iš pateiktų variantų:

Taip.

Kai kurias.

Ne.

20: Ar turite nuolatinį ryšį su jaunimo neformaliomis grupėmis: palaikote kontaktus su jų lyderiais (atstovais), žinate jų poreikius ar dirbate su jomis?

Pasirinkite *tik vieną* iš pateiktų variantų:

- Taip.
- Tik su kai kuriomis (parašykite, kokiomis)
- Ryšių neturime.

Čia pakomentuokite savo pasirinkimą

grupė3

21: Kiek dėmesio savo veikloje skiriate:

Pasirinkite atitinkamą atsakymą komentara kiekvienam

	Daug	Mažai	Neskiriu
Aktyviam, organizuotam jaunimui	☐	☐	☐
Neaktyviam, neorganizuotam jaunimui	☐	☐	☐
Mažiau galimybių turinčiam jaunimui	☐	☐	☐

22: Kiek dėmesio savo veikloje skiriate:

Pasirinkite atitinkamą atsakymą komentara kiekvienam

	Aktyvus, motyvuotas, organizuotas jaunimas	Neaktyvus, nemotyvuotas, neorganizuotas jaunimas	Mažiau galimybių turintis jaunimas
Savivaldybėje šiai jaunimo grupei prioritetas neskiriamas.	☐	☐	☐
Skiriamas prioritetas.	☐	☐	☐
Skiriamas prioritetas ir įgyvendinamos priemonės.	☐	☐	☐
Skiriamas prioritetas, įgyvendinamos priemonės ir vertinamas priemonių efektyvumas.	☐	☐	☐

23: Keliose komisijose, darbo grupėse, kitose struktūrose dalyvaujate:

Savo atsakymą (-us) rašykite čia

Savivaldybės lygmenyje (nurodykite skaičių):	
Apskritis ar nacionaliniame lygmenyje (nurodykite skaičių):	
Kita (parašykite ir nurodykite skaičių):	

24: Jaunimo reikalų koordinatoriaus dalyvavimas komisijose, darbo grupėse, kitose struktūrose (neskaitant

regioninės jaunimo reikalų tarybos) padeda įgyvendinti jaunimo politiką savivaldybėse, nes (pažymėkite 3, Jūsų manymu, didžiausius privalumus):

Pasirinkite *tinkamiausius*3 atsakymai:

- Turi platesnę informaciją apie savivaldoje vykstančius procesus.
- Turi galimybę daryti įtaką jaunimo politiką formuojantiems sprendimams.
- Dalyvavimas įneša į komisijų ir darbo grupių darbotvarkę jaunimo politikai aktualias temas.
- Dalyvavimas garantuoja palankių jaunimui sprendimų priėmimą ir išteklių gavimą iš komisijos kuruojamos srities.
- Plečiasi pažintys ir įtaka, užmezgami neformalūs kontaktai su politikais, įtakingais asmenimis.

Kita:

25: Jaunimo reikalų koordinatoriaus dalyvavimas komisijose, darbo grupėse, kitose struktūrose (neskaitant regioninės jaunimo reikalų tarybos) trukdo įgyvendinti jaunimo politiką savivaldybėse, nes (pažymėkite 3, jūsų manymu, didžiausius trūkumus):

Pasirinkite *tinkamiausius*3 atsakymai:

- JRK įtraukiamas į tokias komisijas (pvz.: viešųjų pirkimų, medžiagų nurašymo, vienkartinį renginių organizavimo ir pan.), kurių veikla nesisieja su jaunimo politikos formavimu ir įgyvendinimu savivaldoje.
- JRK paskiriama administruoti, koordinuoti komisijos ar grupės darbą, kas atima daug laiko ir duoda mažai naudos jaunimo politikos įgyvendinimui.
- JRK į komisijas ir darbo grupes gali būti įtraukiami ne dėl turimos kompetencijos, bet dėl politinio angažuotumo (pvz.: priėmimo į darbą, darbo ginčų komisijos).
- Daugelis komisijų yra neįtakingos, sukurtos pagal įstatymo raidę, sprendimai formalūs ir rekomendacinio pobūdžio.
- Bereikalingas informacijos srautas.

Kita:

26: Kaip manote, ar reikalingas jaunimo reikalų skyrius?

Pasirinkite *tik vieną* iš pateiktų variantų:

- Taip.
- Ne.
- Nežinau.

27: Kaip manote, kurios iš nurodytų sąlygų būtų svarbiausios pagrindžiant jaunimo reikalų skyriaus savivaldybėje reikalingumą?

Pasirinkite *tinkamiausius*3 atsakymai:

- Didelis jaunų žmonių skaičius;
- Didelis jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų skaičius;

- Didelis deleguotų funkcijų JRK skaičius;
- Tarpžinybinio ir tarpsektorinio bendradarbiavimo intensyvumas;
- Didelis savivaldybės įgyvendinamų programų ir priemonių jaunimui skaičius;
- Didelis socialiai pažeidžiamo (nedirbančio, nesimokančio ar kitaip pažeisto) jaunimo skaičius;
- Platus įstaigų, organizacijų, specialistų, dirbančių su jaunimu, tinklas (kuo daugiau struktūrų organizacijų, tuo daugiau koordinatoriui darbo)

Kita:

28: Jei JRK būtų pavaldus tiesiogiai savivaldybės administracijos direktoriui, tai:

Pasirinkite *tinkamiausius*3 atsakymai:

- Jam lengviau daryti įtaką savivaldybės jaunimo politikos sprendimams;
- Gauna daugiau informacijos, turi galimybę dalyvauti vadovų pasitarimuose, įsitraukti į tarpinstitucines/tarpžinybines darbo grupes;
- Turi neformalų direktoriaus pavaduotojo statusą ir gali daryti integralų poveikį savivaldybės (ne tik administracijos) struktūroje;
- Turi didesnę autoritetą;
- Turi didesnę (mažiau suvaržytą) erdvę veikti;
- Turi mažiau papildomų funkcijų, kurios primetamos JRK, kurie priklauso skyriams (pagal tų skyrių veiklos specifiką).

Kita:

29: Ar jums tenka dirbti su jaunais žmonėmis (neorganizuotu jaunimu) tiesiogiai (ne per organizacijas)?

Pasirinkite *tik vieną* iš pateiktų variantų:

- Taip
- Ne

[Only answer this question jei atsakėte 'Taip' į klausimą '29 ']

30: Kokias veiklas vykdate arba kokiais būdais tiesiogiai dirbate su jaunais žmonėmis?

Pasirinkite *visus* tinkamus

- Vedate jiems seminarus, mokymus.
- Organizuojate ir vykdate įvairią laisvalaikio užimtumo veiklą.
- Rengiate ir vykdate projektus.
- Padedate spręsti konkrečias jiems iškylančias problemas (pvz. padedate surasti darbą, apsispręsti dėl studijų ir pan.).
- Praleidžiate laiką gatvėje, grupuočių ar šiaip jaunimo rinkimosi vietose, bendraudami su jaunimu.

Kita:

[Only answer this question jei atsakėte 'Taip' į klausimą '29 ']

31: Jūs tiesiogiai dirbate su jaunimu, nes (pažymėkite 3 svarbiausius):

Pasirinkite *tinkamiausius*3 atsakymai:

- Jūs norite dalyvauti jaunimo veikloje ir jums patinkančiose jaunimo iniciatyvose.
- Norite įtakoti kai kuriuos svarbius procesus, veiklas jaunimo veikloje ir politikoje.
- Turite draugų, pažįstamų jaunimo veikloje, kuriems norite padėti.
- Anksčiau dalyvavote jaunimo veikloje ir norite perduoti savo žinias ir patirtį.
- Tokiu būdu vykdote pagrindinę JRK funkciją.
- Norite daryti gerus darbus – padėti problemų turinčiam jaunimui.
- Norite papildomai užsidirbti pinigų.
- Norite kelti savo kvalifikaciją, įgyti daugiau patirties darbe su jaunimu.
- Norite spartesnės jaunimo politikos plėtros savivaldybėje.
- Norite sukurti ir išlaikyti savo įtaką jaunimui.
- Turite politikų arba administracijos pavedimą, kurį bandote įvykdyti.
- Nėra jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų.

Kita:

grupė4

32: Pažymėkite Jaunimo politikos prioritetus, kuriuos yra išsikėlusį Jūsų savivaldybė:

Pasirinkite *visus* tinkamus

- Sumažinti jaunimo nedarbą;
- Skatinti jaunimo verslumą;
- Skatinti jaunimo socialinę integraciją (ypač padedant kovoti su jaunų žmonių, kurie nesimoko, nesilavina, nedirba, problema);
- Sumažinti anksčiau mokyklas paliekančių jaunuolių skaičių;
- Teikti papildomą pagalbą šeimos, esančioms sunkioje padėtyje;
- Stiprinti jaunimo pilietinio dalyvavimo įgūdžius, vertybes ir požiūrį, kuriuos jaunimas įgyja, dalyvaudamas jaunimo organizacijose ir jaunimo veikloje;
- Sudaryti sąlygas veiksams, skirtiems vaikų ir jaunimo sveikatos stiprinimui ir ypač sveikai gyvensenai;
- Sudaryti sąlygas jaunimo dalyvavimui sprendimų priėmime;
- Užtikrinti informacijos prieinamumą visoms jaunimo grupėms;
- Skatinti savanorišką jaunimo tarnybą (savanorystę);

Nė vienas iš išvardintų jaunimo politikos prioritetų nėra svarbūs savivaldybėje.

Kita:

33: Jūsų nuomone, kokie turėtų būti jaunimo politikos prioritetai Jūsų savivaldybėje?

Irašykite savo atsakymą čia:

34: Kokiais būdais Jūsų savivaldybėje yra vertinama jaunimo politikos įgyvendinimo kokybė?

Pasirinkite *tik vieną* iš pateiktų variantų:

- Lyginama su kitų savivaldybių vykdoma jaunimo politikos veikla ir rezultatais.
- Vykdoma nuolatinė jaunimo politikos įgyvendinimo stebėseną (jaunimo organizacijų, struktūrų, priemonių, dokumentų statistika).
- Savivaldybės administracija yra įdiegusi kokybės vertinimo sistemą.
- Kita

35: Kaip yra užtikrinamas horizontalus jaunimo politikos principas (integruotos jaunimo politikos principas) savivaldybėje – jaunimo politikos įtraukimas visose kitose politikos srityse: švietimo, socialinės apsaugos, sveikatos, užimtumo ir pan.?

Pasirinkite *visus* tinkamus

- JRK dalyvauja svarstant kitų skyrių veiklos planus.
- JRK dalyvauja tarpžinybinėse grupėse, kuriose svarstomi su jaunimo politika susiję klausimai.
- JRK dalyvauja savivaldybės tarybos pasėdžiuose siekiant akcentuoti jaunimo politikos prioritetus.
- Per savivaldybės jaunimo reikalų tarybą.
- Savivaldybėje nėra taikomas horizontalus jaunimo politikos principas.

Kita:

36: Ar Jūsų savivaldybėje yra regioninė jaunimo organizacijų taryba?

Pasirinkite *tik vieną* iš pateiktų variantų:

- Yra, bet neveikia
- Yra ir veikia
- Nėra

[Only answer this question jei atsakėte 'Yra, bet neveikia' arba 'Yra ir veikia' į klausimą '36 ']

37: Regioninė jaunimo organizacijų taryba įkurta:

Pasirinkite *visus* tinkamus

- Jaunimo organizacijų iniciatyva.
- Jaunimo reikalų koordinatoriaus iniciatyva.
- Aktyvių jaunimo lyderių iniciatyva.
- Politinių partijų iniciatyva.

Kita:

[Only answer this question jei atsakėte 'Yra ir veikia' arba 'Yra, bet neveikia' į klausimą '36 ']

38: Regioninę jaunimo organizacijų tarybą sudaro:

Pasirinkite *visus* tinkamus

- Juridiniai asmenys – jaunimo organizacijos;
- Juridiniai asmenys – jaunimo ir su jaunu dirbančios organizacijos;
- Fiziniai ir juridiniai asmenys.

Kita:

[Only answer this question jei atsakėte 'Yra ir veikia' arba 'Yra, bet neveikia' į klausimą '36 ']

39: Kokios yra regioninės jaunimo organizacijų tarybos sąsajos su savivaldybe?

Pasirinkite *visus* tinkamus

- Regioninė jaunimo organizacijų taryba yra finansuojama iš savivaldybės biudžeto lėšų, teikia finansines ir veiklos ataskaitas savivaldybei;
- Regioninės jaunimo organizacijų tarybos atstovai deleguoti į savivaldybės jaunimo reikalų tarybą, įvairias komisijas, darbo grupes;
- Regioninės jaunimo organizacijų tarybos atstovai kviečiami į savivaldybės tarybos posėdžius, susitikimus su meru, administracijos vadovais;
- Regioninės jaunimo organizacijų tarybos atstovai kviečiami būti ekspertais (pvz. vertinant projektus);
- Regioninė jaunimo organizacijų taryba įtraukiama į savivaldybės strategijų, veiklos planų, programų rengimą;

Kita:

40: Savivaldybės jaunimo reikalų taryba sudaroma:

Pasirinkite *tik vieną* iš pateiktų variantų:

- Pariteto principu iš regioninių jaunimo organizacijų tarybos bei iš savivaldybės tarybos, administracijos, kitų institucijų atstovų.
- Pariteto principu iš jaunimo organizacijų bei iš savivaldybės tarybos, administracijos, kitų institucijų atstovų.

Pariteto principu iš jaunimo atstovų bei iš savivaldybės tarybos, administracijos, kitų institucijų atstovų.

Kita

41: Kaip vertinate savo savivaldybės jaunimo reikalų tarybos veiklą?

Pasirinkite *tik vieną* iš pateiktų variantų:

Labai blogai.

Blogai.

Vidutiniškai.

Gerai.

Labai gerai.

42: Kas, Jūsų nuomone, trukdo efektyvesnei savivaldybės jaunimo reikalų tarybos veiklai?

Irašykite savo atsakymą čia:

43: Kaip savivaldybės taryba atsižvelgia į jaunimo reikalų tarybos siūlymus, rekomendacijas?

Pasirinkite *tik vieną* iš pateiktų variantų:

Įtraukia į darbotvarkę.

Neįtraukia į darbotvarkę.

JRT nepateikia siūlymų ir rekomendacijų savivaldybės tarybai.

grupė5

44: Kokiomis informavimo priemonėmis skelbiate apie savivaldybės organizuojamą veiklą jaunimui?

Pasirinkite atitinkamą atsakymą komentara kiekvienam

	Niekada	Kartais	Dažnai	Nuolat
Pranešimai/skelbimai televizijoje	☐	☐	☐	☐
Pranešimai/skelbimai radijuje	☐	☐	☐	☐
Pranešimai/skelbimai periodinėje spaudoje	☐	☐	☐	☐
Pranešimai/skelbimai specialiose jaunimui skirtose internetinėse svetainėse	☐	☐	☐	☐
Pranešimai/skelbimai valstybinių institucijų puslapiuose (ministerijų, savivaldybių)	☐	☐	☐	☐
Pranešimai/skelbimai kituose internetiniuose	☐	☐	☐	☐

puslapiuose				
Elektroninio pašto konferencijos (el. pašto adresų sąrašai)	☐	☐	☐	☐
Plakatai	☐	☐	☐	☐
Lankstinukai	☐	☐	☐	☐
Specialūs leidiniai (knygelės, renginiui/projektui skirti žurnalai ir pan.)	☐	☐	☐	☐
Tiesioginiai kontaktai su jaunimo organizacijomis	☐	☐	☐	☐
Informavimo renginiai (informavimo dienos, akcijos ir pan.)	☐	☐	☐	☐
Kita	☐	☐	☐	☐

44a: Įrašykite informavimo priemonę (-es), jeigu ankstesniame klausime pažymėjote atsakymą "Kita".

Įrašykite savo atsakymą čia:

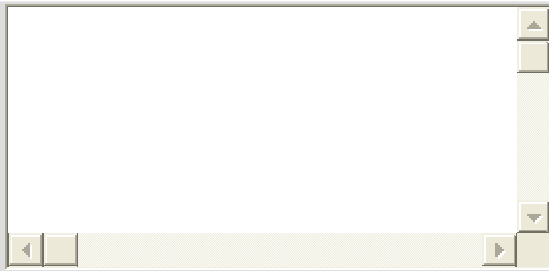
45: Kokiose vietose ir kokiais būdais platinote jaunimui skirtą spausdintą medžiagą (plakatus, lankstinukus, leidinius)?

Pasirinkite atitinkamą atsakymą komentaraž kiekvienam

	Niekada	Kartais	Dažnai	Nuolat
Per mokyklas	☐	☐	☐	☐
Per bibliotekas	☐	☐	☐	☐
Per kultūros centrus	☐	☐	☐	☐
Viešose skelbimų vietose mieste (skelbimų lentos)	☐	☐	☐	☐
Per jaunimo organizacijas	☐	☐	☐	☐
Bendruomenės namus	☐	☐	☐	☐
Kita	☐	☐	☐	☐

45a: Įrašykite informavimo būdą (-us), jeigu ankstesniame klausime pažymėjote atsakymą "Kita".

Įrašykite savo atsakymą čia:

46: Apibendrinami, prašome pasakyti, kaip vertinate bendradarbiavimą su vietine (rajono, apskrities) žiniasklaida:

Pasirinkite atitinkamą atsakymą komentara kiekvienam

	Labai blogai	Blogai	Vidutiniškai	Gerai	Labai gerai
Žiniasklaida noriai priima savivaldybės teikiamą informaciją apie jaunimui skirtą veiklą ir jaunimo politiką	☐	☐	☐	☐	☐
Pati žiniasklaida imasi iniciatyvos informuoti apie jaunimo veiklą ir jaunimo politiką	☐	☐	☐	☐	☐

47: Remdamiesi savo patirtimi, pasakykite, kokios iš jūsų naudojamų jaunimo informavimo priemonių yra efektyviausios, patraukliausios jaunimui? Prašome pažymėti 3, kurias vertinate geriausiai.

Pasirinkite *tinkamiausius*3 atsakymai:

- Pranešimai/skelbimai televizijoje
- Pranešimai/skelbimai radijuje
- Pranešimai/skelbimai periodinėje spaudoje
- Pranešimai/skelbimai specialiose jaunimui skirtose internetinėse svetainėse
- Pranešimai/skelbimai valstybinių institucijų puslapiuose (ministerijų, savivaldybių)
- Pranešimai/skelbimai kituose internetiniuose puslapiuose
- Elektroninio pašto konferencijos (el. pašto adresų sąrašai)
- Plakatai
- Lankstinukai
- Specialūs leidiniai (knygelės, renginiui/projektui skirti žurnalai ir pan.)
- Tiesioginiai kontaktai su jaunimo organizacijomis
- Informavimo renginiai (informavimo dienos, akcijos ir pan.)

Kita:

48: Su kokiomis kliūtimis susiduriate vykdydami jaunimo informavimą? (pažymėkite 3 svarbiausias):

Pasirinkite *tinkamiausius*3 atsakymai:

- Lėšų trūkumas

- Darbuotojų/laiko trūkumas
- Bendradarbiavimo su žiniasklaida sunkumai
- Bendradarbiavimo su jaunimo nevyriausybinėmis organizacijomis sunkumai
- Bendradarbiavimo su tarpinėmis institucijomis (bibliotekomis, kultūros centrais ir kt.) sunkumai
- Žinių/apmokymų šioje srityje trūkumas
- Metodinių priemonių trūkumas
- Nėra aiškūs jaunimo informavimo poreikiai (kiek ir kokios informacijos reiktų)
- Informavimo sistemos (sistemiškumo, nuolatinių kanalų ir pan.) nebuvimas.

Kita:

49: Ar sekate ir kaupiate informaciją apie jaunimo politiką, pasirodančią žiniasklaidoje?

Pasirinkite *tik vieną* iš pateiktų variantų:

- Taip
- Iš dalies
- Ne

[Only answer this question jei atsakėte 'Taip' arba 'Iš dalies' į klausimą '49 ']

50: Ar kaupiama informacija turi įtakos jaunimo politikos Jūsų savivaldybėje formavimui?

Pasirinkite *tik vieną* iš pateiktų variantų:

- Taip
- Iš dalies
- Ne

51: Ar organizuojate savivaldybėje jaunimo nuomonės, poreikių, situacijos ir pan. tyrimus?

Pasirinkite *tik vieną* iš pateiktų variantų:

- Taip
- Ne

[Only answer this question jei atsakėte 'Taip' į klausimą '51 ']

52: Ar atliktų tyrimų informacija turi įtakos jaunimo politikos Jūsų savivaldybėje formavimui?

Pasirinkite *tik vieną* iš pateiktų variantų:

- Taip
- Iš dalies
- Ne

53: Kokios priežastys kliudo organizuoti jaunimo tyrimus?

Pasirinkite *visus* tinkamus

- Nėra poreikio.
- Savivaldybė neskiria lėšų.
- Trūksta tyrimų organizavimo kompetencijos.
- Trūksta laiko.

Kita:

grupė6

54: Anksčiau atliktame tyrime jaunimui buvo užduotas klausimas, kodėl jis nedalyvauja jaunimo organizacijų veikloje. Dalis jaunuolių teigė, kad priežastis yra informavimo trūkumas. Kaip jūs manote, kokios priežastys lėmė tokį jaunuolių atsakymą Jūsų savivaldybėje?(pažymėkite iki 3 svarbiausių priežasčių)

Pasirinkite *tinkamiausius*3 atsakymai:

- Jaunimui pateikiama nepakankamai informacijos
- Informacija pateikiama netinkamomis priemonėmis (kanalais)
- Informacija pateikiama nepatraukliai
- Pateikiama ne ta informacija, kurios reiktų jaunimui
- Informacija pateikiama nereguliariai, nesistemiškai
- Pateikiama pakankamai informacijos, tačiau jaunimui trūksta iniciatyvos ją susirasti ir ja pasinaudoti

Kita:

55: Jūsų nuomone, JRK priklausymas nevyriausybinėms organizacijoms padeda vykdyti JRK funkcijas, nes:

Pasirinkite *visus* tinkamus

- Geriau supranta nevyriausybinių organizacijų veiklos ypatumus.
- Geriau žino organizacijų poreikius.
- Greičiau randa bendrą kalbą su NVO atstovais.
- Geriau susipažinęs su jaunimo interesais ir poreikiais.
- Lankstesnis priimant sprendimus, derantis ir bendradarbiaujant su NVO.
- Neturiu nuomonės.

Kita:

56: Jūsų nuomone, JRK priklausymas nevyriausybinėms organizacijoms trukdo vykdyti JRK funkcijas, nes:

Pasirinkite *visus* tinkamus

- Trukdo objektyvumui, sąžiningumui, teisingumui darbe.
- Kyla pavojus sulaukti įtarimų ir kaltinimų iš kitų nevyriausybinių organizacijų šališkumu.
- Sunku prisitaikyti prie savivaldybės darbo tvarkos, apribojimų ir taisyklių.

- Kitos NVO pirmiausia mato kaip tam tikros organizacijos atstovą, o tik po to kaip JRK.
  - Nesaugi darbo aplinka, nepriima kolegos, kiti savivaldybės darbuotojai.
  - Neturiu nuomonės.
- Kita:

57: Jūsų nuomone, JRK priklausymas politinėms partijoms padeda vykdyti JRK funkcijas, nes:

Pasirinkite *visus* tinkamus

- Pagreitina sprendimų derinimo, priėmimo ir įgyvendinimo procesą.
- Politinis ir strateginis JRK darbo palaikymas.
- Politikai geriau įsiklauso į jaunimo problematiką, jaunimo politikos temas ir plėtros galimybes.
- Sąlyginai saugesnė aplinka (jei JRK partija pozicijoje).
- Tiesioginė (partinė) įtaka politiniams sprendimams.
- Galimybė susitvarkyti finansinę padėtį.
- Padeda JRK pripažinimui, įvaizdžiui ir jo veiklos vertinimui.
- Neturiu nuomonės.

Kita:

58: Jūsų nuomone, JRK priklausymas politinėms partijoms trukdo vykdyti JRK funkcijas, nes:

Pasirinkite *visus* tinkamus

- Jaunimo politikos partinis politizavimas.
- Politinis JRK darbo nepalaikymas (jei JRK partija opozicijoje).
- Sąlyginai nesaugi aplinka (jei JRK partija opozicijoje)
- Trukdo objektyvumui, sąžiningumui, teisingumui darbe.
- Atsiranda klientų skirstymas į teisingus ir neteisingus subjektus.
- Politikai JRK identifikuoja pirmiausia kaip politiką, o tik vėliau – kaip specialistą.
- Grėsmė netekti pareigų ir įtakos, jei rinkimų rezultatai būtų nepalankūs partijai.
- Didesnė galimybė supainioti viešus ir privačius interesus.
- Laikinumo jausmas.
- Neturiu nuomonės.

Kita:

59: Kiek metų dirbate JRK?

Irašykite savo atsakymą čia:

60: Kokios bendrosios kompetencijos, Jūsų nuomone, yra būtinos JRK efektyviai veiklai? (pažymėkite 5 svarbiausias)

Pasirinkite *tinkamiausius* 5 atsakymai:

- Gebėjimas analizuoti ir apibendrinti.
- Gebėjimas organizuoti ir planuoti.
- Užsienio kalbų žinios.
- Pagrindiniai darbo kompiuteriu įgūdžiai.
- Gebėjimas spręsti problemas.
- Derybiniai įgūdžiai.
- Gebėjimas dirbti komandoje.
- Gebėjimas bendradarbiauti.
- Gebėjimas pripažinti tarpkultūrinius ir kitus skirtumus.
- Gebėjimas dirbti tarptautiniu lygmeniu.
- Gebėjimas dirbti savarankiškai ir priimti sprendimus.
- Gebėjimas kurti naujas idėjas (kūrybiškumas).
- Lyderiavimas ir komandos motyvavimas.
- Projektų kūrimo bei valdymo įgūdžiai.
- Gebėjimas būti iniciatyviu.

61: Kokias iš bendrųjų ir specifinių-specialiųjų (pavyzdžiui, LT ir ES jaunimo politikos prioritetų išmanymas, jaunimo interesų žinojimas ir atstovavimas, NVO veiklos principų žinojimas, IT žinios ir pan.) kompetencijų norėtumėte patobulinti?

Savo atsakymą (-us) rašykite čia

:	
:	
:	
:	
:	

62: Ar priklausote nevyriausybinei (nevyriausybinėms) organizacijoms?

Pasirinkite *tik vieną* iš pateiktų variantų:

- Taip.
- Ne.
- Kita (nevyriausybinėje organizacijoje esu sustabdęs narystę, rėmėjas, garbės narys, stebėtojas).

63: Ar priklausote politinei partijai?

Pasirinkite *tik vieną* iš pateiktų variantų:

- Taip.
- Ne.
- Kita (sustabdęs narystę, rėmėjas, garbės narys, stebėtojas).

Įvesti apklausos rezultatus
Ačiū kad dalyvavote apklausoje..

2. PRIEDAS. Jaunimo ir su jaunimu dirbančios organizacijų veiklos pobūdis (detali informacija)

1. lentelė. Aplinkosauginė veikla

	Absoliutūs sk.	Proc.
0	25	46,3
1-2	24	44,4
3-6	5	9,3
Iš viso	54	100,0

2 lentelė. Jaunimo atstovavimas

	Absoliutūs sk.	Proc.
0	20	37,0
1-3	25	46,1
4-6	4	7,5
10-20	4	7,5
32	1	1,9
Iš viso	54	100,0

3 lentelė. Kultūrinė veikla

	Absoliutūs sk.	Proc.
0	13	24,1
1-5	25	46,4
6-10	6	11,2
10-20	5	9,4
20-30	3	5,6
48	1	1,9
67	1	1,9
Iš viso	54	100,0

4 lentelė. Kūno kultūra ir sportas

	Absoliutūs sk.	Proc.
0	14	25,9
1-10	22	40,9
10-20	11	20,5
20-30	3	5,7
30-50	3	5,7
80	1	1,9
Iš viso	54	100,0

5 lentelē. Laisvaikio organizavimas

	Absoliutūs sk.	Proc.
0	20	37,0
1-5	14	26
6-10	9	16,7
15-30	7	13,2
30-50	3	5,6
69	1	1,9
Iš viso	54	100,0

6 lentelē. Mokymų organizavimas

	Absoliutūs sk.	Proc.
0	30	55,6
1-5	19	35,2
8-12	3	5,6
13-24	2	3,8
Iš viso	54	100,0

6 lentelē. Mokslinė ir švietėjiška veikla

	Absoliutūs sk.	Proc.
0	40	74,1
1-5	12	22,3
11	1	1,9
25	1	1,9
Iš viso	54	100,0

7 lentelē. Pastoracinė veikla

	Absoliutūs sk.	Proc.
0	30	55,6
1-5	22	40,8
8	1	1,9
14	1	1,9
Iš viso	54	100,0

8 lentelē. Pilietiškumas ir demokratija

	Absoliutūs sk.	Proc.
0	22	40,7
1-5	21	38,9
6-12	5	9,3
15-25	5	9,4
32	1	1,9

Iš viso	54	100,0
---------	----	-------

9 lentelė. Socialinė veikla

	Absoliutūs sk.	Proc.
0	23	42,6
1-5	22	40,8
6-10	5	9,5
11-20	4	7,5
Iš viso	54	100,0

10 lentelė. Stovyklų organizavimas

	Absoliutūs sk.	Proc.
0	26	48,1
1-5	20	37,1
6-10	7	13,1
30	1	1,9
Iš viso	54	100,0

11 lentelė. Sveikatingumas

	Absoliutūs sk.	Proc.
0	28	51,9
1-5	20	37,1
6-10	3	5,7
15-30	3	5,7
Iš viso	54	100,0

12 lentelė. Žalingų įpročių prevencija

	Absoliutūs sk.	Proc.
0	26	48,1
1-6	22	40,9
14-15	3	5,6
29-36	3	5,6
Iš viso	54	100,0